

NR. 12/27.04.2020

RAPORTUL ANUAL PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR 2019 AL

SOCIETATII TURBOMECANICA S.A.

REDACTAT IN CONFORMITATE CU REGULAMENTUL ASF 5/2018

CUPRINS**PAGINA**

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	1 - 4
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	5
SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE	6 - 7
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR	8
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN CAPITALURILE PROPRII	9 - 10
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	11 - 59
RAPORTUL ADMINISTRATORILOR	1 - 28
DECLARATIE ADMINISTRATOR	1

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre Actionarii,
Turbomecanica S.A.

Opinie

1. Am auditat situațiile financiare ale Societății Turbomecanica S.A. („Societatea”), cu sediul social in Bucuresti, identificată prin codul unic de înregistrare fiscală 3156315, care cuprind situația poziției financiare la data de 31 decembrie 2019 și situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și notele explicative.
2. Situațiile financiare la 31 decembrie 2019 se identifică astfel:
  - Activ net / Total capitaluri proprii: 125.138.651 Lei
  - Profitul net al exercițiului financiar: 21.919.302 Lei
3. În opinia noastră, situațiile financiare anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative poziția financiară a Societății la data de 31 decembrie 2019, și performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

Baza pentru opinie

4. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (“ISA”), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European (în cele ce urmează „Regulamentul”) și Legea nr. 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea “Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Societate, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform acestor cerințe și conform Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Aspectele cheie de audit

5. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Aspectele cheie de audit	Abordarea auditului cu privire la aspectul cheie de audit
<i>Recunoașterea veniturilor</i>	
<p>Am identificat două aspecte esențiale cu privire la veniturile obținute din reparații și vânzarea de componente aeronautice produse, prezentate mai jos, pe care le considerăm importante datorită complexității operațiunii și raționamentului pe care îl implică:</p> <ul style="list-style-type: none"> • înregistrarea completă a contractelor/clienților mari • momentul la care sunt recunoscute veniturile <p>Politicile contabile referitoare la recunoașterea veniturilor sunt menționate în nota 3 la situațiile financiare, iar cele două surse de venituri menționate mai sus au fost prezentate la nota 3 la situațiile financiare.</p>	<p>Auditul nostru a inclus următoarele proceduri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Am evaluat controalele existente cu privire la procesele de afaceri, respectiv procesul de facturare și recunoașterea veniturilor; • Am testat eficiența operațională a controalelor într-un eșantion de venituri obținând probe ale semnăturilor și aprobărilor necesare; • Am confirmat veniturile cu cei mai importanți clienți selectați; • Am analizat acordurile comerciale încheiate între entitate și cei mai importanți clienți și am comparat sumele prevăzute în acorduri cu venitul efectiv înregistrat în situațiile financiare; • Am selectat un eșantion de venituri, pe care le-am comparat cu documentele justificative.

Alte informații – Raportul administratorilor

6. Administratorii sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Acele alte informații cuprind Raportul administratorilor, dar nu cuprind situațiile financiare și raportul auditorului cu privire la acestea, aceasta fiind prezentată într-un raport separat.

Opinia noastră cu privire la situațiile financiare nu acoperă și aceste alte informații și cu excepția cazului în care se menționează explicit în raportul nostru, nu exprimăm nici un fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2019, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare, sau cu cunoștințele pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul administratorilor, am citit și raportăm dacă acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

În baza exclusiv a activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) Informațiile prezentate în Raportul administratorilor pentru exercițiul financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;
- b) Raportul Administratorilor, a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Societate și la mediul acesteia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2019, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul administratorilor. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu governanța pentru situațiile financiare

7. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
8. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Societății de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Societatea sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.
9. Persoanele responsabile cu governanța sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Societății.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

10. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.
11. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
  - Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
  - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Societății.
  - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
  - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoeli semnificative privind capacitatea Societății de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Societatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
12. Comunicăm persoanelor responsabile cu governanța, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.
  13. De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu governanța o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.
  14. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu governanța, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

15. Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor la data de 14.11.2017 să audităm situațiile financiare ale Turbomecanica SA pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2019. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 1 an, acoperind exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2019.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Societății, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu au fost furnizate **serviciile non audit** interzise, menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul UE nr. 537/2014.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este Madeline Alexander.

Madeline Alexander, Partener de Audit

Înregistrată în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit cu AF 36

În numele:

DELOITTE AUDIT S.R.L.

Înregistrată în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit cu FA 25

Clădirea The Mark, Calea Griviței nr. 84-98 și 100-102,
etajul 8 și etajul 9, Sector 1
București, România
25 martie 2020

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	<u>Nota</u>	<u>31 decembrie 2019 RON</u>	<u>31 decembrie 2018 RON</u>
Venituri	4	114.960.057	112.387.772
Alte castiguri si pierderi	9	681.609	484.761
Venituri din productia de imobilizari		-	-
Variatia stocurilor		8.924.079	(1.043.853)
Materii prime si materiale	5	(39.555.253)	(30.764.226)
Cheltuieli cu beneficiile si salariile angajatilor	6	(40.635.250)	(34.250.089)
Cheltuieli cu deprecierea activelor		(8.620.573)	(8.490.388)
Costuri financiare, net	7	(2.190.286)	(2.895.023)
Venituri financiare	7	28.390	504
Alte cheltuieli operationale	8	(7.823.152)	(7.016.569)
Castiguri/Pierderi din active destinate vanzarii	9	(68.684)	809.724
Diferente favorabile/nefavorabile din reevaluare		-	-
Profit inainte de impozitare		<u>25.700.938</u>	<u>29.222.612</u>
Impozitul pe profit / Impozit profit amanat	10	(3.781.636)	(4.374.895)
Profitul anului		<u>21.919.302</u>	<u>24.847.717</u>
Alte venituri globale, nete de impozit:			
Impozit pe profit amanat			-
Diferente din reevaluare			-
(Pierdere) / Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate	21	(509.474)	(674.648)
Alte venituri globale totale		(509.474)	(674.648)
Rezultatul global al anului		<u>21.409.828</u>	<u>24.173.069</u>
Rezultat pe actiune:	27		
Numar de actiuni		369.442.475	369.442.475
(RON / actiune)		0.06	0.07

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 25 martie 2020.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	<u>Nota</u>	<u>31 decembrie 2019 RON</u>	<u>31 decembrie 2018 RON</u>
ACTIVE			
Active pe termen lung:			
Imobilizari corporale	11	55.465.420	54.393.716
Imobilizari necorporale	12	3.391.723	4.620.294
Alte active		6.000	1.772.000
Total active pe termen lung		58.863.143	60.786.009
Active circulante:			
Stocuri	13	55.610.633	38.203.237
Creante comerciale	14	4.540.984	2.452.667
Alte creante	15	2.018.674	1.762.178
Numerar si echivalente de numerar	16	4.105.218	6.990.513
Active destinate vanzarii	17	-	-
Total active circulante		66.275.509	49.408.595
Total active		125.138.651	110.194.604
CAPITALURI PROPRII SI DATORII			
Capital si reserve:			
Capital emis	18	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	19	89.981.651	87.815.126
Rezultat reportat		(1.031.975.951)	(1.036.441.556)
Actiuni proprii	27	(599.408)	(599.408)
Total capitaluri proprii		81.977.346	75.345.217
Datorii pe termen lung:			
Imprumuturi	20	3.567.060	1.713.317
Datorii cu impozitul amanat	10	2.158.761	2.163.750
Provizioane	21	1.840.284	1.493.086
Alte datorii pe termen lung	19	1	1
Total datorii pe termen lung		7.566.106	5.370.154

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
		RON	RON
Datorii curente:			
Datorii comerciale si alte datorii	22	8.387.340	2.791.929
Imprumuturi	20	14.128.979	12.019.531
Impozit profit curent	10	889.100	3.303.399
Provizioane	21	4.026.021	3.900.826
Venituri inregistrate in avans	23	2.178	159.227
Alte datorii curente	23	8.161.569	7.304.321
Total datorii curente		35.595.199	29.479.233
Total datorii		43.161.305	34.849.387
Total capitaluri proprii si datorii		125.138.651	110.194.604

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 25 martie 2020.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Fluxuri de numerar din activități operaționale:		
Profitul/ (pierdere) net al anului	21.919.302	24.847.715
<i>Ajustari pentru:</i>		
Impozit pe profit	3.781.636	4.374.895
Cheltuieli cu deprecierea activelor	8.620.574	8.490.388
Constituire (Reversare) Provizion pentru creante	453.483	(250.012)
Provizion pentru stocuri	(1.125.510)	(109.059)
Alte provizioane	428.824	536.360
Pierdere neta din vanzarea de mijloace fixe	81.477	(806.041)
Costuri financiare	1.917.588	2.555.591
Alte venituri financiare	(28.091)	(504)
Castiguri/Pierdere nete(a) din diferente de curs	(27.497)	12.599
Mișcări în capitalul circulant:	36.021.786	39.651.932
(Creștere)/descreștere creanțe comerciale și alte creanțe	(1.029.294)	(1.391.226)
(Creștere)/descreștere stocuri	(16.281.885)	(1.146.396)
(Creștere)/descreștere datorii comerciale și alte datorii	4.400.936	(2.894.907)
Numerar generat din/ (utilizat in) din activități operaționale	23.111.543	34.219.403
Impozit pe profit platit	(6.200.924)	(3.988.314)
Dobanzi platite/primate nete	(1.889.497)	(2.555.087)
Numerar net generat din activități operaționale	15.021.122	27.676.002
Fluxuri de numerar din activități de investiții		
Plăți aferente imobilizărilor corporale	(7.620.244)	(2.860.293)
Plăți aferente imobilizărilor necorporale	(664.053)	(493.708)
Încasări din vanzarea imobilizari	1.120	10.368.460
Numerar net generat din/(utilizat) în activități de investiții	(8.283.177)	7.014.459
Fluxuri de numerar din activități de finanțare:		
(Rambursări)/incasari de împrumuturi	3.990.700	(29.118.913)
Dividende platite	(13.613.940)	(8.217.891)
Cedari/(Plăți) aferente actiunilor proprii răscumpărate	-	-
Numerar net utilizat in activități de finanțare	(9.623.240)	(37.336.804)
Creștere/(Descreștere) neta a numerarului si a echivalentelor de numerar	(2.885.295)	(2.646.343)
Numerar si echivalente de numerar la inceputul anului financiar	6.990.513	9.636.857
Numerar si echivalente de numerar la sfarsitul anului	4.105.218	6.990.514

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administratie și au fost autorizate pentru a fi emise la 25 martie 2020.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2018	1.024.571.055	50.715.138	37.657.605	(1.052.831.142)	60.112.656
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	24.847.717	24.847.717
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	(2.308.288)	2.308.288	-
Creșteri în rezerve legale	-	1.750.671	-	(1.750.671)	-
Alte rezerve	-	-	-	(674.648)	(674.648)
Dividende declarate	-	-	-	(8.940.508)	(8.940.508)
Sold la 31 decembrie 2018	1.024.571.055	52.465.809	35.349.317	1.037.040.964	75.345.217

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 25 martie 2020.

_____
CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

_____
RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2019	1.024.571.055	52.465.809	35.349.317	1.037.040.964	75.345.217
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	21.919.302	21.919.302
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	(166.947)	166.947	-
Creșteri în alte rezerve	-	2.333.472	-	(2.333.472)	-
Alte rezerve	-	-	-	(509.474)	(509.474)
Dividende declarate	-	-	-	(14.777.699)	(14.777.699)
Sold la 31 decembrie 2019	1.024.571.055	54.799.281	35.182.370	(1.032.575.359)	81.977.346

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 25 martie 2020.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

1. INFORMATII GENERALE

TURBOMECANICA S.A. („Turbomecanica” sau „Societatea”) este o societate comerciala pe actiuni, infiintata in 1975, cu scopul de a produce motoare, ansamble mecanice si echipamente pentru aeronave. Capitalul societatii este privat si actiunile sunt tranzactionate in cadrul Bursei de Valori Bucuresti. Structura actionariatului este prezentata pe web site BVB.

Fazele evolutiei Societatii au fost urmatoarele: 1975-1977 – Fabrica de motoare Bucuresti; 1978-1990 – Intreprinderea Turbomecanica Bucuresti; din 20.11.1990, prin HG 1213, s-a constituit Societatea Comerciala Turbomecanica SA. Dupa 1991, din Turbomecanica SA s-au desprins doua societati comerciale: Aeroteh SA si Micron-Turboteh SA.

Obiectul de activitate al Societatii il reprezinta fabricatia motoarelor si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere. Principalele produse realizate de Societate sunt:motoare Turmo, motoare Viper, modernizare elicoptere Puma, piese schimb pentru motoare Turmo, Viper, Spey, piese si motoare pentru Rolls-Royce. Turbomecanica este unicul producator de motoare cu turbina de gaze si ansamble mecanice pentru aeronave din cadrul industriei romanesti.

Principalii clienti ai Societatii sunt pe piata interna – Minsiterul Apararii si IAR Barsov, dar societatea are totodata tranzactii cu clienti aflati in Europa.

Evolutia numarului mediu de angajati a fost dupa cum urmeaza:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Numar mediu angajati	462	447

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

Aplicarea initială a noilor amendamente la standardele existente în vigoare pentru perioada de raportare curentă

Următoarele amendamente la standardele existente si interpretările noi emise de Consiliul pentru standarde internationale de contabilitate (IASB) si adoptate de UE sunt în vigoare pentru perioada de raportare curentă:

- **IFRS 16 „Contracte de leasing”**- adoptat de UE în 31 octombrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare”** – Caracteristici de plată în avans prin compensare negativă - adoptat de UE în 22 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IAS 19 „Beneficiile angajaților”** – Modificarea, reducerea sau decontarea planului - adoptat de UE în 13 martie 2019 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”** – Interese pe termen lung în entități asociate și asocieri în participație - adoptat de UE în 8 februarie 2019 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la diverse standarde datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2015-2017)”** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări - adoptat de UE în 14 martie 2019 (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **IFRIC 23 „Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit”** - adoptat de UE în 23 octombrie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019).

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

2. APLICAREA STANDARDEROR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Adoptarea acestor amendamente la standardele existente nu a dus la modificări semnificative în situațiile financiare ale TURBOMECANICA S.A.

Standarde și amendamente la standardele existente emise de IASB și adoptate de UE, dar care nu au intrat încă în vigoare

La data aprobării acestor situații financiare, următoarele standarde noi și amendamente la standardele emise de IASB și adoptate de UE nu sunt încă în vigoare.

- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” și IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”** – Definiția materialității - adoptat de UE în 29 noiembrie 2019 (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020),
- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare”, IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” și IFRS 7 „Instrumente financiare: informații de prezentat”** – Reforma indicelui de referință a ratei dobânzii - adoptate de UE în 15 ianuarie 2020 (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020),
- **Amendamente la Referințele la Cadrul Conceptual al Standardelor IFRS** - adoptate de UE în 29 noiembrie 2019 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020).

Standardele noi și amendamentele la standardele existente emise de IASB, dar care nu au fost încă adoptate de UE

În prezent, IFRS astfel cum au fost adoptate de UE nu diferă semnificativ de reglementările adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), cu excepția următoarelor standarde noi, a amendamentelor la standardele existente și interpretărilor noi, care nu au fost aprobate pentru utilizare în UE la data publicării situațiilor financiare (datele de intrare în vigoare menționate mai jos sunt pentru toate standardele IFRS):

- **IFRS 17 „Contracte de asigurare”** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2021),
- **Amendamente la IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”** – Definiția unei întreprinderi (aplicabil pentru combinările de întreprinderi a căror dată de achiziție este începând cu sau după prima perioadă de raportare anuală începând cu sau după 1 ianuarie 2020 și achizițiilor de active care au loc începând cu sau după perioada respectivă),
- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”** – Clasificarea datoriilor în datorii pe termen scurt și datorii pe termen lung (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020),
- **IFRS 14 „Conturi de amânare aferente activităților reglementate”** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016) – Comisia Europeană a decis să nu emită procesul de aprobare a acestui standard interimar și să aștepte standardul final,
- **Amendamente la IFRS 10 „Situații financiare consolidate” și IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”**- Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia și amendamentele ulterioare (data intrării în vigoare a fost amânată pe perioadă nedeterminată, până când se va finaliza proiectul de cercetare privind metoda punerii în echivalență).

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

TURBOMECANICA S.A. anticipează că adoptarea acestor standarde și amendamente la standardele existente nu va avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Societății în perioada de aplicare inițială.

Contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor pentru un portofoliu de active și pasive financiare ale cărei principii nu au fost adoptate de UE rămâne nereglementată.

Conform estimărilor Societății, folosirea contabilității de acoperire împotriva riscurilor unui portofoliu de active și pasive financiare conform **IAS 39: "Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare"** nu ar afecta semnificativ situațiile financiare, dacă este aplicată la data bilanțului.

Informații suplimentare cu privire la anumite standarde, actualizări, amendamente și interpretări care pot fi folosite când este cazul:

- **IFRS 14 „Conturi de amânare aferente activităților reglementate”** emis de IASB în 30 ianuarie 2014. Acest standard are scopul de a permite entităților care adoptă pentru prima dată IFRS, și care recunosc în prezent conturile de amânare aferente activităților reglementate conform politicilor contabile general acceptate anterioare, să continue să facă acest lucru la trecerea la IFRS.
- **IFRS 16 „Contracte de leasing”** emis de IASB în 13 ianuarie 2016. Conform IFRS 16, locatarul recunoaște un activ cu drept de utilizare și o datorie de leasing. Activul cu drept de utilizare este tratat similar cu alte active non-financiare și este amortizat corespunzător. Datoria de leasing este inițial evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing datorate pe durata contractului, actualizată la rata implicită în contract, dacă aceasta poate fi stabilită cu ușurință. Dacă rata nu poate fi stabilită cu ușurință, locatarul va folosi rata incrementală de împrumut. Ca și în cazul standardului care precedea IFRS 16, IAS 17, locatorii clasifică contractele de leasing ca leasing financiar sau operațional. Un contract de leasing este clasificat ca leasing financiar dacă transferă în mare măsură toate riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ suport. În caz contrar, contractul este clasificat drept leasing operațional. În contractele de leasing financiar, locatorul recunoaște veniturile pe durata contractului, pe baza unui model care reflectă o rată constantă periodică a rentabilității investiției nete. Locatorul recunoaște plățile de leasing operațional ca venit pe bază liniară sau, dacă este mai reprezentativ pentru modelul în care beneficiul care decurge din utilizarea activului suport este redus, pe o altă bază sistematică.
- **IFRS 17 „Contracte de asigurare”** emis de IASB în 18 mai 2017. Noul standard prevede că obligațiile de asigurare trebuie să fie evaluate la o valoare actuală de realizare și oferă o abordare de evaluare și prezentare mai uniformă pentru toate contractele de asigurare. Aceste cerințe au rolul de a obține o contabilizare a contractelor de asigurare consecventă, bazată pe principii. IFRS 17 prevalează asupra IFRS 4 „Contracte de asigurare” și a interpretărilor aferente când este aplicat.
- **Amendamente la IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”** – Definiția unei întreprinderi emise de IASB în 22 octombrie 2018. Amendamentele au fost introduse pentru a îmbunătăți definiția unei întreprinderi. Definiția modificată subliniază faptul că produsul unei întreprinderi constă în furnizarea de bunuri și servicii clienților, în timp ce definiția anterioară s-a concentrat asupra rezultatelor sub formă de dividende, costuri mai reduse sau alte beneficii economice pentru investitori și altele. În plus față de modificarea textului definiției, Consiliul a oferit îndrumări suplimentare.
- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare” - Caracteristici de plată în avans prin compensare negativă** emise de IASB în 12 octombrie 2017. Amendamentele modifică cerințele existente în IFRS 9 privind drepturile de reziliere pentru a permite măsurarea la costul amortizat (sau, în funcție de modelul de afacere, la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global) chiar și în cazul plăților compensatorii negative. În conformitate cu amendamentele, semnul valorii plăților anticipate nu este relevant, spre exemplu în funcție de rata dobânzii care prevalează la momentul rezilierii, se poate efectua o plată în favoarea părții contractante care efectuează rambursarea anticipată. Calculul acestei plăți compensatorii trebuie să fie același atât în cazul unei penalități de rambursare anticipată, cât și în cazul câștigului de rambursare anticipată. Mai mult decât atât, amendamentele conțin clarificări cu privire la contabilitatea unei modificări a unei obligații financiare care nu rezultă în derecunoaștere. În acest caz, valoarea contabilă este ajustată la rezultatul corespunzător recunoscut în rezultatul global. Rata dobânzii efective nu se recalculază.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare”, IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” și IFRS 7 „Instrumente financiare: informații de prezentat”** – Reforma indicelui de referință a ratei dobânzii - adoptate de UE în 26 septembrie 2019. Modificările la reforma indicelui de referință a ratei dobânzii:
  - a) schimbă anumite cerințe ale contabilității de acoperire împotriva riscurilor în sensul că entitățile vor aplica respectivele cerințe ale contabilității de acoperire împotriva riscurilor presupunând că indicele de referință a ratei dobânzii pe care se bazează fluxurile de numerar acoperite și fluxurile de numerar din instrumentul de acoperire nu se va modifica în urma reformei indicelui de referință a ratei dobânzii;
  - b) sunt obligatorii pentru toate raporturile care implică acoperire împotriva riscurilor direct afectate de reforma indicelui de referință a ratei dobânzii;
  - c) nu au scopul de a oferi remedii pentru orice alte consecințe care decurg din reforma indicelui de referință a ratei dobânzii (dacă o relație de acoperire împotriva riscurilor nu mai îndeplinește cerințele contabilității de acoperire din alte motive decât cele menționate de amendamente, este necesară întreruperea aplicării contabilității de acoperire); și
  - d) implică anumite prezentări de informații cu privire la măsura în care raporturile de acoperire împotriva riscurilor între entități sunt afectate de amendamente.
- **Amendamente la IFRS 10 „Situații financiare consolidate” și IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”- Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia** emise de IASB în 11 septembrie 2014 (în 17 decembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare pe termen nedefinit). Amendamentele soluționează contradicția dintre cerințele IAS 28 și IFRS 10 și clarifică faptul că într-o tranzacție care implică o entitate asociată sau asociere în participație, câștigurile sau pierderile sunt recunoscute atunci când activele vândute sau aduse drept contribuție reprezintă o întreprindere.
- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” și IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”** – **Definiția materialității** emise de IASB în 31 octombrie 2018. Amendamentele clarifică definiția materialității și cum ar trebui aplicată prin includere în ghidul de definiții.
- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”** emise de IASB în 23 ianuarie 2020. Amendamentele oferă o abordare mai generală la clasificarea datoriei prevăzută de IAS 1 plecând de la acordurile contractuale existente la data raportării.
- **Amendamente la IAS 19 „Beneficiile angajaților”** – Modificarea, reducerea sau decontarea planului emise de IASB în 7 februarie 2018. Amendamentele trebuie să utilizeze ipotezele actualizate din această reevaluare pentru a determina costul serviciilor actuale și dobânda netă pentru restul perioadei de raportare după modificarea planului.
- **Amendamente la IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație” – Interese pe termen lung în entități asociate și asocieri în participație** emise de IASB în 12 octombrie 2017. Amendamentele au fost introduse pentru a clarifica faptul că o entitate aplică IFRS 9 incluzând cerințele sale de depreciere, pentru interesele pe termen lung într-o asociere sau asociere în participație care face parte din investiția netă în societatea asociată sau în asocierea în participație, dar la care nu se aplică metoda punerii în echivalență. Amendamentele elimină, de asemenea, punctul 41, deoarece Consiliul a considerat că doar a reiterat cerințele din IFRS 9 și a creat confuzie cu privire la contabilizarea intereselor pe termen lung.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la diverse standarde datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2015-2017)”** emise de IASB în 12 decembrie 2017. Amendamente la diverse standarde care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări. Amendamentele clarifică faptul că: o întreprindere își reevaluează interesul deținut anterior într-o operațiune comună atunci când obține controlul activității (IFRS 3); o societate nu își reevaluează interesul anterior deținut într-o operațiune comună atunci când obține controlul în comun asupra întreprinderii (IFRS 11); o societate contabilizează toate consecințele impozitului pe profit ale dividendelor în același mod (IAS 12); și o întreprindere tratează, în cadrul împrumuturilor generale, orice împrumut inițial realizat pentru a dezvolta un activ atunci când activul este gata pentru utilizarea sau vânzarea sa prevăzută (IAS 23).
- **Amendamente la Referințele la Cadrul Conceptual al Standardelor IFRS** emise de IASB în 29 martie 2018. Întrucât Cadrul Conceptual a fost revizuit, IASB a actualizat referințele la Cadrul Conceptual din Standardele IFRS. Documentul conține amendamente la IFRS 2, IFRS 3, IFRS 6, IFRS 14, IAS 1, IAS 8, IAS 34, IAS 37, IAS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, și SIC-32. Acest lucru s-a realizat pentru a sprijini tranziția la Cadrul Conceptual revizuit pentru societățile care întocmesc politic contabile folosind Cadrul Conceptual atunci când niciun Standard IFRS nu se aplică unei anumite tranzacții.
- **IFRIC 23 „Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit”,** emis de IASB în 7 iunie 2017. Poate fi neclar modul în care legea fiscală se aplică unei anumite tranzacții sau unei circumstanțe sau dacă o autoritate fiscală va accepta un tratament fiscal al societății. IAS 12 Impozitul pe profit specifică modul de contabilizare a impozitului curent și impozitului amânat, dar nu și modul în care să se reflecte efectele incertitudinii. IFRIC 23 prevede cerințe care se adaugă cerințelor din IAS 12 specificând modul de reflectare a efectelor incertitudinii în contabilizarea impozitelor pe venit.

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE

Principalele politici contabile sunt prezentate mai jos:

Principalele politici contabile aplicate la întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos. Aceste politici au fost aplicate consecvent în toți anii prezenți, dacă nu se specifică altfel.

Declarația de conformitate

Situațiile financiare individuale au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană („UE”), conform Ordinului Ministrului Finantelor Publice nr.2844/2016 cu modificările ulterioare.

Bazele întocmirii

Situațiile financiare individuale ale Turbomecanica SA au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) și cu Interpretările IFRIC, așa cum au fost adoptate de Uniunea Europeană. Situațiile financiare individuale au fost întocmite în baza convenției costului istoric, așa cum au fost modificate în urma reevaluării imobilizărilor corporale și a activelor financiare disponibile pentru vânzare la valoarea justă prin capitalurile proprii.

Întocmirea situațiilor financiare individuale în conformitate cu IFRS necesită utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, solicită conducerii să folosească raționamentul în procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societății.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Continuarea activitatii

La 31 decembrie 2019 Societatea a înregistrat o pierdere cumulată de 1.051.561.782 RON care include și efectele aplicării indicilor de inflație conform IAS 29. În anul 2019 societatea a înregistrat un profit de 21.919.302 RON. Societatea are comenzi și clientela stabilă. Aceste situații financiare au fost pregătite conform principiului continuității activității. Totuși, capacitatea Societății de a-și continua activitatea depinde de capacitatea acesteia de a genera suficiente venituri viitoare și de sprijinul financiar din partea băncilor. Aceste situații financiare nu includ ajustări care ar putea proveni din rezultatul oricărei incertitudini legate de continuitatea activității.

Compania este dependentă de relațiile comerciale pe care le are cu doi clienți interni majori. Cifra de afaceri cu aceștia în anul 2019, reprezintă 84% din totalul cifrei de afaceri anuale.

Situații comparative

Pentru fiecare element de bilanț, de cont de profit și pierdere, și unde e cazul, pentru situația modificărilor capitalului propriu este prezentată valoarea aferentă elementului corespondent pentru exercițiul financiar precedent.

În cazul în care valorile aferente perioadei precedente nu sunt comparabile cu cele aferente perioadei curente, acestea au fost modificate pentru a asigura consistența cu politicile contabile și cerințele de prezentare pentru anul curent.

Recunoașterea veniturilor

Venitul este evaluat la valoarea justă a contravalorii primite sau care poate fi primită. Venitul din vânzări este diminuat pentru returnări, rabaturi comerciale și alte reduceri similare.

Venituri din vânzarea de bunuri

Veniturile din vânzarea de bunuri sunt recunoscute când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- societatea a transferat cumpărătorului riscurile și recompensele semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor;
- societatea nu mai gestionează bunurile vândute la nivelul la care ar fi făcut-o în mod normal în cazul deținerii în proprietate a acestora și nici nu mai deține controlul efectiv asupra lor;
- valoarea venitului poate fi evaluată în mod fiabil.
- este probabil ca beneficiile economice asociate tranzacției să fie direcționate către Societate; și
- costurile suportate sau care vor fi suportate în legătură cu tranzacția pot fi evaluate în mod fiabil.

În mod specific, veniturile din vânzarea de bunuri sunt recunoscute atunci când bunurile sunt livrate și dreptul de proprietate este transferat.

Venituri din prestarea de servicii

Veniturile generate de un contract de prestări servicii sunt recunoscute la finalizarea serviciului. Stadiul de finalizare a tranzacției este stabilit după cum urmează:

- Taxele de instalare sunt recunoscute prin referire la stadiul de finalizare a instalării, determinat ca proporție a timpului total anticipat pentru instalare care s-a scurs la sfârșitul perioadei de raportare;
- Taxele de întreținere incluse în prețul produselor vândute sunt recunoscute prin trimitere la proporția din costul total al asigurării întreținerii pentru produsul vândut; și
- Veniturile generate de contractele de tipul „timp și material” sunt recunoscute la ratele contractuale ca ore lucrate și costuri directe implicate.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

Venituri din dividende si dobanzi

Venitul din dividende generate de investitii financiare este recunoscut atunci cand a fost stabilit dreptul actionarului de a primi plata (cu conditia ca este probabil ca beneficiile economice sa fie directionate catre Societate si valoarea veniturilor sa poata fi masurata in mod precis).

Venitul din dobanda generat de un activ financiar este recunoscut atunci cand este probabil ca Societatea sa obtina beneficii economice si cand venitul respectiv poate fi masurat in mod fiabil. Venitul din dobanzi se cumuleaza in timp, prin raportare la principal si la rata dobanzii efectiva aplicabila, adica rata care actualizeaza exact viitoarele incasari de numerar estimate de-a lungul perioadei anticipate a activului financiar la valoarea contabila neta a activului la data recunoasterii initiale.

Leasing

Contractele de leasing sunt clasificate drept contracte de leasing financiar ori de cate ori conditiile contractului de leasing transfera utilizatorului in mod substantial toate riscurile si recompensele aferente dreptului de proprietate. Toate celelalte contracte de leasing sunt clasificate ca leasing operational.

Societatea in calitate de locator

Sumele platibile de catre utilizator conform contractelor de leasing financiar sunt recunoscute drept creante la valoarea investitiei nete a Societatii in contractele de leasing. Venitul din contractele de leasing financiar este alocat perioadelor contabile astfel incat sa reflecte o rata de rentabilitate periodica constanta a investitiilor nete ale Societatii cu privire la contractele de leasing.

Venitul din leasing-ul operational este recunoscut liniar de-a lungul perioadei contractului de leasing. Costurile directe initiale implicate in negocierea si contractarea unui leasing operational se adauga valorii contabile a activului dat in leasing si sunt recunoscute liniar de-a lungul perioadei de leasing.

Societatea in calitate de utilizator

Activele detinute conform contractelor de leasing sunt initial recunoscute ca active ale Societatii la valoarea justa a acestora la inceputul contractului de leasing sau, daca aceasta este mai scazuta, la valoarea curenta a platilor minime de leasing. Obligatia corespunzatoare fata de proprietar este inclusa in situatia pozitiei financiare ca datorie asociata leasing-ului.

Platile de leasing sunt repartizate intre cheltuieli financiare si diminuarea datoriei asociate leasing-ului astfel incat sa se obtina o rata a dobanzii constanta aferenta soldului datoriei. Cheltuielile financiare sunt imediat recunoscute in contul de profit sau pierdere, daca acestea nu sunt atribuibile direct unor active eligibile, caz in care acestea sunt capitalizate in conformitate cu politica generala a Societatii privind costurile indatorarii.

Tranzactii in moneda straina

La pregatirea situatiilor financiare ale Societatii, tranzactiile in monede straine, altele decat moneda functionala a Societatii (valute), sunt recunoscute la cursul de schimb valutar de la data tranzactiilor respective. La sfarsitul fiecărei perioade de raportare, elementele monetare exprimate in valuta sunt convertite la cursul de schimb valutar de la data respectiva. Elementele nemonetare contabilizate la valoarea justa, care sunt exprimate intr-o moneda straina, sunt convertite la cursurile curente de la data cand valoarea justa a fost stabilita. Elementele nemonetare, care sunt evaluate la cost istoric intr-o moneda straina nu sunt convertite din nou. Cursurile de schimb folosite sunt 1 EUR = 4.7793 RON (31 decembrie 2019) si 1 USD = 4.2608 RON (31 decembrie 2019), curs mediu EUR 2019 = 4.7452 RON.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Tranzactii in moneda straina (continuare)

Diferentele de schimb valutar aferente elementelor monetare sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere in perioada in care acestea apar, cu exceptia:

- diferentelor de curs aferente imprumuturilor in moneda straina pentru activele in curs de executie pentru capacitati de productie viitoare, care sunt incluse in costul acelor active cand ele vor fi privite ca o ajustare a cheltuielii cu dobanda aferenta acestor imprumuturi in moneda straina;
- diferentelor de curs aferente tranzactiilor incheiate pentru a acoperi anumite riscuri valutare (vezi mai jos politicile contabile de acoperire impotriva riscurilor).

Costurile indatorarii

Costurile indatorarii, atribuibile in mod direct achizitiei, constructiei sau realizarii activelor eligibile, active care necesita o perioada substantiala de timp pentru a fi gata in vederea utilizarii sau pentru vanzare, se adauga costului acelor active pana cand activele sunt pregatite in mod semnificativ in vederea utilizarii prestabilite sau a vanzarii.

Veniturile din investirea temporara a imprumuturilor obtinute pentru achizitia sau constructia de active eligibile se deduc din costurile indatorarii care se pot capitaliza.

Toate celelalte costuri cu indatorarea sunt recunoscute in profitul sau pierderea, in perioada in care acestea apar.

Beneficiile angajatilor

Pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, Societatea plateste statului roman, in numele angajatilor sai, contributiile pentru pensii, sanatate si somaj. Cheltuielile cu aceste plati se inregistreaza in profit sau pierdere in aceeasi perioada cu cheltuielile salariale aferente.

Toti angajatii Societatii sunt contribuabili ai planului de pensii al statului roman.

Societatea isi rasplateste angajatii cu beneficii de pensionare conform contractului colectiv de munca. Pentru acest plan de pensii determinat, costul beneficiilor este stabilit folosind metoda unitatilor de credit proiectate, iar evaluarile actuariale sunt realizate la fiecare data a bilantului. Compania recunoaste toate castigurile si pierderile aferente planurilor de beneficii imediat in alte venituri globale si toate cheltuielile legate de planul de beneficii in cheltuieli cu personalul in contul de profit si pierdere .

Valoarea curenta a obligatiilor de pensionare depinde de un numar de factori care sunt stabiliti actuarial folosind un numar de ipoteze. Ipotezele folosite pentru stabilirea costului net (a venitului) pentru pensii include rata de actualizare, nivelul anticipat al inflatiei si rata estimata de crestere a salariului. Orice schimbare a acestor ipoteze va afecta valoarea contabila a obligatiilor de pensionare.

Societatea stabileste rata de actualizare corespunzatoare la sfarsitul fiecarui an. Aceasta este rata dobanzii care ar trebui folosita pentru a stabili valoarea prezenta a viitoarelor iesiri de numerar estimate a fi necesare pentru decontarea obligatiilor de pensionare. La stabilirea ratei de actualizare corespunzatoare, Societatea ia in considerare ratele de dobanda dobanzii aferente obligatiunilor guvernamentale de inalta calitate care sunt exprimate in moneda in care beneficiile vor fi platite, si care au termeni de scadenta aproape egali cu termenii obligatiei de pensii aferente. Alte ipoteza importante avute in vedere se bazeaza pe conditiile actuale ale pietei.

Beneficii pentru terminarea contractului de munca

Beneficiile pentru terminarea contractului de munca se pot plati atunci cand contractul de angajare este incetat de catre Societate inainte de data normala de pensionare sau ori de cate ori un angajat accepta plecarea voluntara in schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaste beneficiile pentru terminarea contractului de munca atunci cand aceasta se angajeaza evident fie sa rezilieze contractele de munca ale angajatilor actuali conform unui plan oficial detaliat fara posibilitatea realista de abandonare a acestuia; sau sa ofere beneficii pentru terminarea contractului de munca drept rezultat al unei oferte facute pentru a incuraja plecarea voluntara. Beneficiile datorate la mai mult de 12 luni dupa perioada de raportare sunt actualizate la data de raportare.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Impozitarea

Cheltuielile cu impozitul pe profit reprezintă suma impozitelor de platit în mod curent, precum și a impozitelor pe profit amânate.

Impozitul curent

Impozitul platibil în mod curent se bazează pe profitul impozabil realizat în decursul anului. Profitul impozabil diferă față de profitul raportat în declarația rezultatului global din cauza elementelor de venituri sau cheltuieli ce sunt impozabile sau deductibile în alți ani, precum și datorită elementelor care nu sunt niciodată impozabile sau deductibile. Datoria Societății privind impozitul pe profit curent este determinată folosind ratele de impozitare care au fost promulgate sau în mare măsură adoptate până la sfârșitul perioadei de raportare.

Impozitul amânat

Impozitul amânat se recunoaște pe baza diferențelor temporare dintre valoarea contabilă a activelor și a datoriilor din situațiile financiare și baza fiscală corespunzătoare folosită în calculul profitului impozabil. Datoriile privind impozitul amânat sunt în general recunoscute pentru toate diferențele temporare impozabile.

Creanțele privind impozitul amânat sunt în general recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile în măsură în care este probabil ca profiturile impozabile, față de care creanța privind impozitul amânat se poate utiliza, vor fi disponibile. Nu se recunosc creanțe sau datorii privind impozitul amânat în cazul în care diferența temporară este generată de recunoașterea inițială a fondului comercial sau de recunoașterea inițială a unui activ sau a unei datorii într-o tranzacție care nu reprezintă o combinație de întreprinderi și la momentul tranzacției nu afectează nici profitul contabil, nici profitul impozabil (pierderea fiscală).

Valoarea contabilă a activelor la care se aplică impozitul amânat este revizuită la finalul fiecărei perioade de raportare și redusă până la limita la care nu mai este probabil ca vor fi suficiente profituri impozabile încât să permită recuperarea integrală sau parțială a activelor.

Activele și datoriile privind impozitul amânat sunt măsurate la nivelul impozitelor ce sunt presupuse a fi aplicate în perioada la care este stabilită recuperarea datoriei sau realizarea activului, bazându-se pe nivelul impozitelor (și al legilor fiscale) ce au intrat în vigoare sau urmează să intre în vigoare până la sfârșitul perioadei de raportare. Măsurarea activelor și datoriilor privind impozitul amânat reflectă consecințele în materie de impozite ce ar urma să decurgă din felul în care Societatea preconizează, la sfârșitul perioadei de raportare, să recupereze sau să deconteze valoarea contabilă a activelor și datoriilor sale.

Impozitul anual curent și amânat

Impozitul curent și cel amânat sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere cu excepția cazului în care ele se referă la elemente ce sunt recunoscute în alte rezultate globale sau direct în capitalul propriu, caz în care impozitul curent și cel amânat sunt de asemenea recunoscute în alte venituri rezultate globale, respectiv, capitalul propriu.

Impozitul pe profit pentru anul încheiat la 31 decembrie 2019 a fost 16% (31 decembrie 2018: 16%).

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari corporale

Imobilizarile corporale utilizate in activitatea de productie sau pentru furnizarea de bunuri sau servicii, sau in scopuri administrative, sunt prezentate in situatia pozitiei financiare la valoarea reevaluată mai puțin amortizarea și orice pierderi cumulate din depreciere.

Imobilizarile corporale in curs de executie ce urmeaza a fi utilizate in productie sau administrativ sunt evaluate la cost minus orice pierderi cumulate din depreciere. Costurile includ onorariile profesionale și, pentru activele eligibile, costurile îndatorării capitalizate in conformitate cu politicile contabile ale Societatii. Astfel de active sunt clasificate la categoriile respective de imobilizari corporale atunci când sunt terminate sau gata de utilizare pentru scopul in care au fost prevazute. Deprecierea acestor active, pe aceeasi baza ca și alte active aflate in proprietate, incepe atunci când activele sunt disponibile pentru utilizare in maniera dorita de conducere.

Duratele de amortizare utilizate pentru imobilizarile corporale sunt:

Cladiri	10-50 ani
Instalatii și echipamente tehnologice	3-20 ani
Mobilier și aparatura birotica	3-15 ani

Terenurile nu se amortizeaza.

Amortizarea este recunoscuta pentru a aloca sistematic costul activului minus valoarea reziduala pe întreaga sa durata de viata, folosindu-se metoda liniara. Durata de viata utila estimate, valorile reziduale și metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, orice modificare a acestora fiind contabilizata prospectiv.

Activele detinute in baza unui contract de leasing financiar sunt amortizate pe durata lor de viata utila pe aceeasi baza ca și activele detinute in proprietate sau pe perioada contractului de leasing dacă aceasta din urma este mai scurta.

Un element de imobilizare corporala nu mai este recunoscut ca urmare a cedării sau atunci când nu mai sunt asteptate beneficii economice viitoare din utilizarea in continuare a activului. Orice castig sau pierdere rezultand din cedarea sau casarea unui element de imobilizare corporala este determinat ca diferenta dintre încasarile din vânzari și valoarea contabila a activului și este recunoscut in profitul sau pierderea Societatii.

Valoarea neta contabila a cladirilor, instalatiilor tehnice și masini este de aproximativ 36,6 milioane RON iar valoarea neta contabila a terenului (incluzand indexările obligatorii locale) este de aproximativ 18,8 milioane RON.

Imobilizari necorporale

Imobilizari necorporale achizitionate separat

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila finita care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus orice amortizare cumulata și orice pierderi cumulate din depreciere. Amortizarea este recunoscuta liniar de-a lungul duratelor de viata utila a acestora. Durata de viata utila estimata și metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, avand ca efect faptul ca orice modificari ale estimarilor sunt contabilizate pe baza prospectiva. Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite, care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus pierderi cumulate din depreciere.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari necorporale (continuare)

Imobilizari necorporale generate intern – cheltuieli de cercetare si dezvoltare

Cheltuielile pentru activitati de cercetare sunt recunoscute drept cheltuiala in perioada in care acestea sunt suportate.

O imobilizare necorporala generata intern, care rezulta din dezvoltare (sau din etapa dezvoltarii unui proiect intern), este recunoscuta daca, si numai daca, toate criteriile urmatoare au fost demonstrate:

- fezabilitatea tehnica necesara finalizarii a imobilizarii necorporale astfel incat aceasta sa fie disponibila pentru utilizare sau vanzare;
- intentia de a finaliza imobilizarea necorporala si de a o utiliza sau vinde;
- capacitatea de a folosi sau a vinde imobilizarea necorporala;
- modul in care imobilizarea necorporala va genera beneficii economice viitoare probabile;
- disponibilitatea resurselor tehnice, financiare si de alta natura adecvate pentru a finaliza dezvoltarea imobilizarii necorporale si pentru utilizarea sau vanzarea acesteia; si
- capacitatea de a evalua fiabil costurile atribuibile imobilizarii necorporale in timpul dezvoltarii sale.

Valoare recunoscuta initial pentru imobilizarile necorporale generate intern reprezinta suma costurilor suportate de la data la care imobilizarea necorporala indeplineste pentru prima data criteriile de recunoastere enumerate mai sus. Acolo unde nu poate fi recunoscuta nicio imobilizare necorporala generata intern, cheltuielile de dezvoltare sunt recunoscute in profit sau pierdere in perioada in care acestea sunt suportate.

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale generate intern sunt raportate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale achizitionate separat.

Imobilizari necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi

Imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi si recunoscute separat de fondul comercial sunt recunoscute initial la valoarea lor justa la data achizitiei (care este privita drept cost al acestora).

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi sunt prezentate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale care sunt achizitionate separat.

Derecunoasterea imobilizarilor necorporale

O imobilizare necorporala este derecunoscuta la cedare sau atunci cand nu se mai preconizeaza nici un fel de beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Castigurile sau pierderile rezultate din derecunoasterea unei imobilizari necorporale, evaluate ca diferenta dintre incasarile nete din vanzare si valoarea contabila a activului, sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand activul este derecunoscut.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial

La finalul fiecarei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Daca exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru a stabili marimea deprecierei (daca exista). Acolo unde nu este posibila estimarea valorii recuperabile a unui activ individual, Societatea estimeaza valoarea recuperabila a unitatii generatoare de numerar careia ii apartine activul. Acolo unde poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare, activele corporative sunt, de asemenea, alocate unitatilor individuale care genereaza numerar, sau, daca nu, acestea sunt alocate celui mai mic grup de unitati generatoare de numerar pentru care poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare.

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite si imobilizarile necorporale care nu sunt inca disponibile pentru utilizare sunt testate cel putin anual pentru depreciere si ori de cate ori exista un indiciu ca activul ar putea fi depreciat.

Valoarea recuperabila reprezinta cea mai mare valoare dintre valoarea justa minus costurile generate de vanzare si valoarea sa de utilizare. La evaluarea valorii de utilizare, viitoarele fluxuri de numerar estimate sunt actualizate la valoarea lor curenta folosind o rata de actualizare determinata inaintea impozitarii care reflecta evaluarile de piata curente a valorii-timp a banilor si riscurile specifice activului pentru care estimarile aferente fluxurilor de numerar viitoare nu au fost ajustate.

Daca valoarea recuperabila a unui activ (sau unitati generatoare de numerar) este estimata a fi mai mica decat valoarea sa contabila, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este reduca la nivelul valorii recuperabile. Deprecierea este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, daca activul relevant nu este contabilizat la o valoare reevaluată, caz in care deprecierea este tratata ca reducere a reevaluarii.

Acolo unde deprecierea se reverseaza, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este majorata la nivelul noii estimari a valorii sale recuperabile, dar astfel incat valoare contabila crescuta sa nu depaseasca valoarea contabila care ar fi fost stabilita daca nu ar fi fost recunoscuta deprecierea pentru activ (unitatea generatoare de numerar) in anii precedenti. O reversare a unei deprecierei este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, exceptand situatia in care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, caz in care reversarea deprecierei este tratata ca majorare a reevaluarii.

Stocuri

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mica dintre cost si valoarea realizabila neta. Costurile stocurilor sunt stabilite prin metoda costului mediu ponderat. Valoarea realizabila neta reprezinta pretul de vanzare estimat pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, minus costurile estimate pentru finalizare si costurile estimate necesare efectuării vanzării.

Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci cand Societatea are o obligatie actuala (legala sau implicita) ca rezultat al unui eveniment trecut, este probabil ca pentru decontarea obligatiei sa fie necesara o iesie de resurse incorporand beneficii economice si se poate face o estimare fiabila a valorii obligatiei.

Valoarea recunoscuta ca provizion este cea mai buna estimare a contravalorii necesare pentru decontarea obligatiei actuale la finalul perioadei de raportare, luand in considerare riscurile si incertitudinile din jurul obligatiei. Atunci cand un provizion este masurat folosind fluxurile de numerar estimate pentru a deconta obligatia actuala, valoarea contabila a acestuia este valoarea actuala a acelor fluxuri de numerar (daca efectul valorii-timp a banilor este semnificativ).

Atunci cand se asteapta ca unele sau toate beneficiile economice necesare pentru a deconta un provizion sa fie recuperate de la terti, creanta este recunoscuta ca activ daca este aproape sigur ca rambursarea va fi primita si ca valoarea creantei poate fi evaluata in mod fiabil.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Contracte cu titlu oneros

Obligatiile actuale generate conform contractelor cu titlu oneros sunt recunoscute și evaluate ca provizioane. Se considera ca un contract oneros există acolo unde Societatea are un contract conform căruia costurile inevitabile pentru îndeplinirea obligațiilor contractuale depășesc beneficiile economice estimate a fi generate de contract.

Restructurări

Un provizion de restructurare este recunoscut atunci când Societatea a dezvoltat un plan oficial detaliat pentru restructurare și a generat o așteptare justificată celor afectați ca restructurarea va fi realizată prin demararea implementării respectivului plan de restructurare sau prin comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectați de procesul de restructurare. Măsurarea unui provizion de restructurare include doar cheltuielile directe generate de restructurare, care sunt acele valori care sunt obligatoriu generate de restructurare și nu sunt asociate cu activitățile în curs de desfășurare ale Societății.

Având în vedere că termenul privind plățile compensatorii s-a prescris, societatea a înregistrat pe venituri neimpozabile aceste plăți restante, astfel încât în evidențele contabile soldul acestor provizioane constituite ca și cheltuieli nedeductibile, în anii anteriori, este 0 în anul 2019.

Garantii

Provizioanele pentru costurile estimate ale obligațiilor de garanție conform legislației locale a vânzării bunurilor sunt recunoscute la data vânzării produselor relevante, la cea mai bună estimare făcută de directori în ceea ce privește cheltuielile necesare pentru a deconta obligația Societății.

Active și datorii financiare

Activele financiare și creanțele financiare sunt recunoscute atunci când Societatea devine parte în prevederile contractuale ale instrumentului.

Active financiare

Activele financiare sunt clasificate în următoarele categorii specificate: active financiare „la valoare justă prin profit sau pierdere” și „împrumuturi și creanțe”. Clasificarea depinde de natura și scopul activelor financiare și se determină la momentul de recunoaștere inițială. Toate cumpărările sau vânzările standard de active financiare sunt recunoscute și derecunoscute la data tranzacționării. Cumpărările sau vânzările standard sunt cumpărările sau vânzările de active financiare care necesită livrarea activelor într-un interval de timp stabilit prin regulament sau convenție pe piață.

Metoda dobânzii efective

Metoda dobânzii efective este o metodă de calculare a costului amortizat al unui instrument de debit și de distribuire a venitului din dobânzi pe perioada de viață a celui instrument. Rata dobânzii efective este rata care actualizează exact încasarile viitoare estimate de numerar (inclusiv acele taxe plătite sau primite care formează parte integrantă din rata dobânzii efective, costurilor de tranzacție și altor prime sau discounturi) pe durata prevăzută a instrumentului de debit, sau (unde este cazul) pe o perioadă mai scurtă, până la valoarea netă contabilă la data recunoașterii inițiale.

Venitul este recunoscut pe baza dobânzii efective pentru instrumentele de debit altele decât acele active clasificate ca și active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Activele financiare sunt clasificate ca și active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere atunci când activul financiar este fie detinut pentru tranzacționare sau este desemnat ca și activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Active și datorii financiare (continuare)

Un activ financiar este clasificat ca detinut pentru tranzactionare daca:

- a fost achizitionat in principal in scopul vinderii in viitorul apropiat; sau
- la recunoasterea initiala acesta este parte a unui portofoliu de instrumente financiare identificate pe care societatea le administreaza impreuna si care are un model real recent de incasare a profitului pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat efectiv ca si instrument de acoperire a riscului.

Un activ financiar altul decat un activ financiar detinut pentru tranzactionare poate fi desemnat drept activ financiar la valoarea justa prin contul de profit si pierdere in momentul recunoasterii initiale daca:

- astfel de desemnare elimina sau reduce semnificativ o neconcordanta de evaluare sau recunoastere ce altfel ar aparea; sau
- activul financiar face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, iar performantele sale sunt evaluate pe baza valorii juste in conformitate cu managementul de risc si strategia de investitii documentate a Societatii, iar informatiile despre modul de grupare sunt asigurate intern pe aceasta baza; sau
- face parte dintr-un contract ce contine unul sau mai multe derivate incorporate, iar IAS 39 Instrumente Financiare: Recunoastere si Evaluare permite ca intreg contractul combinat (activ sau datorie) sa fie desemnat ca si activ financiar la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

Activele financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere sunt declarate la valoare justa, cu orice castig sau pierdere ce decurge din reevaluare recunoscute in contul de profit sau pierdere. Castigul sau pierderea nete recunoscute in contul de profit si pierdere cuprind toate dividendele sau dobanda castigata la activele financiare si este inclusa in elementele din categoria „Cheltuieli financiare, nete” din situatia veniturii globale.

Imprumuturi si creante

Imprumuturile si creantele sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piata activa. Imprumuturile si creantele (inclusiv creantele comerciale si de alt fel, balante bancare si numerar, etc.) sunt masurate la costul amortizat folosind metoda dobanzii efective, minus orice depreciere.

Venitul din dobanda este recunoscut prin aplicarea ratei de dobanda efectiva, cu exceptia creantelor pe termen scurt atunci cand recunoasterea dobanzii ar fi imateriala.

Deprecierea activelor financiare

Activele financiare, altele decât cele la valoare justă în contul de profit și pierdere, sunt evaluate pentru deprecierea la fiecare dată a bilanțului contabil.

Activele financiare sunt depreciate atunci când există dovezi obiective că unul sau mai multe evenimente petrecute după recunoașterea inițială au avut un impact asupra fluxului viitor de numerar aferent investiției.

Anumite categorii de active financiare, cum ar fi clienții, active evaluate a nefiind depreciate individual, sunt ulterior evaluate pentru depreciere în mod colectiv. Dovezi obiective pentru deprecierea unui portofoliu de creanțe pot include experiența trecută a Societatii cu privire la plățile colective, o creștere a colectibilității plăților întârziate dincolo de perioada de creditare, precum și modificări vizibile ale condițiilor economice naționale și locale care se corelează cu incidentele de plată privind creanțele.

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Deprecierea activelor financiare (continuare)

Alte dovezi obiective de depreciere ar putea include:

- Dificultate financiara semnificativa a emitentului sau a partenerului; sau
- Incalcarea contractului, precum neindeplinirea obligatiilor financiare sau abaterea de la platile de dobanda sau principal; sau
- Devine probabil ca debitorul va intra in insolventa sau reorganizare financiara; sau
- Disparitia unei pietei active pentru activul financiar din cauza dificultatilor financiare.

Valoarea contabilă a activului financiar este redusă cu pierderea prin depreciere, direct pentru toate activele financiare, cu excepția creanțelor comerciale, caz în care valoarea contabilă este redusă prin utilizarea unui cont de provizion. În cazul în care o creanță este considerată a fi nerecuperabilă, această este eliminată și scăzută din provizion. Recuperările ulterioare ale sumelor eliminate anterior sunt creditate în contul de provizion. Modificările în valoarea contabilă a contului de provizion sunt recunoscute în contul de profit și pierderi.

Derecunoașterea activelor financiare

Societatea derecunoaște active financiare numai atunci când drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar aferent activelor expiră; sau transferă activul financiar și în mod substanțial, toate riscurile și beneficiile aferente activului către o altă entitate.

La derecunoașterea unui activ financiar altfel decât în mod integral (exemplu: când Societatea nu retine o opțiune de rascumpărare a unei părți dintr-un activ transferat sau retine o dobândă reziduală care nu rezultă în reținerea în mod substanțial a tuturor riscurilor și recompenselor aferente titlului de proprietate și Societatea nu retine controlul). Societatea alocă valoarea contabilă anterioară a activului financiar între partea care continuă să recunoască sub implicare continuă, și partea care nu mai recunoaște pe baza valorilor juste corespunzătoare acelor părți la data transferului. Diferența dintre valoarea contabilă alocată părții care nu mai este recunoscută și suma contravalorii primită pentru aceasta împreună cu orice câștig sau pierdere cumulată alocată care a fost recunoscută în alte elemente ale venitului global este recunoscută în profit sau pierdere. Un câștig sau o pierdere cumulată care au fost recunoscute în alte elemente ale venitului global se alocă între partea care continuă să fie recunoscută și partea care nu mai este recunoscută, pe baza valorii juste corespunzătoare acelor părți.

Datorii financiare și instrumente de capital

Clasificarea ca datorie sau capital

Instrumentele de datorie sau capital emise de către Societate sunt clasificate fie ca datorii financiare sau capital în conformitate cu angajamentele contractuale și definiția datoriei financiare și a instrumentului de capital.

Instrumente de capital

Un instrument de capital este orice contract care dovedește o participatie reziduală în activele unei entități după deducerea tuturor datoriilor sale.

Datorii financiare

Datoriile financiare sunt clasificate fie ca datorii financiare „la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere” sau ca ‘alte datorii financiare’.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Datorii financiare si instrumente de capital (continuare)

Datorii financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere

Datoriile financiare sunt clasificate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere cand datoria financiara este fie detinuta in vederea tranzactionarii. fie desemnata la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

O datorie financiara este clasificata ca detinuta in vederea tranzactionarii daca:

- a fost achizitionata, in principal, in scopul recumpararii in viitorul apropiat; sau
- la recunoasterea initiala face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate pe care Societatea le gestioneaza impreuna si are un model recent efectiv de obtinere de profit pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat si efectiv ca instrument de acoperire.

O datorie financiara, alta decat datoria financiara detinuta pentru tranzactionare, poate fi desemnata ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere, la recunoasterea initiala daca:

- aceasta desemnare elimina sau reduce semnificativ o inconsecventa de evaluare sau de recunoastere care ar aparea in alt mod; sau
- datoria financiara face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, a caror performanta este gestionata si evaluata pe baza valorii juste, in conformitate cu managementul riscului documentat sau strategia de investitii, precum si daca gruparea este furnizata intern pe acea baza; sau
- face parte dintr-un contract care contine unul sau mai multe instrumente derivate incorporate si IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere si evaluare” permite ca intregul contract combinat (activ sau datorie) sa fie desemnat ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere.

Datoriile financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere sunt constatate la valoarea justa, cu orice castig sau pierdere care rezulta din reevaluarea fiind recunoscute in contul de profit sau pierdere. Castigul sau pierderea neta recunoscuta in contul de profit sau pierdere include orice dobanda platita in legatura cu datoria financiara si este inclusa in linia 'Cheltuieli financiare, nete' in situatia rezultatului global / situatia veniturilor si cheltuielilor.

Alte datorii financiare

Alte datorii financiare (inclusiv imprumuturi) sunt evaluate ulterior folosind metoda dobanzii efective.

Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul a costului amortizat a unei datorii financiare si de alocare a cheltuielilor cu dobanzile pe parcursul unei perioade relevante. Rata dobanzii efective este rata care actualizeaza cu exactitate platile in numerar viitoare estimate (inclusiv toate onorariile si punctele platite sau primite care fac parte integrala din rata efectiva a dobanzii, costurile de tranzactie si alte prime sau discounturi) pe parcursul duratei estimate a datoriei financiare sau (acolo unde e cazul) pe o perioada mai scurta, la valoarea contabila neta de la recunoasterea initiala.

Derecunoasterea datoriilor financiare

Societatea derecunoaste datoriile financiare atunci si numai atunci cand obligatiile Societatii sunt achitate, anulate sau expira. Diferenta dintre valoarea contabila a datoriei financiare derecunoscute si contravaloarea platita si platibila este recunoscuta in contul profit sau pierdere.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Subsidiare si asociati

Contrapartidele sunt considerate subsidiare si investitii in momentul in care alta parte, fie prin drept de proprietate, drepturi contractuale, relatii familiale sau prin alte mijloace, poate controla direct (subsidiare) sau influenta semnificativ (asociati) cealalta parte.

Raportarea pe segmente

Un segment este o parte a Societatii care se implica in segmente de activitate din care poate obtine venituri si inregistra cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli corespunzatoare tranzactiilor cu alte parti ale aceleiasi entitati), ale carei rezultate operationale sunt urmarite in mod regulat de catre conducerea Societatii pentru a lua decizii referitoare la resursele ce urmeaza sa fie alocate segmentului si a evalua performantele acestuia si pentru care sunt disponibile informatii financiare distinctive. Informatiile despre segment sunt prezentate cu privire la segmentele de activitate ale companiei si sunt stabilite pe baza structurii de conducere si raportare interna a Societatii.

Stabilirea preturilor de decontare intre segmente se face pe baze obiective.

Rezultatele, activele si datoriile aferente unui segment includ elemente ce pot fi alocate direct unui segment, precum si elemente ce pot fi alocate pe o baza rezonabila. Elementele nealocate constau in principal in investitii (altele decat investitiile imobiliare) si veniturile aferente, creditele si imprumuturile si cheltuielile aferente, activele corporative (in principal sediul Societatii) si cheltuielile administrative aferente sediului central, precum si creantele si datoriile privind impozitul pe profit.

Cheltuielile de capital aferente unui segment reprezinta totalul costurilor inregistrate pe parcursul perioadei pentru achizitia imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial.

IFRS 9 Instrumente financiare

Începând cu 1 ianuarie 2018, Societatea a aplicat pentru prima dată noul standard IFRS 9 "Instrumente financiare". IFRS 9 introduce modificări privind recunoașterea și evaluarea activelor financiare și are ca rezultat recunoașterea anterioară a indemnizațiilor datoriei neperformante pentru creanțe. Fiind permisă de standard, Societatea a adoptat IFRS 9 începând cu 1 ianuarie 2018, folosind metoda retrospectivă modificată, cu ajustări cumulate din aplicația inițială recunoscută în capitalurile proprii începând cu 1 ianuarie 2018 și fără a reda cifrele din perioada comparativă. Pentru creanțele comerciale, nu există diferențe semnificative între metoda de evaluare inițială în conformitate cu IAS 39 și noile criterii.

Instrumentele financiare nederivate includ participații în capitalul propriu și titluri de credit, creanțele comerciale și de altă natură, numerarul și echivalentele de numerar, datoriile comerciale și de altă natură. Instrumentele financiare nederivate sunt inițial recunoscut la valoarea justă plus orice cost de tranzacție direct atribuibil. Recunoașterea ulterioară se realizează la valoarea justă, orice ajustare fiind prezentată în situația altor elemente de rezultat global.

Imprumuturile respectiv contractele de leasing financiar sunt inițial recunoscute la valoarea justă plus alte costuri de tranzacționare, iar recunoașterea ulterioară se realizează la cost amortizat.

IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții"

IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții" introduce un model cuprinzător pentru recunoașterea și măsurarea veniturilor. Standardul înlocuiește criteriile existente pentru recunoașterea veniturilor, înlocuind standardele IAS 18 "Venituri", IAS 11 "Contracte de construcție" și IFRIC 13 "Programe de fidelizare a clienților". În conformitate cu noul standard, veniturile sunt recunoscute atunci când clientul dobândește controlul asupra bunurilor sau serviciilor prestate, la suma care reflectă prețul la care se așteaptă compania să îl primească în schimbul acestor bunuri sau servicii. Fiind permisă de standard, Societatea a adoptat IFRS 15 începând cu 1 ianuarie 2018, folosind metoda retrospectivă modificată, cu ajustări cumulate din aplicarea inițială recunoscută în capitalurile proprii începând cu 1 ianuarie 2018 și fără retratarea cifrelor din perioadele comparative. Aplicarea inițială nu a avut niciun impact asupra rezultatului raportat ale Societatii.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

În ceea ce privește momentul recunoașterii veniturilor, toate serviciile furnizate de Societate sunt transferate clientului în momentul prestării serviciilor. Pe baza evaluării interne impactul a fost identificat în suma de 1.143.583 RON provenind din garantiile extinse. De asemenea, o serie de alte amendamente și interpretări au fost efective începând cu 1 ianuarie 2018, dar nu au un efect semnificativ asupra acestor situații financiare individuale.

Dacă nu ar fi fost adoptat noul standard IFRS 15, pozițiile de Venituri din situația rezultatului global pentru perioada încheiată la 31 decembrie 2019 ar fi fost mai mari cu 1.143.583 respectiv la 31 decembrie 2018 cu 1.232.247 RON, fără impact asupra marjei.

IFRS 16 "Contracte de leasing"

Începând cu 1 ianuarie 2019, Societatea a adoptat noul standard IFRS 16 "Leasing". IFRS 16 este în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2019. IFRS 16 înlocuiește instrucțiunile existente privind contractele de locațiuni, inclusiv IAS 17 Leasing, IFRIC 4 Determinarea dacă o înțelegere conține un contract de leasing, SIC-15 Leasing operațional - Stimulente și SIC-27 Evaluarea fondului tranzacțiilor care implică forma legală a unui contract de leasing.

Judecati contabile critice

Urmatoarele sunt judecatile critice pe care conducerea le-a facut in procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societatii si care au un efect semnificativ asupra valorilor contabile recunoscute din situatiile financiare.

i) **Ajustari pentru deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale**

La finalul fiecărei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Dacă există un astfel de indiciu, se estimează valoarea recuperabilă a activului pentru stabili mărimea deprecierei (dacă există). Valoarea recuperabilă este cea mai mare sumă dintre valoarea justă minus cheltuielile de vânzare și valoarea de utilizare. În stabilirea valorii de utilizare, conducerea estimează fluxurile de numerar viitoare actualizate la valoarea prezentă folosind o rată de discountare care reflectă valoarea curentă de piață a valorii în timp a banilor și riscurile specifice activelor pentru care fluxurile de numerar estimate nu au fost ajustate. Valoarea netă contabilă a imobilizarilor corporale și necorporale la 31 decembrie 2019 este de 58.857.144 RON. La data de 31 decembrie 2019 Societatea nu a identificat indicii cu privire la deprecierea valorii recuperabile a acestor imobilizări.

ii) **Durata de viață a activelor imobilizate corporale si necorporale**

Societatea revizuieste durata de viață estimată a activelor imobilizate corporale si necorporale la sfarsitul fiecărei perioade anuale de raportare. Duratele de viață sunt prezentate în Nota 3 politici contabile privind activele corporale si necorporale.

iii) **Obligatii legate de pensii**

Valoarea prezentă a obligatiilor legate de pensii depinde de un număr de factori stabiliți pe baza actuarială folosind un număr de ipoteze. Orice modificare a acestor ipoteze va influența valoarea contabilă a obligatiilor de pensii. Obligatiile legate de pensii la 31 decembrie 2019 sunt în suma de 1.840.284 RON, din care 201.828 RON cheltuiala aferenta perioadei recunoscute în situația rezultatului exercitiului financiar. Valoarea a fost determinată de firma Gelid Actuarial Company S.R.L. în baza contractului de consultanță și prestări servicii actuariale încheiat în anul 2019.

iv) **Impozite amănate, valoarea netă contabilă la 31 decembrie 2019 și 31 decembrie 2018 este prezentată în nota 10;**

v) **Provizioane și datorii contingente; provizioanele sunt reanalizate anual - prezentate în nota 21 și datorile contingente sunt determinate de asemenea anual - prezentate în nota 30;**

vi) **Valoarea justă a instrumentelor financiare.**

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzactionate pe o piață activă este stabilită prin folosirea tehnicilor de evaluare. Societatea își folosește judecata pentru a selecta o varietate de metode și a face ipoteze care se bazează, în principal, pe condițiile de piață existente la sfarsitul fiecărei perioade de raportare. Analiza instrumentelor financiare este prezentată în nota 26.

Conducerea consideră că tehnicile de evaluare alese și ipotezele folosite sunt corecte pentru stabilirea valorii juste a instrumentelor financiare.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

4. VENITURI

Mai jos este prezentată o analiză a veniturilor Societății pentru anul financiar:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Venituri din vânzarea produselor finite	114.073.904	111.002.984
Venituri din vânzarea mărfurilor	16.350	85.966
Venituri din servicii prestate	719.804	738.170
Venituri din alte activități	1.513	46.641
Venituri din vanzarea produselor reziduale	148.487	514.011
Total	114.960.057	112.387.772

Incepand cu 1 ianuarie 2018, Societatea a adoptat noul standard IFRS 15 „Venituri din contractele cu clientii”. Daca nu ar fi fost adoptat noul standard IFRS 15, pozitiile de Venituri din situatia rezultatului global pentru perioada incheiata la 31 decembrie 2019 ar fi fost mai mari cu 1.143.583 respectiv la 31 decembrie 2018 cu 1.232.247 RON, fara impact asupra marjei.

5. MATERII PRIME SI MATERIALE FOLOSITE

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Cheltuieli cu materiile prime	30.844.568	24.889.284
Cheltuieli cu utilitatile	2.743.650	2.180.162
Cheltuieli cu materiale auxiliare	3.588.010	2.436.585
Alte cheltuieli similare	2.290.080	1.126.042
Cheltuieli cu ambalajele	73.471	61.626
Costul bunurilor vandute	15.474	70.527
Total	39.555.253	30.764.226

6. BENEFICIILE ANGAJATILOR

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Cheltuieli cu salariile	39.176.052	33.006.351
Cheltuieli cu contributiile sociale	1.459.198	1.243.738
Alte cheltuieli cu colaboratori	-	-
Total	40.635.250	34.250.089

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

7. COSTURI FINANCIARE, NETE

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Cheltuieli cu dobanzile	1.894.002	2.554.007
Comisioane bancare	139.963	249.913
Alte cheltuieli financiare	133.229	89.522
Alte venituri financiare	23.092	1.581
Venituri din dobanzi	(28.390)	(504)
Total	2.161.896	2.894.519
Alte venituri financiare	-	-

8. ALTE CHELTUIELI OPERATIONALE

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Servicii executate de terti	3.225.148	2.843.749
Alte cheltuieli operationale	747.863	577.482
Taxe si impozite	952.401	975.827
Cheltuieli cu reparatiile	947.605	876.669
Cheltuieli de publicitate si protocol	613.223	792.621
Prime de asigurare	410.398	301.512
Cheltuieli cu detasari	281.277	262.827
Cheltuieli cu chirile	48.693	192.275
Cheltuieli cu pregatirea personalului	75.453	78.914
Cheltuieli de transport	521.091	114.693
Total	7.823.152	7.016.569

9. CASTIGURI SI PIERDERI DIN VANZARE ACTIVE SI ALTE CASTIGURI SI PIERDERI

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Pierderea din diferente de curs, net	(27.498)	(12.599)
Variatia provizioanelor	709.107	(734.888)
Venit/(cheltuiala) cu deprecierea activelor destinate vanzarii	-	-
Total	681.609	(747.486)
Alte castiguri si pierderi din vanzarea activelor	(68.684)	809.724

Detaliile privind tranzactia de vanzare a activelor destinate vanzarii din cursul anului 2019, sunt evidentiata in Nota 17.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

10. IMPOZIT PE PROFIT

In anul 2019 si 2018, cota impozitului pe profit a fost de 16%.

Impozitul pe profit recunoscut in contul de profit si pierdere:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Impozit pe profit- Datorii curente	(889.100)	(3.303.399)
Impozit pe profit amanat	4.989	1.495.815
Total	(884.111)	(1.807.584)

Reconcilierea impozitului pe profit curent:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Profit inainte de impozitare	22.808.402	29.383.363
Rezerva legala	-	-
Elemente similare veniturilor	169.173	2.311.971
Elemente similare cheltuielilor	-	-
Venituri netaxabile	(6.499.936)	(6.399.167)
Cheltuieli nedeductibile	19.474.955	18.169.068
Deduceri fiscale	(4.568.736)	(3.736.985)
Rezultat impozabil	31.383.859	39.728.250
Pierderi fiscale utilizate	-	-
Cheltuiala cu impozitul pe profit	(3.786.625)	(5.870.710)
Impozit pe profit amanat	4.989	1.495.815
Total cheltuiala cu impozit	(3.781.636)	(4.374.895)
Cota efectiva de impozitare	16.58%	14.89

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

10. IMPOZIT PE PROFIT (continuare)

Tabelul de miscare privind datoria cu impozitele amanate in 2019 si 2018 se prezinta dupa cum urmeaza:

	Sold la 01 ianuarie 2019	Recunoscut prin profit si pierdere	Recunoscut prin alte venituri globale	Sold la 31 decembrie 2019	Recunoscut prin profit si pierdere	Recunoscut prin alte venituri globale	Sold la 31 decembrie 2019
Imobilizari corporale - rezerve din reevaluare	(2.163.750)	4.989	-	(2.158.761)	-	-	-
Obligatii privind beneficiile angajatilor	-	-	-	-	-	-	-
Provizioane	-	-	-	-	-	-	-
Impozit net (activ)/datorie	(2.163.750)	4.989	-	(2.158.761)	-	-	-

In 2019, Societatea a inregistrat un venit din impozit amanat in valoare de 4.989 RON ca urmare a diminuarii datoriei privind impozitul amanat la 31 decembrie 2019.

Impozitul amanat consta din:

	Active		Datorii		Net	
	31-Dec-19	31-Dec-18	31-Dec-19	31-Dec-18	31-Dec-19	31-Dec-18
Imobilizari corporale - rezerve din reevaluare	-	-	(2.105.404)	(2.249.568)	(2.105.404)	(2.249.568)
Obligatii privind beneficiile angajatilor	-	-	(126.868)	(1.773)	(68,612)	(1.773)
Provizioane	15.255	87.591	-	-	15,255	87.591
Impozit net (activ)/datorie	15.255	87.591	2.232.272	(2.251.341)	(2.158.761)	(2.163.750)

Impozitul amanat activ nerecunoscut este in valoare de 2.158.761 RON in legatura cu ajustarile de valoare asupra valorii stocurilor. Acesta nu a fost inregistrata in situatiile financiare, avand in vedere ca nu sunt indeplinite criteriile de recunoastere conform IFRS.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE

	Terenuri	Cladiri si alte constructii	Instalatii tehnice, echipam,vehicule	Mobilier, birotica	Imobilizari corporale in curs	Total
COST						
La 1 ianuarie 2018	21.381.525	9.400.854	28.718.196	132.633	328.747	59.961.955
Intrari	-	112.526	3.236.602	-	1.855.902	5.205.030
Transferuri	-	-	-	-	-	-
Iesiri	(2.586.529)	-	(1.484.634)	-	(803.252)	(4.874.415)
Intrari in curs de aprovizioane	-	-	-	-	-	-
Intrari/(iesiri) din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2018	18.794.996	9.513.380	30.470.164	132.633	1.381.397	60.292.570
Intrari	-	2.494.703	7.025.610	88.824	4.435.157	14.044.294
Transferuri	-	-	-	-	-	-
Iesiri	-	-	(2.105.087)	(1.490)	(5.471.774)	(7.578.351)
Intrari in curs de aprovizioane	-	-	-	-	-	-
Intrari/(iesiri) din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2019	18.794.996	12.008.084	35.390.687	219.967	344.779	66.758.513
AMORTIZARE CUMULATE						
La 1 ianuarie 2018	-	-	-	-	-	-
Amortizarea anului	-	392.171	5.477.348	31.106	-	-
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	(1.770)	-	-	-
Eliminari din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2018	-	392.171	5.475.578	31.106	-	5.898.855
Amortizarea anului	-	520.680	4.948.455	30.244	-	-
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	(104.294)	(847)	-	-
Eliminari din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2019	-	912.851	10.319.739	60.503	-	11.293.093
VALOARE CONTABILA NETA	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2018	18.794.996	9.121.209	24.994.586	101.527	1.381.397	54.393.716
La 31 decembrie 2019	18.794.996	11.095.232	25.070.948	159.464	344.780	55.465.420

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE (continuare)

Imobilizari gajate sau ipotecate

La 31 decembrie 2019, Societatea are gajate sau ipotecate imobilizari corporale in valoare neta contabila de 25.790.346,15 RON (7.698.010 RON, mijloace fixe si 18.092.336 RON, terenuri).

12. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

	Alte imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs	Total
COST			
La 1 ianuarie 2018	19.041.091	44.511	19.085.602
Intrari	402.849	425.448	828.297
Iesiri	710.684	402.850	1.113.534
La 31 decembrie 2018	18.733.256	67.109	18.800.365
Intrari	1.766.616	1.552.815	-
Iesiri	-	(1.426.808)	-
La 31 decembrie 2019	20.499.872	193.116	20.692.989
AMORTIZARE ACUMULATA			
La 1 ianuarie 2018	12.300.992	-	12.300.992
Amortizarea anului	2.589.764	-	2.586.764
Amortizarea aferenta iesirilor	(710.685)	-	(710.685)
La 31 decembrie 2018	14.180.071	-	14.180.071
Amortizarea anului	3.121.194	-	3.121.195
Amortizarea aferenta iesirilor	-	-	-
La 31 decembrie 2019	17.301.265	-	17.301.266
VALOAREA NETA CONTABILA			
La 31 decembrie 2018	4.553.185	67.109	4.620.294
La 31 decembrie 2019	3.198.607	193.116	3.391.723

Imobilizarile necorporale sunt reprezentate, in mare parte de programe informatice de tip ERP. Durata de amortizare pentru aceste programe informatice este de 9 ani. Valoarea neta contabila ERP la 31 decembrie 2019 este de 1.829.797 RON cu o durata ramasa de 12 luni.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

13. STOCURI

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Materii prime	39.136.298	33.604.946
Consumabile	1.700.883	1.237.393
Obiecte de inventar	-	-
Ambalaje	41.072	27.173
Produse finite	1.697.193	1.155.592
Produse in curs de executie	25.456.650	16.054.191
Produse semifabricate	-	-
Produse reziduale	45.069	62.917
Marfuri	346.933	-
Ajustari de valoare pentru stocuri	(12.813.466)	(13.938.976)
Total	55.610.633	38.203.237

Produsele finite si cele in curs de executie se estimeaza ca vor fi valorificate in urmatoarele 12 luni in timp ce restul categoriilor de stoc se estimeaza ca vor fi valorificate intr-o perioada de 5 ani in functie de comenzile care vor fi primite de la clienti.

Stocurile fara miscare au fost ajustate: cu 100% cele fara miscare in ultimii 5 ani (sau mai mult), cu 70% cele fara miscare in ultimii 4 ani si cu 50% cele fara miscare in ultimii 3 ani. Stocurile fara miscare in ultimii 2 ani nu au fost ajustate fiindca majoritatea produselor fabricate au ciclu lung de folosinta. Pentru ajustarile aferente stocurilor cu miscare lenta s-au luat in calcul numai acele materiale care au avut iesiri in anul 2019, si stocurile la 31.12.2018 si 31.12.2019 au fost diferite de zero. A fost calculata o rata ca raport intre media stocurilor (la 31.12.2018 si 31.12.2019) si iesirile din anul 2019. Ajustarile au fost calculate in functie de marimea ratei: 30% pentru o rata egala cu 3,70% pentru o rata egala cu 4 si 100% pentru o rata egala cu 5 (si mai mare).

Stocurile de materii prime si materiale din gestiunile DPPV – Piese finite VIPER; DPRP – Piese reparate; DPMP – materiale periculoase, destinate exclusiv pentru fabricarea si reparatia motoarelor VIPER 632-41, au fost provizionate 100%.

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea stocurilor este urmatoarea:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Sold la inceputul anului	(13.938.976)	(14.048.035)
Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	1.125.510	79.059
Sold la sfarsitul anului	(12.813.466)	(13.938.976)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

14. CREANTE COMERCIALE

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Creante comerciale	4.967.202	2.447.343
Clienti facturi de intocmit	60.677	41.738
Ajustari de valoare pentru creante incerte	(486.895)	(36.414)
Total	4.540.984	2.452.667

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea creantelor comerciale este urmatoarea:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Sold la inceputul anului	36.414	(286.426)
Crester/(Descrestere) provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	453.483	250.012
Sold la sfarsitul anului	489.897	36.414

Tabelul urmator prezinta analiza creantelor comerciale:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Nescadent si fara depreciere	-	-
Scadenta depasita dar fara depreciere	-	-
Ajustari de valoare pentru depreciere	453.483	250.012
Total	453.483	250.012

Vechimea creantelor comerciale cu scadenta depasita dar fara ajustari de depreciere a valorii:

Scadenta depasita si fara depreciere	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Mai putin de 3 luni	4.388.601	1.739.833
Intre 3 luni si 6 luni	15.657	410.429
Intre 6 luni si 9 luni	59.287	256.284
Intre 9 luni si 1 an	109.641	-
Mai mult de 1 an	394.016	40.797
Total	4.967.202	2.447.343

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

15. ALTE CREANTE

	<u>31 decembrie 2019</u>	<u>31 decembrie 2018</u>
Debitori diversi	67.044	65.778
Cheltuieli in avans	334.870	34.976
Avansuri catre furnizori	1.114.272	1.050.387
Alte creante	502.488	611.037
Ajustari de valoare pentru depreciere	-	-
Total	<u>2.018.674</u>	<u>1.762.178</u>

16. NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR

	<u>31 decembrie 2019</u>	<u>31 decembrie 2018</u>
Numerar in banci	4.080.039	6.982.769
Numerar in casa	11.648	5.173
Alte disponibilitati	33	261
Echivalente de numerar	13.498	2.310
Total	<u>4.105.218</u>	<u>6.990.513</u>

La 31.12.2019, societatea nu mai detine niciun activ destinat vanzarii.

17. CAPITALUL EMIS

Capitalul social este vărsat în întregime:

	<u>Nr. de actiuni</u>	<u>Capital social RON</u>
Capital social la 31 decembrie 2018cat si 31 decembrie 2019	369.442.475	36.944.248
Efectul inflatiei asupra capitalului social	987.626.807	987.626.807
Capital social la Decembrie 31, 2018 cat si Decembrie 31, 2019	<u>1.024.571.055</u>	<u>1.024.571.055</u>

Capitalul social al Societatii a fost inflatat pana la 31 decembrie 2003, data de la care economia Romaniei nu a mai fost considerata inflationista.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

18. REZERVE

	<u>31 decembrie 2019</u>	<u>31 decembrie 2018</u>
Rezerve legale	15.691.483	15.691.483
Rezerve din reevaluare	35.182.370	35.349.317
Alte rezerve	39.107.798	36.774.326
Total	<u>89.981.651</u>	<u>87.815.126</u>

Rezervele din reevaluare sunt aferente reevaluarilor efectuate asupra imobilizarilor corporale si nu pot fi distribuite actionarilor pana cand nu sunt realizate.

In anul 2019 nu s-a constituit rezerva legala, intrucat aceasta a fost constituita inca din anul 2017 in cuantum de 20% din capitalul social.

In alte rezerve sunt incluse si deducerile fiscale acordate la export in anii 2000-2003 in valoare de 6.100.419 RON (valoarea lor inainte de inflatie fiind de 4.957.578 RON), In cazul in care managementul va decide schimbarea destinatiei acestora ele vor fi taxate. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare nu s-a constituit impozit amanat pentru ele.

In anul 2019, s-au constituit rezerve aferente sumei profitului reinvestit in valoare de 2.333.472 RON, reprezentand facilitati fiscale. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare, nu s-a constituit impozit amanat pentru ele. Restul de alte rezerve provin din distribuirile de profit din anii anteriori.

19. ÎMPRUMUTURI

	<u>31 decembrie 2019</u>	<u>31 decembrie 2018</u>
a) Datorii catre asociati pe termen scurt	<u>4.880.000</u>	<u>4.880.000</u>
Împrumuturi	4.880.000	4.880.000
Dobanzi de platit catre asociati	-	-
b) Împrumuturi de la institutii bancare	<u>7.951.738</u>	<u>6.796.587</u>
Împrumuturi garantate	<u>14.128.979</u>	<u>7.139.531</u>
Împrumuturi pe termen scurt	-	-
Împrumuturi garantate pe termen lung	-	-
Împrumuturi pe termen lung	3.567.060	-
Total împrumuturi pe termen scurt si lung	<u>17.696.039</u>	<u>12.019.531</u>

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

19. ÎMPRUMUTURI (continuare)

Contract	Sold 31.12.2018	Dobanda de plata 31.12.2018	Comisioane 31.12.2018
(A) BRD - Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006	5.417.687	-	1.084
(D) Banca Transilvania - Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	1.378.900	-	356
	6.796.587		1.440

Contract	Sold 31.12.2019	Dobanda de plata 31.12.2019	Comisioane 31.12.2019
(A) BRD - Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006	3.529.101	-	706
(D) Banca Transilvania - Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	4.422.637	-	210
	7.951.738	-	916

a) Sume datorate Asociatilor

Compania a încheiat la sfârșitul lunii martie 2009 contracte de împrumut cu asociații pentru finanțarea activității operaționale după cum urmează:

- (I) cu d-l Radu Viehmann, în suma de 3.000.000 RON;
- (II) cu d-l Paul Radulescu, în suma de 250.000 RON;
- (III) cu d-l Ion Dinca, în suma de 350.000 RON;
- (IV) cu d-l Danut Spirea în suma de 200.000 RON.

În anul 2016 s-a achitat dobânda datorată pentru anul 2016 D-lui Viehmann Radu și D-nei Ciorapciu Dana Maria și s-a plătit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobânzii achitate pentru fiecare dintre ei după cum urmează:

Viehmann Radu: Dobânda în valoare de 249.300 lei iar impozitul aferent în valoare de 47.485 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobânda în valoare de 16.620 lei iar impozitul aferent pentru ianuarie 2016- octombrie 2016 în valoare de 2.636 lei.

Impozitul aferent dobânzii achitate pentru lunile noiembrie - decembrie 2016 în suma de 527 lei s-a constituit în luna decembrie 2016 și s-a achitat în luna ianuarie 2017 în termenul legal.

Soldul împrumuturilor la 31.12.2016 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 și actelor adiționale ulterioare (scadentă 31.01.2017) și 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtător de dobânda.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 și a actelor adiționale ulterioare. (scadentă 31.01.2017).

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

a) Sume datorate Asociaților (continuare)

In anul 2017 s-a achitat dobanda datorata pentru anul 2017 D-lui Viehmann Radu si D-nei Ciorapciu Dana Maria si s-a platit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobanzii achitate pentru fiecare dintre ei dupa cum urmeaza:

Viehmann Radu: Dobanda in valoare de 240.244 lei iar impozitul aferent in valoare de 47.761 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobanda in valoare de 16.620 lei iar impozitul aferent 3.050 lei.

Soldul imprumuturilor la 31.12.2017 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 si actelor aditionale ulterioare (scadenta 31.01.2018) si 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtator de dobanda.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 si a actelor aditionale ulterioare. (scadenta 31.01.2018).

In anul 2018 s-a achitat dobanda datorata pentru anul 2018 D-lui Viehmann Radu si D-nei Ciorapciu Dana Maria si s-a platit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobanzii achitate pentru fiecare dintre ei dupa cum urmeaza:

Viehmann Radu: Dobanda in valoare de 262.672 lei iar impozitul aferent in valoare de 29.195 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobanda in valoare de 17.508 lei iar impozitul aferent 1.951 lei.
Soldul imprumuturilor la 31.12.2018 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 si actelor aditionale ulterioare (scadenta 31.01.2019) si 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011 , nepurtator de dobanda.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 si a actelor aditionale ulterioare. (scadenta 31.01.2019)

In anul 2019 s-a achitat dobanda datorata pentru anul 2019 D-lui Viehmann Radu si D-nei Ciorapciu Dana Maria si s-a platit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobanzii achitate pentru fiecare dintre ei dupa cum urmeaza:

Viehmann Radu: Dobanda in valoare de 257.897 lei iar impozitul aferent in valoare de 28.647 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobanda in valoare de 17.189 lei iar impozitul aferent 1.911 lei.

Soldul imprumuturilor la 31.12.2019 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 si actelor aditionale ulterioare (scadenta 31.01.2019) si 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011 , nepurtator de dobanda.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 si a actelor aditionale ulterioare. (scadenta 31.01.2019)

In luna ianuarie 2020 s-au prelungit cele 2 contracte si s-au incheiat acte aditionale astfel:

- AA 11 /27.01.2020
- AA 7/27.01.2020

Ambele acte aditionale prelungesc valabilitatea celor 2 contracte pana la 31.01.2021 iar dobanda este: 6,35 % brut

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit

(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006

La 13 aprilie 2005, Societatea a încheiat un contract de credit care pana la data prezenta a suferit numeroase modificari.

Actele aditionale care au adus modificari contractului in 2016 respectiv 2017 sunt prezentate mai jos. Prin Actul Aditional nr.54/23.05.2016 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 25.05.2017. Plata dobanzilor si a comisioanelor curente se face lunar.

La 31.12.2016 limitele de creditare aprobate sunt de 3.977.712,73 lei si 6.259.922,00 USD iar sumele utilizate sunt 6.147.520,51 USD (echivalentul a 26.454.625,01 lei) si 1.501.350,87 RON.

Prin adresa nr. 3117/02.06.2016, inregistrata la Turbomecanica SA sub nr. 3133/06.06.2016, BRD DIRECTIA CREDITELOR SPECIALE a comunicat ca BRD a aprobat si a sters din evidentele sale toate dobanzile si comisioanele aferente facilitatilor acordate de Banca si datorate de TURBOMECANICA SA pana la data de 25.01.2016

Prin Actul Aditional nr. 55/24.05.2017 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 31.08.2017. Plata dobanzilor si a comisioanelor curente se face lunar.

Prin Actul Aditional nr. 56/30.08.2017, creditul in sold la data incheierii acestui act aditional in suma de 6.259.190,61 usd si 1.771.394,88 RON, impreuna cu o expunere non-cash de 685.771,03 ron se converteste in RON.

Creditul total este de 30.149.798,40 RON la un curs de 3,8730 lei pentru un dolar USA si are urmatoarea structura:

Facilitatea A - Plafon global de finantare, multi optiuni,neangajant in suma de 19.365.000 ron utilizat astfel:

- Facilitate Linie de credit;
- Facilitate de emitere SGB;
- Facilitate pentru deschiderea de Acreditiv („Facilitate L/C”)

Facilitatea B-Credit pe Termen Mediu cu rambursare pe baza de grafic de rambursare, in suma de 10.784.798,40 RON.

Data scadentei pentru Facilitatea A este data de 31.08.2018.

Data finala Facilitatea B este 31.12.2020.

Rata de dobanda este:

- pentru Facilitatea A: ROBOR 3 LUNI + 3,5% (Marja bancii)
- pentru Facilitatea B: ROBOR 3 LUNI + 3,5% (Marja bancii)

S-au stipulat conditiile de rambursare si garantiile ce trebuiesc constituite.

Prin Actul Aditional nr. 57/31.08.2017 s-au convenit conditiile de incheiere a actului aditional si s-a modificat punctul 7.3 din Actul Aditional nr. 56/30.08.2017 privind conditiile suspensive pentru utilizarea creditului.

La 31.12.2017, soldul Facilitatii A este de 5.125.429,04 lei format din 3.898.052,90 lei soldul disponibil al Liniei de Creditare si 1.227.377,04 lei disponibil neutilizat ca urmare a expirarii Scrisorilor de Garantie emise in cadrul plafonului.

Soldul Facilitatii B este, la 31.12.2017, este de 10.784.798,40 lei.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

Prin Actul Aditioal nr.59/29.08.2018 s-a prelungit perioada de valabilitate a Facilitatii A-plafon global de finantare, multi-optiuni, neangajant ,pana la data de 31.08.2019, modificarea pct 4 din actul aditioal 56/30.08.2017, modificarea pct 6"Data scadentei" din actul aditioal 56/30.08.2017, modificarea punctului 7.3 (Conditii suspensive) si 7.4(Alte conditii)" din actul aditioal 56/30.08.2017, modificarea pct 3.3 Obligatii Financiare din Partea B-Termenii si Conditii Generale .

In 29.08.2018 s-au incheiat:

Contract de Ipoteca pe bunuri mobile nr.7003 pentru garantarea tuturor obligatiilor asumate(19 bunuri ipotecate anexa 1) ;

Contract de Ipoteca pe bunuri mobile nr.7004 pentru garantarea tuturor obligatiilor asumate(2 bunuri ipotecate conform anexa 1) ;

Contract de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr.7005/29.08.2018 pentru garantarea tuturor obligatiilor asumate(19 conturi curente conform Anexa 1);

Contract de ipoteca mobiliara pe universalitatea de creante nr.7006/29.08.2018(6 contracte sau alte documente comerciale conform Anexa 1).

In martie 2018 am primit de la BRD -GSG pentru semnare, graficul actualizat de rambursare al Facilitatii B la Contractul 103 bis.

Soldul Facilitatii B la contractul 103 bis in valoare de 10.784.798,40 lei a fost achitat integral in anul 2018 dupa cum urmeaza:

06.03.2018 554.398,90 lei;
13.04.2018 6.830.227,30 lei;
30.09.2018 554.398,90 lei;
24.12.2018 2.845.773,30 lei.

Rata dobanzii este ROBOR 3 M+3,5% p.a.

La 31.12.2018, soldul creditului aferent contractului 103 bis este:

Facilitatea A 5.417.686,55

Facilitatea B 0

Valoarea Scrisorilor de garantie emise din plafonul de creditare si valabile in 2019 este de 74.235,60 lei. Valoarea Scrisorilor de garantie emise din plafonul de creditare si valabile pana la data de 31.12.2018 este de 1.576.291,66 lei.Suma de 1.576.291,66 lei a fost repusa in disponibil Linia de creditare in data de 03.01.2019.

Valoarea comisionului de gestiune aferent lunii decembrie 2018 este in suma de 1.083,54 lei , a fost constituit in decembrie 2018(cont 51861000) si achitat in 01.01.2019 conform scadentei

Prin Actul Aditioal nr.60/22.08.2019 s-a prelungit perioada de valabilitate a Facilitatii A-plafon global de finantare, multi-optiuni, neangajant ,pana la data de 31.08.2020, modificarea pct 4 paragraf1)- facilitatea Linie de credit este de 19.365.000 lei , facilitatea de emitere SGB si deschiderea de acreditive este in suma de 7.000.000 lei .Se elimina art 7.4 din Capitolul 7, paragrafele c) si d) din art 11 se elimina si se completeaza art 11 cu paragrafele j),f),k)referitoare la ipoteci.

Se modifica si se completeaza „CONDITII GEBNERALE”, se introduc 7 noi paragrafe (acordul bancii pt noi credite, leasing-uri max 1 mil Eur, conditii ref la ipoteci.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

Prin Actul Aditonal nr.61/03.12.2019 :

1.s-au facut modificari si completari ale partii A"Termeni si conditii speciale" a contractului de credit (s-au modificat paragrafele j) si l) din cadrul Capitolului 11"Garantii";

2.s-au facut modificari si completari ale partii B"Termeni si conditii generale".

S-a incheiat Actul Aditonal nr. 1/02.12.2019 la contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr.7005/29.08.2018 prin care s-a extins garantia bancara si asupra contului curent in RON avand IBAN RO85 BRDE 410S V302 0100 4100 , cont la care avem atasat un card. Unicul utilizator al cardului este DI Director de Productie TICA SORIN.

Valoarea scrisorilor de garantie emise din plafonul de creditare si valabile pana la 31.12.2019 este de 439.084,20 lei.

Valoarea Scrisorilor de garantie emise din plafonul de creditare si valabile pana la data de 31.12.2020 este de 609.126,01 lei.

Suma de 439.084,20 lei a fost repusa in disponibil Linia de creditare in data de 08.01.2020.

Valoarea comisionului de gestiune aferent lunii decembrie 2019 este in suma de 705,82 lei, a fost constituit in decembrie 2019 (cont 51861000) si achitat in 01.01.2020 conform scadentei.

La data de 31.12.2019 soldul creditului este de 3.529.101 lei.

(A1) BRD – Contract de factoring 539/04.05.2006

La 04.05.2006, Societatea a incheiat cu BRD-Groupe Societe Generale contractul de factoring care cuprinde Conditii Generale si Conditii Speciale.

Contractul a fost modificat in anii urmatoarii, ultimele aditionale fiind prezentate mai jos.

In 15.06.2016, s-a incheiat cu BRD-Groupe Societe Generale Actul Aditonal nr.1 la Conditii Speciale nr.2 la Contractul de Factoring nr.539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate IAR SA.

Plafonul de finantare este de 10.000.000 lei , termenul de valabilitate al plafonului de finantare este 25.05.2017 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 75%.

Totodata s-a incheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr. 3378/13.06.2016 si contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri mobile nr.3380/13.06.2016.

In 15.06.2016 s-a incheiat cu BRD-Groupe Societe Generale Actul Aditonal nr.1 Conditii Speciale nr.3 la Contractul de Factoring nr.539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate GE Hungary Kft din Ungaria.

Plafonul de finantare este de 1.500.000 eur, termenul de valabilitate al plafonului de finantare este 25.05.2017 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 75%.

Totodata s-a incheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr. 3379/13.06.2016 si contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri mobile nr.3381/13.10.2016.

Prin Actul Aditonal nr. 2 la Conditii Speciale nr. 2 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate IAR SA prin care se specifica ca, incepand cu data de 25.05.2017 se anuleaza limita de finantare pe relatia IAR si inceteaza prevederile Conditiiilor Speciale nr. 2 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

Prin Actul Aditional nr.2 la Condițiile Speciale nr. 3 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 s-a prelungit termenul de valabilitate al plafonului de finantare pana la 31.08.2017 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 75%.

Prin Actul Aditional nr. 3 la Condițiile Speciale nr. 3 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 s-a prelungit termenul de valabilitate al plafonului de finantare pana la 31.08.2018 iar procentul de finantare a creantelor aprobate este de 90%.

In 10.10.2018 s-a incheiat Actul Aditional Nr. 4 la Contractul de factoring nr. 539/04.05.2006 prin care s-a modificat art XI pct 2(Cuquantumul taxelor si comisioanelor stipulate la pct.1 va fi stabilit in cadrul Condițiilor Speciale) si art XVI(prezentele conditii generale se incheie pe o perioada de 1 an de la data ultimei semnaturi iar valabilitatea acestora se prelungeste automat pe noi perioade succesive de 1 an, valabilitatea plafoanelor nu se prelungeste automat,conditii de reziliere, etc)

Tot in 10.10.2018 s-a incheiat Actul Aditional Nr. 4 la Condițiile Speciale Nr. 3 la Contractul de Factoring Nr 539/04.05.2006 prin care s-au facut mai multe completari/modificar(Plafon de finantare 500.000 Eur, Termen de valabilitate plafon de finantare data de 31.08.2019, procent de finantare a creantelor aprobate este de 90%, alte conditii).

Comisionul de factoring este de 1,1 %+TVA si 9 EUR /document+TVA

Rata anuala a comisionului de finantare :EURIBOR/3M+marja d 4% p.a.+TVA

Prin AA NR.5 la Contractul de factoring nr.539/04.05.2019 s-a stabilit plafonul de finantare de 500.000 eur , plafon de acoperire a riscului de neplata de 500.000 eur.

Comisionul de factoring este de 1,1 %+TVA si 9 EUR /document+TVA

Rata anuala a comisionului de finantare: EURIBOR/3M+marja de 4% p.a.+TVA.

(B) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 186/24.06.2009

La 24.06.2009, Societatea a incheiat contractul de credit – nr.186 cu Banca Transilvania Sucursala Militari, cu destinatia plafon global de exploatare utilizabil.

Imprumutul a suferit modificarii prin acte aditionale ajungand la 2016 respectiv 2017 astfel:

In data de 22.03.2016 s-a incheiat Actul Aditional nr.12/186 prin care s-a diminuat marja de dobanda de la 6,4 %la 4,4 % si s-a in scris o clauza noua respectiv depunerea documentatiei pentru prelungirea facilitatii de creditare cu 45 de zile inainte de scadenta.

In data de 26.05.2016 s-a incheiat Actul Aditional nr.13/186 prin care s-a prelungit valabilitatea liniei de creditare pana la data de 27.05.2017, s-a stabilit rata dobandzii variabila de 5,42 % (ROBOR 6 M adica 1,02 +4,4 % marja bancii), s-au mentinut garantiile, s-au in scris clauze speciale de acordare.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 6.833.510 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2016 scadente in 31.01.2017 sunt:

- comision de gestiune	110,22 lei;
- comision de neutilizare	142,58 lei.

In data de 25.05.2017 s-a incheiat Actul Aditional nr.14/186 prin care s-a prelungit tehnic Linia de Credit in suma de 9.400.000 lei necesara pentru finantarea activitatii curente pana la data de 26.06.2017.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

In data de 22.06.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr.15/186 prin care s-a prelungit valabilitatea liniei de creditare pana la data de 25.05.2018, s-a stabilit rata dobanzii variabila de 5,47% (ROBOR 6 M adica 1,72 +4,4 % marja bancii), s-au in scris garantiile si clauze de derulare facilitate.

Tot in 22.06.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr. 03/186/GAJ/01 care modifica si completeaza Contractul de ipoteca mobiliara pe bnuri existente determinate nr. 186/GAJ/01,27.02.2014.

In data de 24.07.2017 s-a incheiat Actul Aditonal nr.16/186 care are ca obiect actualizarea descrierii garantiilor conform modificarilor efectuate la obiectivele 10 si 11.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 9.052.895,35 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2017 scadente in 31.01.2018 sunt:

- comision de gestiune	146,01 lei;
- comision de neutilizare	19,28 lei.

In data de 24.05.2018 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.17/186 care are ca obiect prelungirea tehnica a liniei de credit astfel ca noua scadenta este 06.06.2018.

In 30.05.2018 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.18/186 al carui obiect este prelungirea liniei de credit pana la 24.05.2019.

S-a stabilit rata dobanzii la 6,39 % (ROBOR 6M + marja bancii de 4%), penalitati, comisioane (de prelungire de 0,60%, de risc, de neutilizare, de revizie, de gestiune, de evaluare si de rambursare anticipata), garantiile , asigurarea garantiilor, clauze de derulare facilitate.

In 10.12.2018 s-a incheiat Actul Aditonal Nr. 19/186 avand ca obiect modificarea garantii(adaugare depozit colateral) si adaugare conditii la linia de credit in suma de 9.400.000 lei.

Conditia impusa este ca in termen de 30 de zile de la aprobarea solicitarii sa se finalizeze raportul de evaluare a imobilului ramas in garantie.

S-a adaugat la garantii un Contract de depozit Nr. 186/DEP/01/10.12.2018, in scris la AEGRM prin care se constituie o ipoteca mobiliara asupra soldului contului de depozit in suma de 1.771.000 lei constituit de Turbomecanica la Banca Transilvania.

Soldul creditului la 31.12.2018 este de 1.378.900,04 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2018 scadente in 31.01.2018 sunt:

- comision de gestiune	22,24 lei;
- comision de neutilizare	334,24 lei.

In 07.01.2019 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.20/186 al carui obiect este modificare clauze contractuale.

In 11.02.2019 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.21/186 al carui obiect este modificare clauze contractuale.

In 21.05.2019 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.22/186 al carui obiect este prelungire limita de creditare.

S-a stabilit rata dobanzii la 6,57 % (ROBOR 6M + marja bancii de 3,25%), comisioane (de prelungire de 0,50%, de neutilizare, de gestiune, si de rambursare anticipata), garantiile , asigurarea garantiilor, clauze de derulare facilitate.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

In 27.08.2019 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.23/186 al carui obiect este modificare clauze contractuale.

In 05.11.2019 s-a incheiat Actul Aditonal Nr.24/186 al carui obiect este modificare structura de garantii conform Art.7 din contract-facilitate de credit : "Linie de credit contul curent" respectiv garantii care se mentin (ipoteka imobiliara de rangul I asupra obiectivului 6,8,11 si 10, teren de 583 mp, garantie reala mobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent si a subconturilor deschise la BT, ipoteka mobiliara pe bunuri existente determinate 19 echipamente) , garantii care se exclud (ipoteka imobiliara obiectivul 7 si 12, contractul de depozit prin care s-a constituit o ipoteka mobiliara asupra soldului contului de depozit in suma de 1.771.000 lei) si garantii care se adauga (ipoteka imobiliara asupra teren liber intravilan in suprafata de 684 mp).

Soldul creditului la 31.12.2019 este de 4.422.637 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2019 constituite in decembrie 2019 in contul 51862000 , scadente in 31.01.2020(si achitate la scadenta) sunt:

-comision de gestiune 71,33 lei;

-comision de neutilizare 138,26 lei.

(C) BRD-Acorduri de subordonare

In data de 29.02.2012, s-au incheiat Acorduri de subordonare intre BRD si Dl. Presedinte-Director General Viehmann Radu si Dl. Director Economic Dinca Ion.

In data de 18.02.2013 s-a incheiat Acord de subordonare intre BRD si Dna. Ciorapciu Dana-Maria.

(D) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garantie nr. 4104-A din 22.12.2016

La data de 22.12.2016, Turbomechanica SA a incheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garantie in valoare de 125.959,72 lei, data expirarii valabilitatii fiind 31.12.2016.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitarii este A 12331/19.12.2016.

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plata in cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare si/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificari 100 RON.

Totodata, s-au incheiat Contractul de ipoteka mobiliara asupra conturilor bancare nr.4104-B/22.12.2016 prin care s-a instituit ipoteka mobiliara asupra tuturor drepturilor, tiltlurilor, intereselor si beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

Dupa expirarea Scrisorii de garantie, in luna ianuarie Turbomechanica SA a solicitat bancii desfiintarea depozitului de cash colateral iar suma aferenta a fost incasata in contul curent al societatii RO37 BRDE 410S V2016 4067 4100 in data de 09.01.2017.

La data de 28.12.2016, Turbomechanica SA a incheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garantie in valoare de 478.000,00 lei, data expirarii valabilitatii fiind 31.12.2017.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitarii este A 10090/28.10.2016.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plata in cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare si/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificari 100 RON.

Totodata, s-au incheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr.4296-A/28.12.2016 prin care s-a instituit ipoteca mobiliara asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor si beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

Conformitate cu clauzele contractuale ale bancii

Societatea, conform contractelor de imprumut pe termen scurt incheiate cu BRD trebuie sa indeplineasca urmatoorii indicatori economico – financiari, pentru a nu se modifica termenii contractelor de credit: raportul EBITDA/Cifra de afaceri sa nu fie mai mic de 17% si Profitul Net raportat la Cifra de afaceri sa nu fie mai mic de 5% la 31.12.2019. Societatea a indeplinit acesti indicatorii economico-financiari la 31.12.2019 respectiv la 31.12.2018.

21. PROVIZIOANE

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Provizioane pentru beneficii post-angajare	-	428.824
Alte provizioane legate de personal	1.840.284	1.493.086
Provizioane pentru salarii compensatorii	4.026.021	3.472.002
Total	5.866.305	5.393.912

Provizioanele pentru salarii compensatorii reprezintă provizioane pentru salariile compensatorii ce vor fi plătite salariatilor Societății disponibilizati, în conformitate cu contractul colectiv de muncă.

In „Alte provizioane legate de personal” sunt incluse urmatoarele: provizion pentru bonusuri de performanta a anului 2019 ce vor fi acordate in 2020, provizion pentru concedii de odihna neefectuate la 31 decembrie 2019, provizion pentru tichete de masa aferente lunii decembrie 2019 ce vor fi acordate ulterior in 2020, provizion pentru tichetele cadou acordate salariatilor in perioada 2016-2019.

Cea mai recenta evaluare actuariala a provizionului pentru beneficii post-angajare a fost efectuata la 31 decembrie 2019, de catre firma GELID ACTUARIAL COMPANY. Valoarea actualizată a obligatiei privind beneficiul determinat, iar costurile aferente serviciilor curente si costul serviciului trecut, au fost măsurate utilizând Metoda Factorului de Credit Proiectat (MFCP). Aceste beneficii urmeaza a fi platite in mare in urmatoorii 5-15 ani.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

21. PROVIZIOANE (continuare)

Principalele ipoteze utilizate în scopul evaluărilor actuariale au fost după cum urmează:

1) Ipoteze demografice despre caracteristicile viitoare ale angajaților eligibili pentru beneficii:

Mortalitatea angajaților și a membrilor familiilor lor.	Tabela Romaneasca de Mortalitate 2013 (bărbați și femei) emisă de Institutul Național de Statistică.
Rata fluctuației angajaților	<p>În 2019, rata de rotație a angajaților a fost de 9.9%. Pentru acest exercițiu a fost considerat media ultimilor cinci ani care a fost de 9.86% pa. Pe baza structurii de vârstă a personalului modelul ratei fluctuației personalului ia în considerare numărul de ani rămași până la pensionare și rezultă un număr de angajați care ar urma să plece și să fie înlocuiți egal cu 9,86% din numărul total de angajați. Rata de fluctuație a angajaților este:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 27.49% pa pentru angajații care mai au peste 35 de ani până la pensionare; - Liniar descrescătoare către 0% pentru angajații cu un număr de ani până la pensionare cuprins între 35 și 5 ani; <p>Pentru ultimii 5 ani până la pensionare s-a considerat că angajații nu mai caută sa-și schimbe locul de muncă și că au acumulat suficientă experiența pentru a nu fi înlocuiți pe motive disciplinare sau profesionale.</p>
Rata concedierilor	Pentru perioada de după Decembrie 2019 nu a fost comunicat un plan de reducere a personalului.

2) Ipoteze financiare

Rata de actualizare	<p>Pentru rata de actualizare s-au considerat randamentele obligațiunilor de pe piața activă la sfârșitul lunii decembrie 2019. Duratele reziduale până la maturitate disponibile au fost de 1-9 ani și 12 ani. Pentru celelalte durate s-a estimat rata de actualizare folosind metoda de extrapolare Smith-Wilson. Asumpțiile pe termen lung au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rata estimată a inflației pe termen lung 2% p.a. - Randamentul real pe termen lung estimat al obligațiunilor guvernamentale 2.05% pa - Prima de ilichiditate pentru România 0%. <p>Astfel, s-a considerat o rata forward de echilibru de 4.05% p.a. Metoda asigură compatibilitatea dintre rata de actualizare și rata inflației. Rata de actualizare medie ponderată este de 4.18% pa.</p>
Rata inflației	<p>Pe baza statisticilor emise de INSSE și a prognozei BNR s-a estimat rata inflației după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3,1% în 2020 - Liniar descrescătoare până la 2,5% perioada 2021-2025 <p>- 2.50% în 2025-2030 și urmând o tendință descrescătoare în anii următori.</p>
-	<p>Compania estimează o creștere medie de maxim 13.77% în 2020. Pentru 2020, iar pentru următorii ani s-a considerat ca salariile vor crește în medie cu indicele prețului de consum aferent fiecărui an.</p>

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

21. PROVIZIOANE (continuare)

2) Ipoteze financiare (continuare)

Componentele costurilor de beneficii determinate recunoscute în profit sau pierdere sunt după cum urmează:

Costul serviciului:	31 decembrie 2019
Costul serviciului curent	138.910
Costul dobanzii	62.918
Costul serviciului trecut	-
Beneficiile platite	(374.504)
TOTAL	(172.676)

Sumele recunoscute în alte venituri globale nete de impozit în ceea ce privește aceste planuri de beneficii determinate sunt după cum urmează:

Reevaluarea datoriei nete privind beneficiul:	31 decembrie 2019
(Câștiguri)/Pierderi actuariale	509.474
TOTAL	509.474

Costul curent de serviciu, costul dobânzii, costul serviciilor trecute și beneficiile plătite sunt incluse în alte câștiguri și pierderi în contul de profit sau pierdere.

Remăsurarea datoriei nete privind beneficiile datorate angajaților sunt incluse în alte venituri globale nete de impozit.

Ipoteze actuariale semnificative pentru determinarea obligației definite sunt următoarele: rata de actualizare, creșterile salariale previzionate și mortalitatea.

22. DATORII COMERCIALE SI ALTE DATORII

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Datorii comerciale	7.916.095	2.521.140
Datorii privind facturile de primit	471.245	270.789
Alți creditori	-	-
Total	8.387.340	2.791.929

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

23. ALTE DATORII CURENTE SI VENITURI INREGISTRATE IN AVANS

Alte datorii curente

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Salarii datorate	1.530.702	1.267.357
Taxe aferente salariilor datorate	1.884.546	1.545.826
TVA de plata	1.166.214	2.144.944
Alti creditor	90.761	37.561
Alte taxe	156.011	59.912
Datorii garantii materiale	1.232.247	1.232.247
Avansuri de la clienti	-	10.314
Dividende	2.101.088	1.006.159
Total	8.161.569	7.304.321

Venituri inregistrate in avans

Veniturile inregistrate in avans se refera la refacturare utilitati care vor fi efectuate intr-o perioada ulterioara datei bilantului conform cerintelor clientilor. Suma in sold la 31 decembrie 2019 este de 2.178 RON.

24. RAPORTAREA PE SEGMENTE

Segmentele operationale ale Companiei, dupa cum sunt evidentiata mai jos, reprezinta principalele produse si servicii efectuate: fabricarea partilor de aeronave, reparatii de motoare si altele. De asemenea, impartire pe zone geografice tine cont de tara de origine a principalilor clienti ai companiei.

	Venituri din Segmentare	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Venituri din segmentare		
Repere si piese de aviatie	14.260.819	6.332.351
Reparatii curente motoare	96.694.412	102.662.977
Altele	4.004.826	3.392.444
Total din operatiuni	114.960.057	112.387.772

In 2019 cheltuielile cu amortizarea si deprecierea sunt alocate: Repere si piese de aviatie (10,43%), Reparatii curente motoare (84,11%), altele 5,46%. Cheltuieli si castiguri nemonetare semnificative nealocate sunt: venit din reversare impozit pe profit amanat in suma de 4.989 RON.

	Segment Active		Segment Datorii	
	31-Dec-19	31-Dec-18	31-Dec-19	31-Dec-18
Segment Active și Datorii				
Repere si piese de aviatie	96.465.389	79.826.158	2.720.965	2.198.946
Reparatii curente motoare	19.090.971	15.211.980	5.097.711	-
Nealocate	9.582.291	15.144.984	35.342.629	32.650.441
Total Active/Datorii	125.138.651	110.194.604	43.161.305	34.849.387

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

24. RAPORTAREA PE SEGMENTE (continuare)

	Profit/(pierdere)	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Repere si piese de aviatie	3.193.205	2.107.891
Reparatii curente motoare	21.651.287	28.596.064
Altele	896.739	603.453
Nealocate	(3.821.929)	(6.459.691)
Total	21.919.302	24.847.717

Rezultatele raportate pe segmente sunt întocmite pe baza rapoartelor interne de management, pe segmente sunt alocate costurile directe în timp ce cele generale și administrative sunt prezentate la categoria altele. Sumele nealocate se referă la cheltuieli de finanțare, cu vânzarea activelor deținute spre vânzare și impozitul amanat aferent.

	Venituri pe zone geografice	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Europa	114.571.228	112.211.307
SUA	386.474	176.465
Asia	2.355	-
Total	114.960.057	112.387.772

25. INSTRUMENTE FINANCIARE

a) Gestionarea riscului privind capitalul

Societatea își gestionează capitalul pentru a se asigura că își va putea continua activitatea concomitent cu maximizarea averii acționarilor, prin optimizarea soldului de datorii și capital propriu.

Structura capitalului Societății constă în datorii, care include împrumuturile prezentate la nota 20, numerarul și echivalentele de numerar și capitalul propriu.

Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele și rezultatul raportat, așa cum sunt prezentate în notele 18 și 19.

Societatea monitorizează capitalul pe baza gradului de îndatorare. Această rată este calculată ca raport între datoria netă și capital total. Datoria netă se calculează ca împrumuturi totale (incluzând împrumuturile atât pe termen scurt cât și pe termen lung) mai puțin numerar și echivalente de numerar. Capitalul total este calculat ca și „capital și rezerve” așa cum este raportat în bilanț.

Gradul de îndatorare la 31 decembrie 2019 și 31 decembrie 2018 a fost după cum urmează:

	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
Total împrumuturi	17.696.039	13.732.848
Numerar și echivalente de numerar	4.105.218	6.990.513
Datorie netă	21.801.257	20.723.361
Total capital și rezerve	81.977.346	75.345.217
Gradul de îndatorare	26%	28%

Gradul de îndatorare a fluctuat pozitiv pentru Companie.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

b) Gestionarea riscului de valută

Societatea este expusă fluctuațiilor cursului de schimb valutar în tranzacțiile comerciale și de finanțare. Riscul valutar rezultă din activele și datoriile comerciale recunoscute, inclusiv împrumuturile, exprimate în valută. Datorită costurilor mari asociate, politica Societății este să nu utilizeze instrumente financiare derivate pentru diminuarea acestui risc.

c) Gestionarea riscului de rată a dobânzii

Riscul ratei dobânzii reprezintă riscul ca fluxurile viitoare de numerar aferente instrumentelor financiare să fluctueze din cauza modificărilor de dobânzi pe piață. Fluxurile operaționale de numerar sunt impactate în principal de modificările ratelor de dobândă, de împrumuturile în moneda străină de la instituții financiare din România. Compania are împrumuturi semnificative care o expun la variații semnificative de fluxuri de numerar ca urmare a variației dobânzilor. Compania este în proces continuu de negociere cu bancile privind împrumuturile acordate, ratele de dobândă și perioadele de rambursare.

d) Gestionarea riscului de credit

Societatea este supusă unui risc de credit datorat creanțelor sale comerciale și a celorlalte tipuri de creanțe. Societatea are politici menite să asigure că vânzările se fac către clienți cu referințe corespunzătoare privind bonitatea acestora. Data de scadență a datoriilor este atent monitorizată și sumele datorate după depășirea termenului sunt urmărite cu promptitudine. Creanțele comerciale (clienții) sunt prezentate net de ajustările pentru deprecierea creanțelor incerte. Societatea dezvoltă politici care limitează valoarea expunerii la credit față de orice instituție financiară. Societatea nu solicită depozite colaterale însă în anumite cazuri solicită avansuri de la clienți în vederea livrării serviciilor sau produselor comandate. Disponibilitățile bănești suntținute în instituții financiare care sunt evaluate cu risc minim de default. Acestea sunt BRD și Banca Transilvania.

e) Gestionarea riscului de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient și a unor linii de credit disponibile, prin continuă monitorizare a fluxului de trezorerie estimat și real și prin corelarea scadențelor activelor și pasivelor financiare.

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valorile juste ale activelor și datoriilor financiare sunt determinate după cum urmează:

- valoarea justă a activelor și datoriilor financiare cu termeni și condiții standard și tranzacționate pe piețe active lichide este determinată prin referință la prețurile de piață cotate;
- valoarea justă a altor active și datorii financiare (exclusiv instrumente derivate) este determinată în conformitate cu modelele de prețuri general acceptate, pe baza analizei fluxurilor de numerar scontate, utilizând prețuri din tranzacțiile curente de piață observabile; și
- valoarea justă a instrumentelor derivate este calculată utilizând prețurile cotate. Acolo unde astfel de prețuri nu sunt disponibile se utilizează analiza fluxurilor de numerar scontate, utilizând curba de randament aplicabilă duratei instrumentelor derivate care nu includ opțiuni și modelele de evaluare a opțiunilor pentru instrumente derivate care au la baza opțiuni.

Instrumentele financiare din bilanțul contabil includ creanțe comerciale și alte creanțe, numerar și echivalente de numerar, împrumuturi pe termen scurt și lung și alte datorii. Valorile juste estimate ale acestor instrumente aproximează valorile contabile ale acestora. Valorile contabile reprezintă expunerea maximă a Societății la riscul de credit aferent creanțelor existente.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Valorile contabile ale valutelor societății exprimate în active și pasive monetare la data raportării sunt următoarele:

2019	EUR	USD	GBP	CHF	RON	31 decembrie 2019 Total
	1EUR=RON 4.7793	1USD=RON 4.2608	1GBP=RON 5.6088	1CHF=RON 4.4033		
	RON	RON	RON	RON	RON	RON
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	3.501.989	63.628	3.986	2.402	508.034	4.080.039
Creante si alte active curente	1.897.675	70.586	-	-	2.572.723	4.540.984
DATORII						
Datorii comerciale si alte datorii	1.059.388	546.624	100	3.732	6.769.209	8.397.340
Imprumuturi pe termen scurt si lung	-	-	-	-	17.696.039	17.696.039
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	4.340.276	(412.410)	3.886	(1.330)	(21.384.491)	(17.437.177)
2018	EUR	USD	GBP	CHF	RON	31 decembrie 2018 Total
	1EUR=RON 4,6639	1USD=RON 4,0736	1GBP=RON 5,1931	1CHF=RON 4,1404		
	RON	RON	RON	RON	RON	RON
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	471.948	41.577	11.451	3.561	6.461.976	6.990.513
Creante si alte active curente	2.313.142	-	-	-	139.525	2.452.667
DATORII						
Datorii comerciale si alte datorii	844.744	49.439	13.728	-	1.884.018	2.791.929
Imprumuturi pe termen scurt si lung	-	-	-	-	13.732.848	13.732.848
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	1.940.346	(7.862)	(2.277)	3.561	(9.015.365)	(7.081.597)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Analiza de sensibilitate

Societatea este expusă, în principal, cu privire la cursul de schimb al EUR și USD față de RON. Tabelul următor detaliază sensibilitatea societății la o creștere și descreștere de 10% a EUR / USD față de RON. 10% este rata de sensibilitate folosită atunci când se face raportarea internă a riscului valutar către conducerea superioară și reprezintă estimarea conducerii cu privire la modificările rezonabil posibil ale cursurilor de schimb. Analiza sensibilității include doar valuta rămasă exprimată în elemente monetare și ajustează conversia la sfârșitul perioadei pentru o modificare de 10% în cursurile de schimb. În tabelul următor o valoare negativă indică o descreștere a profitului atunci când RON se depreciază cu 10% față de EUR / USD. O întărire cu 10% a RON față de EUR / USD va avea un impact egal și de sens opus asupra profitului și a altor capitaluri proprii iar soldurile de mai jos vor fi pozitive.

	Impact asupra rezultatului la data:	
	31 decembrie 2019	31 decembrie 2018
EUR	434,028	194.035
USD	(41,241)	(786)
GBP	389	(228)
CHF	(133)	356

Tabele privind riscurile de lichiditate și de rată a dobânzii

Următoarele tabele detaliază datele până la scadență a datoriilor financiare ale Societății.

Tabelele au fost întocmite pe baza fluxurilor de numerar neactualizate ale datoriilor financiare la cea mai apropiată dată la care este posibil ca Societății să i se solicite să plătească. Tabelul include atât dobânda cât și fluxurile de numerar aferente capitalului.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2019	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii		7.950.582	436.758			8.387.340
Alte datorii		4.828.234	3.333.335	1		8.161.569
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)						
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3 M+3,50%	-	3.529.101			3.529.101
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	ROBOR 6M+3.25%		4.422.637			4.422.637
Leasing BTRL			1.296.331	3.567.060		4.863.391
Imprumuturi de la actionari	6,35%		4.880.000			4.880.000
Dobanzi de plata		916	-	-	-	916
Total Datorii		12.779.732	17.898.162	3.567.061	-	34.244.954
Numerar si alte echivalente de numerar		4.105.218	-	-	-	4.105.218
Alte creante si alte active curente		3.962.383	184.585	394.016		4.540.984
Total Active		8.067.601	184.585	394.016	-	8.646.202
Total Net		(4.712.131)	(17.713.577)	(3.172.955)	-	(25.598.752)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2018	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii	-	1.007.399	1.784.530	-	-	2.791.929
Alte datorii	-	5.349.458	1.954.862	1	-	7.304.321
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)	-	-	-	-	-	-
Credit imobiliar termen lung BTRL	-					
Credit termen lung RELOCARE RON BT	-					
Credit termen lung BTRL ron						
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 3,5% pa	-	5.417.687	-	-	5.417.687
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	ROBOR 6M+4.4%	-	1.378.900	-	-	1.378.900
Credite banc. pe termen mediu-BRD			341.504	1.713.317		2.054.821
Leasing financiar BTRL			4.880.000	-	-	4.880.000
Imprumuturi de la actionari	6,33%/6,50%	-	4.880.000	-	-	4.880.000
Dobanzi de plata		1.440	-	-	-	1.440
Total Datorii		6.358.297	15.757.483	1.713.318	-	23.829.099
Numerar si alte echivalente de numerar	-	6.990.513	-	-	-	6.990.513
Alte creante si alte active curente	-	1.082.711	1.323.998	45.958	-	2.452.667
Total Active		8.073.224	1.323.998	45.958	-	9.443.180
Total Net		1.714.927	(14.433.485)	(1.667.360)	-	(14.385.919)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

26. REZULTATUL PE ACTIUNE

(a) De bază

Rezultatul de bază pe acțiune este calculat prin împărțirea profitului aferent acționarilor societății la numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare aflate în emisiune în timpul anului, cu excepția acțiunilor ordinare achiziționate de societate și păstrate ca acțiuni de trezorerie (nota 18).

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Rezultat aferent acționarilor societății	21.919.302	24.847.717
Numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în curs de emisiune	369.442.475	369.442.475
Rezultat de bază pe acțiune	0.06	0.07

(b) Diluat

Rezultatul diluat pe acțiune este calculat prin ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor existente pentru a lua în considerare conversia tuturor acțiunilor potențial diluate. Societatea nu are datorii convertibile sau opțiuni de emisie de acțiuni care pot fi transformate în acțiuni comune care ar putea duce la ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor.

În anul 2019, societatea a distribuit dividende din profitul anului 2018, în valoare de 14.777.699 RON, soldul dividendelor la 31.12.2019 este de 2.101.088 RON.

27. PARTI AFILIATE

Imprumuturile de la actionari sunt prezentate în nota 20.

28. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE

Datorii potentiale:

Impozitare

Sistemul de impozitare din România este într-o fază de consolidare și armonizare cu legislația europeană. În acest sens încă există interpretări diferite ale legislației fiscale. În anumite situații, autoritățile fiscale pot trata în mod diferit anumite aspecte, procedând la calcularea unor impozite și taxe suplimentare și a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente.

În anul 2019, nivelul dobânzilor a fost de 0,02% pe zi de întârziere la plata; nivelul penalităților este la valoarea de 0,01% pe zi de întârziere la plata.

În România, exercițiul fiscal rămâne deschis pentru verificare fiscală timp de 5 ani. Conducerea Societății consideră că obligațiile fiscale incluse în aceste situații financiare sunt adecvate.

În conformitate cu prevederile emise de către Ministrul Finanțelor Publice, care reglementează regimul fiscal al elementelor de capital propriu ce nu au fost subiect al calculatiei impozitului pe profit la data înregistrării lor în contabilitate, datorită naturii lor, în cazul în care Societatea va schimba în viitor destinația rezervelor din reevaluare (prin acoperire de pierderi sau distribuire către actionari), aceasta va conduce la datorii suplimentare cu impozitul pe profit.

Mediul înconjurător

Reglementările privind mediul înconjurător sunt în continuă dezvoltare în România, iar Societatea nu a înregistrat niciun fel de obligații la 31 decembrie 2019 sau la 31 decembrie 2018 pentru niciun fel de costuri anticipate, inclusiv onorarii juridice și de consultanță, studii ale locului, designul și implementarea unor planuri de remediere, referitoare la mediul înconjurător.

Stocuri detinute în custodie

La 31 decembrie 2019, Societatea nu detinea stocuri în custodie.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2019
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

29. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANTULUI

In 2020 s-au prelungit contractele de imprumut ale D-lui Viehmann Radu (Act aditional nr.11 autentificat sub nr 83/27.01.2020) si al D-nei Ciorapciu Dana Maria (Act aditional 7, autentificat sub nr.82/27.01.2020) pana la data de 31.01.2021 s-a stabilit rata dobanzii la 6,35%.

Pentru luna ianuarie 2020, D-l Viehmann Radu a primit dobanda in suma de 21.861 lei si s-a achitat impozitul in suma de 2.429 lei iar D-na Ciorapciu Dana Maria a primit dobanda in suma de 1.457 lei si s-a achitat impozitul in suma de 162 lei.

In luna ianuarie 2020 au fost achitate toate comisioanele aferente lunii decembrie 2019 scadente in 01.01.2020 (la BRD) si la 31.01.2020 (la Banca Transilvania).

Informare cu privire la Planul Continuității Afacerii în contextul COVID-19

Rapida răspândire a virusului Covid-19 și impactul său social și economic în Romania și la nivel global poate genera ipoteze și estimări care necesită reanalizări periodice. Evolutia contextului economic în semestrul II 2020, poate duce la ajustări ale valorii contabile a activelor și pasivelor în exercițiul financiar următor.

Cu toate că certitudinea impactul nu se poate estima corect, întrucât evenimentele evoluează de la o zi la alta, iar reglementările legale cu impact temporar asupra activității economice la nivel național sunt în continuare impredictibile, societatea nu estimează un impact major asupra activității comerciale în contextul desfășurării acesteia cu preponderență în cadrul Industriei Nationale de Apărare.

Se primesc constant comunicate oficiale de la clienții externi Leonardo Helicopters Italia si Rolls Royce Germania care ne informează cu privire la situația actuală si ne solicită, în calitate de furnizor, să informăm la rândul nostru, cu privire la planul de continuitate a afacerii și să asigurăm cerința client conform planului de livrări care nu a fost afectat de răspândirea COVID-19.

Restul clienților externi de la care nu s-au primit informări își desfasoara activitatea în conditii normale.

Activitatea comercială a Societății nu a fost afectată de răspândirea COVID-19, iar la data prezentelor situații financiare, Societatea își îndeplinește obligațiile la scadență si nemodificate in contextual instalarii starii de urgenta in Romania, atata timp cat activitatea nu va fi afectata pentru a sustine eforturile financiare Nationale.

Societatea a evaluat impactul pandemiei de Coronavirus asupra business-ului si considera ca situatiile financiare nu vor fi semnificativ afectate de acest eveniment. Cu toate ca, la acest moment, nu se pot estima corect consecintele acestei pandemii, data fiind evolutia in dinamica a situatiei, societatea nu estimeaza un impact major asupra activitatii in viitor, pe baza informatiilor pe care managementul le detine la data acestor situatii financiare.

Prin urmare, societatea aplică în continuare principiul continuității activității ca bază pentru întocmirea situațiilor financiare.

Totodata are in vedere sprijinirea prin mijloace reglementate a luptei impotriva raspandirii COVID-19 la nivel National.

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administratie și au fost autorizate pentru a fi emise la 25 martie 2020.

CLAUDIA ANGHEL,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

RAPORTUL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR 2019

TURBOMECANICA SA ("TMB"), este o persoana juridica romana avand forma juridica de societate pe actiuni de tip deschis conform Actului Constitutiv si reglementarilor aplicabile, cu capital integral privat si actiunile tranzactionate pe Bursa de Valori Bucuresti.

Domeniul de activitate al societatii este exclusiv productiv si conform clasificarii activitatilor din economia nationala obiectul principal de activitate este fabricarea si reparatia de motoare si ansamble mecanice pentru avioane si elicoptere – COD CAEN 3030.

Societatea isi desfasoara activitatea intr-un mediu puternic concurential dupa principiile larg recunoscute ale guvernantei corporative, in conformitate cu legislatia romana, legislatia Uniunii Europene si cu practicile internationale furnizand pe pietele interne si externe produse si servicii atat in domeniul apararii cat si in domeniul aviatiei civile.

Istoria sa cuprinde mai multe etape de inceput, de diversificare si dezvoltare, dar si prin perioade si etape de restructurare, de caderi, de cautari, de noi inceputuri, dar semnificativ este faptul ca in tot acest timp a functionat in conditii de continuitate in industria de aparare si de aviatie.

Programul de restructurare tehnica si de reamplasare a fluxurilor tehnologice, initiat cu mai multi ani in urma si de valorificare a activelor disponibilizate ca urmare a reorganizarii societatii sunt in al treilea an in care produc efectele estimate, consolidand recuperarea capacitatii societatii de a genera profit si pe aceasta baza, reechilibrarea societatii din punct de vedere financiar.

De altfel si in cursul anului 2019 nu a existat niciun eveniment sau reorganizare semnificativa a societatii.

Intreaga activitate financiar-contabila a avut in vedere respectarea urmatoarelor principii:

- principiul prudentei;
- principiul permanentei metodelor;
- principiul continuitatii activitatii;
- principiul independentei exercitiului;
- principiul intangibilitatii bilantului de deschidere a exercitiului;
- principiul necompensarii;
- principiul prevalentei economicului asupra juridicului

Contabilitatea Turbomecanica S.A. este principalul instrument de cunoastere, gestiune si control a patrimoniului, asigura inregistrarea cronologica si sistematica a informatiilor, prelucrarea si pastrarea acestora, oglindind situatia reala a patrimoniului si a rezultatelor obtinute.

Societatea conduce contabilitatea in partida dubla, intocmeste rapoarte lunare, trimestriale, la finele anului prezentand bilant contabil.

Inregistrările contabile se fac cronologic si sistematic potrivit planului de conturi si normelor in vigoare, orice operatie patrimoniala fiind consemnata intr-un document justificativ.

In plus Serviciul Financiar Contabilitate este astfel organizat incat sa permita obtinerea unui proces de raportare financiara de inalta calitate. Rolurile si responsabilitatile sunt definite in mod specific si este aplicat un proces de control in scopul asigurarii corectitudinii si exactitatii procesului de raportare financiara.

Prezentarea rezultatelor anului 2019, se regaseste in situatiile financiare ale anului, intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS) din care evidentiem cateva aspecte:

A. SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL

DENUMIRE	2019	2018
Venituri	114.960.057	112.387.772
Alte castiguri si (pierderi)	681.609	484.761
Variatia stocurilor	8.924.079	(1.043.853)
Materii prime si materiale	(39.555.253)	(30.764.226)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	(40.635.250)	(34.250.069)
Cheltuieli cu deprecierea activelor	(8.620.573)	(8.490.388)
Costuri financiare, net	(2.190.286)	(2.895.023)
Venituri financiare	28.390	504
Alte cheltuieli operationale	(7.823.152)	(7.016.569)
Castiguri/Pierderi din vanzari de active destinate vanzarii	(68.684)	809.724
Diferente favorabile/nefavorabile din reevaluare	-	-
Profit/(pierdere) inainte de impozitare	25.700.938	29.222.612
Impozitul pe profit	(3.786.625)	(5.870.710)
Impozit pe profit amanat	4.989	1.495.815
Profitul anului	21.919.302	24.847.717

B. SITUATIA POZITIEI FINANCIARE

DENUMIRE	2019	2018
Active pe termen lung		
Imobilizari corporale	55.465.420	54.393.716
Imobilizari necorporale	3.391.723	4.620.293
Alte active	6.000	1.772.000
Total active pe termen lung	58.863.143	60.786.009
Active circulante		
Stocuri	55.610.633	38.203.237
Creante comerciale	4.540.984	2.452.667
Alte creante	2.018.674	1.762.178
Numerar si echivalente de numerar	4.105.218	6.990.513
Total active circulante	66.275.509	49.408.595
Total active	125.138.651	110.194.604

DENUMIRE	2019	2018
Capitaluri proprii si datorii		
Capital si rezerve		
Capital emis	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	89.981.651	87.815.126
Rezultat reportat	(1.031.975.951)	(1.036.441.556)
Actiuni proprii	(599.408)	(599.408)
Total capitaluri proprii	81.977.346	75.345.217
Datorii pe termen lung		
Imprumuturi	3.567.060	1.713.317
Datorii cu impozitul amanat	2.158.761	2.163.750
Provizioane	1.840.284	1.493.086
Alte datorii pe termen lung	1	1
Total datorii pe termen lung	7.566.106	5.370.154
Datorii curente		
Datorii comerciale si alte datorii	8.387.340	2.791.929
Imprumuturi	14.128.979	12.019.269
Impozit profit curent	889.100	3.303.399
Provizioane	4.026.021	3.900.826
Venituri inregistrate in avans	2.178	159.227
Alte datorii curente	8.161.569	7.304.321
Total datorii curente	35.595.199	29.479.233
Total datorii	43.161.305	34.849.387
Total capitaluri proprii si datorii	125.138.651	110.194.604

C. ACTIUNEA TURBOMECHANICA

DENUMIRE	2019	2018
Numar de actiuni	369.442.475	369.442.475
Valoare nominala pe actiune	0,1	0,1
Valoare contabila pe actiune	0,2219	0,204
Pret mediu pe actiune	0,3570	0,247
Profit net pe actiune	0,06	0,07
Valoare de piata pe actiune la sfarsitul perioadei	0,3550	0,28
Capitalizarea Bursiera	131.520.079	103.443.893

D. INDICATORI MACROECONOMICI

DENUMIRE	2019	2018
Inflatia	3,8	4,6
Curs mediu de schimb euro	4,75	4,65
Curs mediu de schimb dolar	4,24	3,94
Curs mediu de schimb GBP	5,41	5,25

E. CIFRA DE AFACERI PE SEGMENTE

DENUMIRE	2019	2018
Cifra de afaceri, din care:	114.960.057	112.387.772
Repere si piese de aviatie	14.260.819	6.332.351
Reparatii curente motoare	96.694.412	102.662.977
Altele	4.004.826	3.392.444

Cheltuielile pentru investitii au inregistrat in anul 2019 un total de 6.906,5 mii lei, reprezentand 6% din Cifra de afaceri.

Exporturile au atins un nivel de 9,21 % din cifra de afaceri si sunt in continua crestere.

Profitul net realizat de societate in relatia cu Cifra de afaceri determina o rata a rentabilitatii societatii de 19,06%

F. INVENTARIEREA PATRIMONIULUI

Tinand cont de prevederile Legii contabilitatii, de Standardele Internationale de Raportare Financiara, ale Normelor privind organizarea si efectuarea inventarierii de natura activelor, datoriilor si capitalurilor proprii, inventarierea s-a desfasurat in anul 2019 in baza Deciziilor nr. 542/10.10.2019, pentru inventarierea anuala a mijloacelor fixe si a obiectelor de inventar, a materiilor prime, materialelor, productiei neterminata, produse finite, rebuturi, ambalaje, marfuri si Deciziei nr. 541/10.10.2019, pentru inventarierea anuala a activelor, furnizorilor si creditorilor.

Rezultatele inventarierii anuale au fost consemnate in Procesul verbal de Inventariere anuala a TURBOMECANICA SA, inregistrat sub nr. 133/20.02.2020.

Disponibilitatile aflate in conturi la banci la 31.12.2019 au fost reconciliate cu documentele de evidenta contabila, iar disponibilitatile in valute au fost evaluate la cursul BNR la acea data.

G. ORGANIZAREA GESTIUNILOR DE VALORI, A EVIDENTEI CONTABILE ANALITICE SI SINTETICE

Gestiunile de valori materiale sunt organizate in functie de natura acestora pe categorii si locuri de depozitare sau folosinta astfel:

- mijloacele fixe sunt organizate cantitativ – valoric
- materii prime, obiecte de inventar, materiale consumabile sunt organizate pe magazine la nivelul
- societatii prin metoda cantitativ valorica

Contabilitatea valorilor materiale se tine prin folosirea inventarului permanent, iar controlul este exercitat in conformitate cu O.M.F.P. nr. 2861/2009.

H. Pe parcursul anului 2019 in domeniul asigurarii calitatii s-au intreprins urmatoarele actiuni:

1. Pentru a se alinia cerintelor standardelor de referinta, autoritatilor de reglementare si ale clientilor sai si pentru a implementa modificarile organizatorice aplicate in acest an in TMB, entitățile structurale TMB au intervenit asupra urmatoarelor documente ale sistemelor de management al calitații si de management al mediului:

In anul 2019 s-au elaborat/revizuit 115 reglementari astfel:

- ◆ 35 Proceduri Generale inclusiv Anexe Independente
- ◆ 25 Standarde de Firma inclusiv Anexe Independente
- ◆ 42 Instructiuni de Lucru inclusiv Anexe Independente
- ◆ 5 Regulamente inclusiv Anexe Independente (detalii mai jos)
- ◆ 4 Planuri Calitate (detalii mai jos)
- ◆ 1 Politica (detalii mai jos)
- ◆ 1 Manual (detalii mai jos)
- ◆ 1 Memoriu (detalii mai jos)
- ◆ 1 Strategie (detalii mai jos)

- ◆ Au fost revizuite urmatoarele Regulamente: Regulamentul de Organizare si Functionare TMB (ROF-TMB); Regulamentul Intern TMB (RI-TMB); Reguli privind accesul si monitorizarea personalului in TMB (R RU-01); Regulament privind securitatea si sanatatea in munca in TMB (R SSM-01); Regulament privind situatiile de urgenta in TMB (R SU-01);

- ◆ Au fost elaborate 2 Planuri Calitate Sistem inclusiv Planuri Calitate Produs pentru a raspunde prevederilor contractuale ale clientului M.Ap.N., cu privire la fabricatia/reparatia de produse aeronautice in TMB, in contextul cerintelor contractuale stabilite cu acest client (PQ S-0033, PQ S-0034);

- ◆ Au fost revizuite 2 Planuri Calitate in contextul modificarilor intervenite in relatia comerciala / cerintele pentru furnizori ale clientului LEONARDO HELICOPTERS (PQ S-0002) si PZL SWIDNIK POLAND (PQ S-0020);

- ◆ A fost revizuita Politica Salariala TMB (PO RU-01);

- ◆ A fost revizuit Manualul Calitatii TMB (QM-TMB);

- ◆ Au fost revizuite Anexele Independente ale Memoriul de Presentare al Organizatiei de Productie TMB (POE-TMB), necesar autorizarii TMB de catre Autoritatea Aeronautica Civila din Romania, pentru fabricatia produselor destinate programului Leonardo Helicopters;

- ◆ A fost actualizata Strategia de Asigurare Resurse Umane (S-RU-01).

Directia Calitate și Organizare a actionat in 2019 in sensul aplicarii unei imbunatatiri continue a modului de organizare si proiectare a sistemului de management al calitatii.

2. Pentru a dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai, TMB a sustinut audituri de secunda parte efectuate de acestia, asa cum este prezentat in continuare:

În luna ianuarie 2019, **Witzenmann (Germania)** a efectuat în **TMB** un audit de evaluare a sistemului de management calitate **TMB** conform prevederilor **standardelor EN 9100:2018 si VDA 6.3:2016**. În urma auditului, **Witzenmann** a constatat **4 neconformitati si 2 recomandari (Audit Report nr. 2019-015 din 11.01.2019)** pentru care s-au stabilit 4 actiuni corective (toate finalizate) in vederea alinierii la cerintele acestui furnizor.

În luna septembrie 2019, **Leonardo Helicopters (Italia)** a efectuat în **TMB** un audit de supraveghere a sistemului de management calitate **TMB** conform prevederilor **standardelor EN 9100:2018 si specificatiei QRS-01 "Quality Requirements for Suppliers"**. În urma auditului, **Leonardo Helicopters** nu a constatat **neconformitati** si a indicat **2 oportunitati de imbunatatire (Activity Report nr. QA-7368 din 12.09.2019)**, mentinand certificarea **TMB** ca furnizor emisa in **10.10.2014**.

3. Pentru dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai, TMB a sustinut audituri de terta parte efectuate de catre autoritati/organisme de certificare/supraveghere, asa cum este prezentat in continuare:

În luna octombrie 2019, **AEROQ** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea sistemelor de management calitate si mediu **TMB** conform prevederile **standardelor ISO 9001:2015 si ISO 14001:2015**. În urma auditului, **AEROQ** nu a constatat **neconformități** si a indicat **5 oportunitati de imbunatatire (Proces Verbal din 31.10.2019 si Raportul de Audit Supraveghere 2 din 31.10.2019)**, mentinand certificarile pentru sistemele de management calitate si mediu **TMB** valabile pana in **09.11.2020**.

În luna noiembrie 2019, **Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR)** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea continua a organizatiei de productie **Turbomecanica S.A.** conform prevederilor **Regulamentului EU nr.748/2012, Partea 21, Secțiunea A, Subpartea G**. În urma auditului, **AACR** a constatat **2 neconformități** si a indicat **3 recomandari (Raport de Investigație RTI-TMB-2019-SCG-P/1&MMG-NP/1 din 04.12.2019)**, mentinand autorizarea ca organizatie de productie emisa in **02.12.2014**. Pentru neconformitatile constatate, **TMB** a stabilit 4 actiuni corective (toate finalizate).

În luna noiembrie 2019, **TUV Nord** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru recertificarea sistemului de management calitate **TMB** conform prevederile **standardelor ISO 9001:2015 si AS/EN 9100:2018**. În urma auditului, **TUV Nord** a constatat **1 neconformitate (Audit Report nr. 35252113 din 29.11.2019)**, propunand recertificari pentru sistemul de management calitate **TMB**. Pentru neconformitatea constatata, **TMB** a stabilit 2 actiuni corective (toate finalizate). Certificatele **TUV Nord** au fost emise in luna februarie 2020 si sunt valabile pana in **22.02.2023**.

4. Pentru a garanta conducerii TMB, clientilor si organismelor de certificare corecta implementare a cerintelor sistemului de management al calitatii / management al mediului si mentinerea eficientei si eficacitatii acestora, Directia Calitate și Organizare a derulat in 2019 audituri interne / externe asa cum se prezinta in continuare:

4.1 Audituri interne sistem management calitate si sistem management mediu

Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management calitate s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2019 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General. In anul 2019 s-au efectuat 23 audituri SMQ în care s-au constatat 31 neconformitati pentru care s-au stabilit 50 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 90% (45 finalizate si 5 programate pentru anul 2020).

Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management mediu s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2019 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General. In anul 2019 s-a efectuat 3 audituri SMM în care s-a constatat 5 neconformitati pentru care s-a stabilit 4 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 100%.

4.2. Audituri interne produs

Derularea auditurilor interne pentru produse s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2019 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General.

In anul 2019 s-au efectuat 9 audituri produs în care s-au constatat 6 neconformitati pentru care s-au stabilit 6 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 100%.

4.3. Audituri interne proces

Derularea auditurilor interne de proces s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2019 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General.

In anul 2019 s-au efectuat 18 audituri proces în care s-au constatat 6 neconformitati pentru care s-au stabilit 14 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 100%.

4.4. Auditeri externe la furnizori

Derularea auditerilor externe la furnizori s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2019 ed. 1, evaluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General, astfel:

În luna martie 2019, reprezentantii **TMB** (din cadrul **DCO** si **CCU**) au efectuat la **Molle Industriale Conti Torino** un audit de supraveghere a furnizorilor pentru programul Leonardo Helicopters in conformitate cu prevederile **Regulamentului EU nr.748/2012, Partea 21, Secțiunea A, Subpartea G**. În urma auditului, echipa de audit **TMB** a întocmit **Raportul de Audit nr. B1F din 18.03.2019** si a semnalat **2 neconformitati si 3 recomandari**. Deoarece furnizorul a stabilit actiunile corective necesare si le-a finalizat la termenul stabilit, se propune mentinerea acestui furnizor in **Lista de Furnizori Aprobati TMB**.

În luna iunie 2019, reprezentantii **TMB** (din cadrul **DCO** si **CCU**) au efectuat la **IAR Brasov** un audit de supraveghere a sistemului de managementul calitatii instalat de furnizor in conformitate cu cerintele standardului **EN 9100:2018**. În urma auditului, echipa de audit **TMB** a întocmit **Raportul de Audit nr. A1F din 02.07.2019** si a semnalat **5 neconformitati si 2 recomandari**. Deoarece furnizorul a stabilit actiunile corective necesare, se propune mentinerea acestui furnizor in **Lista de Furnizori Aprobati TMB**.

Actiunile corective stabilite au fost finalizate in proportie de 80% (4 finalizate si 1 programata pentru anul 2020).

În luna august 2019, reprezentantii **TMB** (din cadrul **DCO** si **SCPL**) au efectuat la **Mobil Industrial Pitesti** un audit de supraveghere a acestui furnizor de servicii metrologice in conformitate cu cerintele standardelor **ISO 9001:2015 si ISO 17025:2018**. În urma auditului, echipa de audit **TMB** a întocmit **Raportul de Audit nr. C1F din 29.08.2019**, a indicat **4 recomandari** si propune mentinerea acestui furnizor in **Lista de Furnizori Aprobati TMB**.

În luna septembrie 2019, reprezentantii **TMB** (din cadrul **DCO** si **CCU**) au efectuat la **Leistritz Turbinentechnik Remscheid** un audit de evaluare a acestui furnizor de produse in conformitate cu cerintele standardului **EN 9100:2018**. În urma auditului, echipa de audit **TMB** a întocmit **Raportul de Audit nr. B2F din 13.09.2019**, a indicat **2 recomandari** si propune mentinerea acestui furnizor in **Lista de Furnizori Aprobati TMB**.

5. Pentru asigurarea monitorizarii performantei proceselor TMB in scopul cresterii satisfactiei clientilor cu privire la calitatea produselor/serviciilor livrate si sporirii atractivitatii acestor produse/procese pe piata sectorului aeronautic, in anul 2019 s-au derulat urmatoarele actiuni:

5.1 Prin procedura generală PG SMQ-05 "Analiza managementului" sunt stabiliți indicatorii necesari atingerii obiectivelor strategice și de calitate și care influențează nivelul de satisfacție client. Evolutia acestor indicatori in 2019 este prezentata in continuare:

- Indicatorul strategic I1 (gradul de respectare a programului de productie) are un trend crescător si se incadreaza in obiectivul propus de minim 97%, având o valoare globală de 98,40%. Acest fapt releva ca in TMB este respectat programul de productie iar nerealzarile sunt foarte mici.

- Indicatorul strategic I2 (gradul de respectare a planului de vanzare) are un trend crescător si se incadreaza in obiectivul propus de minim 97%, având o valoare globală de 99,32%. Acest fapt releva ca in TMB se fac eforturi sustinute pentru respectarea programului de vanzari iar nerealzarile sunt foarte mici.

- Indicatorul strategic I3 (gradul de nerespectare a cerințelor documentației tehnice de execuție - neconformități și rebuturi) are un trend crescător si se incadreaza in obiectivul propus de maxim 0,75%, avand o valoare globală de 0,45%. Acest fapt releva ca in TMB sunt respectate cerintele documentatiei iar abaterile au o pondere foarte mica.

- Indicatorul strategic I4 (gradul de neasigurare a conformității produselor/serviciilor livrate - reclamații) are un trend descrescător si depaseste putin (0,19%) obiectivul propus de maxim 1,0%, avand o valoare globala de 1,19%; din totalul de 82 produse/servicii reclamate, nu s-au confirmat sau au fost respinse 16 reclamatii, ceea ce duce indicatorul la valoarea globala de 0,99%, incadrandu-se in obiectivul propus (maxim 1,0%). Acest fapt releva ca in TMB este asigurata conformitatea produselor/serviciilor livrate iar reclamatiiile au o pondere mica.

- Indicatorul strategic I5 (costurile non-calității), exprimat ca pierdere procentuală internă, are un trend descrescător și depășește (3,79%) obiectivul propus de maxim 5%, având o valoare globală de 8,79% din valoarea de antecalcul a comenzilor interne de producție afectate.

5.2 În domeniul proceselor speciale și al activității laboratoarelor de calitate, și în anul 2019 s-a continuat politica de satisfacere a cerințelor clientului, cât și creșterea nivelului de atractivitate prezentat de societate pentru potențialii clienți activi în domeniul industriei aeronautice prin următoarele acțiuni:

5.2.1. Acreditare procese speciale

Evenimentele cu cea mai puternică semnificație privind creșterea nivelului de atractivitate a TMB în piața industriei aeronautice rămân acreditările NADCAP ale proceselor speciale instalate.

În anul 2019 s-au reacreditat următoarele procese speciale:

În luna aprilie 2019, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de tratamente termice TMB** conform cerințelor **AC7102**. În urma auditului s-au constatat **3 neconformități minore** pentru care s-au stabilit 10 acțiuni corective în vederea alinierii la cerințele **NADCAP**; aceste acțiuni au fost acceptate de **NADCAP** iar procesele de tratamente termice **TMB** au fost incluse în **Programul de Merit pentru 24 luni**, reacreditarea fiind acordată până la **31.07.2021**.

În luna iunie 2019, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de procesare chimică TMB** conform cerințelor **AC7108**. În urma auditului s-au constatat **6 neconformități minore și 1 neconformitate majoră** pentru care s-au stabilit 30 acțiuni corective în vederea alinierii la cerințele **NADCAP**; aceste acțiuni au fost acceptate de **NADCAP** iar procesele de procesare chimică **TMB** au fost incluse în **Programul de Merit pentru 18 luni**, reacreditarea fiind acordată până la **30.04.2021**.

În luna decembrie 2019, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de supraveghere a **proceselor de sudare TMB** conform cerințelor **AC7110**. În urma auditului nu s-au constatat **neconformități** iar procesele de sudare **TMB** au fost incluse în **Programul de Merit pentru 24 luni**, reacreditarea fiind acordată până la **30.04.2022**.

5.2.2. Certificari de procese de secunda parte

5.2.2.1. Certificari Leonardo S.p.A. - Helicopters

În perioada ianuarie-iunie 2019 s-au prelungit **calificarile** următoarelor procese speciale aplicabile articolelor Leonardo Helicopters:

- Liquid Penetrant Inspection (IT12/0193/03; valabil până la 11.01.2022);
- Etch Inspection (IT12/0397/02; valabil până la 15.03.2022).

În perioada iulie-decembrie 2019 s-au menținut **calificarile de procese speciale** obținute anterior aplicabile articolelor **Leonardo Helicopters** și s-au inițiat următoarele recalificări:

În luna noiembrie 2019 a fost transmis raportul pentru recalificarea proceselor de tratamente termice pentru normalizarea, călirea și precipitarea oțelurilor (DQP IT12/0195/04).

În luna decembrie 2019 au fost transmise rapoartele pentru recalificarea proceselor de acoperiri de suprafață pentru: oxidare anodică cromică (DQP IT13/0148/02), lubrifiere uscată (DQP IT13/0153/02), pasivare (DQP IT13/0155/02), mordansare (DQP IT13/0156/02) și defragilizare (DQP IT13/0165/02).

5.2.2.2. Certificari PZL Swidnik

În perioada ianuarie-iunie 2019 s-au menținut **calificarile de procese speciale** obținute anterior aplicabile articolelor **PZL Swidnik**.

În perioada iulie-decembrie 2019 s-au menținut **calificarile de procese speciale** obținute anterior aplicabile articolelor **PZL Swidnik** și s-a prelungit **calificarea** procesului special de tratament termic:

- Heat Treatment of Steel Alloys (PL10/0043/02; 22.09.2019-22.09.2022).

5.2.2.3. Certificari General Electric

În anul 2019 s-au menținut certificările de procese speciale și de laborator obținute anterior de TMB din partea General Electric Aviation și s-au prelungit certificările de procese reacreditate de NADCAP (pentru procesele evaluate NADCAP se emit certificate GT193 pentru perioada în care se menține acreditarea NADCAP).

5.2.2.4. Certificari Rolls-Royce

În luna iunie 2019, **Rolls-Royce** a desfășurat în **TMB** un audit de evaluare a **proceselor de tratamente termice TMB** conform cerințelor **RPS 574, RPS 367 și RRP 54000**. În urma auditului **Rolls-Royce** nu a constatat **neconformități (New Approval Request Summary Report 203_SPG_JUN_2019_Issue 1 din 27.06.2019)** și recomandă aprobarea proceselor evaluate.

5.2.2.4. Introducere de repere noi în producție

Pentru clientul **Leonardo Helicopters (Italia)** s-au întocmit **9 dosare FAI** care au fost aprobate de **CLT**. Prin integrarea în **TMB** a acestor repere se continuă asimilarea reperelor modificate pentru Cutia de Transmisie Spate și a reperelor pentru Cutia de Transmisie Principala de la elicopterele **Leonardo**.

Pentru clientul **Rolls-Royce (Germania)** s-a întocmit **1 dosar FAI** care a fost aprobat de **CLT**. De asemenea, pentru clientul **Witzenmann (Germania)** s-au întocmit **6 dosare FAI** care au fost aprobate de **CLT**. Prin integrarea în **TMB** a acestor repere se confirmă asimilarea reperelor **Rolls-Royce/Witzenmann**.

6. Procese speciale și laboratoare

6.1 Reacreditare procese speciale NADCAP

În luna aprilie 2019, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de tratamente termice TMB** conform cerințelor **AC7102**. Procesele de tratamente termice **TMB** au fost incluse în **Programul de Merit pentru 24 luni**, reacreditarea fiind acordată până la **31 iulie 2021**.

În luna iunie 2019, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de acoperiri de suprafață TMB** conform cerințelor **AC7108**. Procesele de acoperiri de suprafață au fost incluse în programul de merit pentru 18 luni, reacreditarea fiind acordată până pe **31 aprilie 2021**.

În luna decembrie 2019, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de supraveghere a **proceselor de sudare TMB** conform cerințelor **AC7110**. Procesele de sudare **TMB** au fost incluse în **Programul de Merit pentru 24 luni**, reacreditarea fiind acordată până la **30 aprilie 2022**.

6.2 Certificare procese TT Rolls-Royce

În luna iunie 2019, **Rolls-Royce** a desfășurat în **TMB** un audit de evaluare a **proceselor de tratamente termice TMB** conform cerințelor **RPS 574, RPS 367 și RRP 54000**, în urma căruia **Rolls-Royce Deutschland** a actualizat Certificarea **proceselor TMB** prin includerea proceselor TT (**Certificate of Approval no. 104080/07 din 10.07.2019**)

6.3 Teste interlaboratoare

În perioada mai-iulie 2019 **TMB** a participat, prin **Laboratoarele SCPL**, la programul de testare încrucișată interlaboratoare (Round Robin) organizate de **PTP Centeh Exova** din Franța pentru verificarea performanței laboratoarelor de încercări mecanice, metalografie și determinări fizico-chimice (ceață salină). Aceste programe sunt efectuate sub patronajul **Airbus, Airbus Helicopters, GKN, MTU și Rolls-Royce** fiind o condiție obligatorie pentru păstrarea certificărilor **NADCAP și GT193**, pentru procesele speciale. Toate testele au avut rezultate pozitive iar rezultatele furnizate de **TMB** se încadrează în **Clasele 1 și 2**.

În septembrie 2019 **TMB** a participat prin **Laboratoarele SCPL**, la programul de testare încrucișată interlaboratoare (Round Robin) organizate de **Dirats Laboratories și Westmoreland Mechanical Testing and Research**, pentru verificarea performanței laboratoarelor de încercări mecanice, metalografie și determinări fizico-chimice (ceață salină). Aceste programe sunt efectuate sub patronajul **General Electric, GE Avio și Safran** și sunt o condiție obligatorie pentru păstrarea certificărilor **GT193**, pentru laboratoarele care validează performanțele proceselor speciale. Toate testele au avut rezultate pozitive.

7. Reclamatii / Sesizari

In anul 2019, **TMB** a primit din partea clientilor sai un numar de **82 reclamatii**, din care:

- 1 de la clienti externi (1 de la Leonardo Helicopters), situatia fiind prezentata in tabelul 7.1 de mai jos;
- 81 de la clientii interni (25 de la unitati militare M.Ap.N., 56 de la IAR Brasov), situatia produselor reclamate fiind prezentata in tabelul 7.2 de mai jos.

În cadrul procesului de analiză și soluționare a **R/S** au rezultat acțiuni corective menite să corecteze, să consolideze sau să îmbunătățească performanțele procesuale.

Stadiul **R/S** primite de la clientii interni și externi este indicat mai jos:

Număr total R/S :	82
Număr total R/S respinse/neconfirmate:	16
Număr total R/S închise:	60
Număr total R/S deschise:	6

7.1. Reclamații/sesizări produse client extern

Nr. total de R/Spe clienți externi:	1	Reclamații
Client - reper R/S (nr. bucăți afectate):		
- LH (Italia) – Flansa (1 buc.)	1	Reclamație respinsa

7.2. Reclamații/sesizări produse client intern

Nr. total produse R/S:	89	Produse reclamate
Număr total de produse R/S pe categorii de produse:		
- Arbore transmisie spate IAR-330A	6	Produse reclamate
- Motor Turmo	15	Produse reclamate
- Motor Viper	7	Produse reclamate
- Ans. ventilator radiator ulei motor Turmo	2	Produse reclamate
- Cutie transmisie principală (CTP)	10	Produse reclamate
- Bloc demaraj motor Turmo	2	Produse reclamate
- Bloc regulator motor Turmo	2	Produse reclamate
- Pompa ulei Turmo	2	Produse reclamate
- Ansamblu Palier Ventilator IAR-330A	2	Produse reclamate
- Rampa termocuple motor Viper	1	Produse reclamate
- Cutie transmisie spate (CTS)	4	Produse reclamate
- Cutie transmisie intermediara (CTI)	1	Produse reclamate
- Amortizor baleiaj BRP	1	Produse reclamate
- Detectori de incendiu Turmo	7	Produse reclamate
- Arbore transmisie Turmo	2	Produse reclamate
- Tub legatura Turmo	1	Produse reclamate
- Supapa retinere ulei Turmo	1	Produse reclamate
- Conducta combustibil Turmo	1	Produse reclamate
- Tub prelungitor Viper	1	Produse reclamate
- Conducta stratoflex Viper	1	Produse reclamate
- Simering Viper	1	Produse reclamate
- Tahognerator Viper	1	Produse reclamate
- Tahognerator Turmo	1	Produse reclamate
- Butuc Rotor Principal (BRP)	4	Produse reclamate
- Transmitator de pas BRP	1	Produse reclamate
- Set discuri flectoare CTP	1	Produse reclamate
- Contactator manometric CTP	2	Produse reclamate
- Bobina de aprindere Turmo	1	Produse reclamate
- Arbore culisant CTP	1	Produse reclamate
- Transmitator tahometric CTP	1	Produse reclamate

Nr. total produse R/S:	89	Produse reclamate
Număr total de produse R/S pe categorii de produse:		
- Bielete de pas CTS	5	Produse reclamate
- Ansamblu fuzeta-manson CTS	1	Produse reclamate

Din punct de vedere a repartitiei pe clientii interni, situatia **R/S** este urmatoarea:

Cienti interni		
Număr total de R/S pe clienți interni:	81	Reclamații
- IAR Braşov	56	Reclamatii
UM01969 - Campia Turzii	3	Reclamatii
- UM02015 - Bacau	3	Reclamatii
- UM01961 - Otopeni	2	Reclamatii
- UM01838 - Boboc	6	Reclamatii
- UM 02040 -Tuzla	3	Reclamatii
- UM 01837 -Mihail Kogalniceanu	8	Reclamatii

I. ACTIVITATEA DE RESURSE UMANE

Managementul societatii a asigurat desfasurarea activitatilor de Productie, Tehnic si Conformitate Asigurarea Calitatii, Resurse Umane, Financiar - Contabilitate, Marketing - Vanzari

Totalul personalului **TMB** la data de 31.12.2019 a fost de **480** salariatii.

Varsta medie a personalului la data de 31.12.2019 a fost de **48,13** ani.

In perioada ianuarie - decembrie 2019, au plecat din societate un numar de 64 salariatii si au fost angajate 110 persoane.

Total cheltuieli cu beneficiile angajatilor, efectuate in anul 2019, a fost in suma de **41.156.341** lei, din care:

- cheltuieli cu salarii:	36.504.722 lei;
- tichete de masa:	1.427.070 lei;
- tichete cadou:	1.244.260 lei;
- contributi la asigurari si protectie sociala:	1.459.198 lei;
- transport angajati la/de la locul de munca	521.091 lei.

Costurile implicate in procesul de recrutare au fost de aproximativ **126.000** lei.

Politica de personal a companiei cu privire la pregatirea profesionala personalului a fost bine sustinuta in ceea ce priveste pregatirea interna, iar bugetul alocat pregatirilor externe a crescut. Instruirile s-au derulat in conformitate cu planul aprobat pentru anul 2019.

In conformitate cu acesta societatea a investit in cursuri de perfectionare si atestare in exteriorul companiei suma de aproximativ **88.002** lei.

In interiorul companiei s-au efectuat cursuri de perfectionare, atestare si calificare care au totalizat un numar de aproximativ **7.797** de ore pentru 173 salariatii.

In perioada analizata un numar de numai 66 salariatii au participat la scolarizari si diferite cursuri de calificari/policalificari, insumand 7.143 de ore de curs.

Ponderea cheltuielilor cu personalul in cifra de afaceri realizata pe anul 2019 a fost de 35,80%.

In ceea ce priveste gradul de sindicalizare al societatii, 53% dintre salariatii societatii sunt membrii de sindicat.

Referitor la nivelul de pregătire și specializare a personalului situația se prezintă astfel :

- 29.16 % salariați cu studii superioare - 140 persoane, din care:
  - studii post universitare 2 pers EMBA
- 41.88 % salariați cu studii liceale și postliceale - 201 persoane
- 23.54 % salariați absolvenți de școală profesională - 113 persoane
- 5.42 % salariați absolvenți de școală generală - 26 persoane

Raporturile dintre administrație și salariați sunt reglementate în baza Contractului Colectiv de Muncă pe anii 2019-2020. Climatul socio-profesional este monitorizat permanent, existând un sistem de comunicare între partenerii sociali care să nu permită apariția de stări conflictuale, care de altfel în 2019 au fost inexistente.

Instruiri Personal

În decursul anului 2019, în conformitate cu prevederile **Planului de Instruire Periodică Personal TMB**, prin cursuri de instruire și atestare specifice au fost asigurate și menținute competențele necesare celor 137 operatori, inspector și laboranți pentru procese speciale și laboratoare, realizându-se efectiv un număr de 34 instruirii specifice.

J. Evaluarea aspectelor legate de securitatea și sănătatea în muncă

Securitatea și sănătatea în muncă în cadrul **TMB** reprezintă o componentă prioritară a politicii companiei.

Întreaga activitate a Societății are la bază principiul îmbunătățirii continue atât a condițiilor de desfășurare a activității de producție, cât și a creșterii securității și sănătății în muncă a salariaților.

În acest sens pe parcursul anului 2019 a fost înființată Formația de securitate și sănătate în muncă, având drept scop fundamental urmărirea activității în companie, cu scopul de a găsi și alte măsuri de îmbunătățire a securității și sănătății în muncă.

A fost demarată acțiunea de actualizare a factorilor de risc pentru fiecare activitate desfășurată în companie, precum și activitatea de modificare a instrucțiunilor de SSM pentru fiecare activitate.

Permanent, atât prin membrii formației SSM, cât și prin conducerile operative la nivelul fiecărui compartiment, sunt monitorizate condițiile de realizare a activității de producție, astfel încât să fie respectate condițiile de securitate a activității întregului personal.

Au continuat activitățile de investiții în domeniul securității în muncă și a creșterii condițiilor de desfășurare a tuturor activităților de producție.

A continuat și procesul de îmbunătățire a condițiilor pentru spațiile destinate vestiarelor și a locurilor de servit masă, atât prin modernizarea celor existente și dotarea cu frigider și echipamente de încălzit mâncarea, precum și prin construcția altor spații cu destinație de vestiar și loc de servit masă pentru toți salariații din cadrul Turbomecanica – principalii beneficiari fiind salariații din cadrul ATD.

O componentă prioritară a preocupării pentru creșterea securității în muncă o reprezintă îmbunătățirea condițiilor din cadrul zonei de acoperiri chimice și electrochimice, zona cu gradul cel mai ridicat de risc. În cadrul acestei preocupări cea mai importantă activitate constă în modernizarea tuturor liniilor de procese speciale, cu consecințe directe în îmbunătățirea condițiilor de lucru .

Au fost izolate toate geamurile din această zonă și a fost înlocuit sistemul de încălzire a halei destinate acestei activități.

A fost proiectat și un nou sistem de compensare a etanșezărilor, sistem ce va fi realizat în anul 2020. Acest sistem este prevăzut cu aport permanent de aer proaspăt și are drept obiectiv diminuarea nivelului de noxe din această zonă.

In programul de investitii din anul 2019 a fost finalizata si anveloparea cu termoizolatie a cladirii destinata activitatii de prelucrari mecanice precum si a activitatii de birouri.

A continuat si procesul de imbunatatire a conditiilor pentru spatiile destinate vestiarelor si a locurilor de servit masa, atat prin modernizarea celor existente si dotarea cu frigidere si echipamente de incalzit mancarea, precum si prin constructia altor spatii cu destinatie de vestiar si loc de servit masa pentru toti salariatii din cadrul Turbomecanica.

Toate vestiarele existente in acest moment in societate sunt dotate cu dusuri, iar toate grupurile sanitare sunt dotate cu protectie de unica folosinta pentru capacele de WC , precum si cu dozatoare de sapun si cu servetele de hartie, astfel incat orice salariat sa poata beneficia de conditii normale de igiena.

Prin programul de protectia si securitatea muncii pentru anul 2019, s-au desfasurat toate activitatile necesare pentru respectarea Legii Securitatii si Sanatatii in munca nr. 319/2006 si a normelor metodologice de aplicare, precum si a celorlate acte legislative din domeniu, in vigoare, prin luarea urmatoarelor masuri:

- evaluarea riscurilor pentru securitatea si sanatatea in munca la toate locurile de munca;
- in baza evaluarii riscurilor s-au luat masuri de prevenire care sa asigure imbunatatirea nivelului securitatii si al protectiei sanatatii lucratorilor;
- s-au completat permanent materialele de SSM, conform legislatiei actuale, care se utilizeaza la efectuarea instructajelor periodice de SSM pentru angajatii **TMB** precum si pentru stabilirea masurilor necesare desfasurarii in conditii de securitate a proceselor tehnologice;
- s-a achizitionat un set complet de echipament de lucru pentru tot personalul direct productiv din **TMB**, atat pentru cel existent, cat si pentru cel nou angajat;
- s-a asigurat aprovizionarea constanta cu toate materialele igienico-sanitare (creme de protectie etc.) in conformitate cu prevederile din Normativul intern;
- au fost achizitionate periodic solutii de spalare urgenta a ochilor pentru personalul din Atelierele de Galvanizare, Stocare-Ambalare si Vopsitorie si masti de protectie respiratorie pentru personalul din cadrul Laboratorului de control nedistructiv, din cadrul colectivului de Taiere cu jet de plasma, din atelierele de Galvanizare, Stocare-Ambalare si Vopsitorie precum si pentru personalul care desfasoara activitati de slefuire si ajustura;
- a continuat achizitia de masti noi, conform cu ultimele cerinte in domeniu, pentru sudori;
- pentru personalul ale carui activitati se desfasoara in mediu toxic, a fost achizitionat periodic, conform normativelor in vigoare, antidot constand in lapte praf si apa minerala;
- a fost finalizat consultul oftalmologic pentru tot personalul **TMB**, si s-au achizitionat ochelari de protectie prevazuti cu lentila de corectie pentru tot personalul implicat in activitatea de productie;
- s-au prelungit autorizatiile instalatiilor de ridicat si instalatiilor sub presiune detinute de **TMB** (in conformitate cu prescriptiile CNCIR);
- s-au efectuat investigatiile anuale obligatorii de medicina muncii pentru personalul angajat; in urma primirii Raportului de supraveghere medicala, s-a concluzionat faptul ca nu au fost semnalate boli profesionale la angajatii examinati.
- s-a trecut la un sistem nou de protectie cu manusi de unica folosinta, rezistente la uleiuri si alte componente chimice care asigura o protectie mai eficienta pentru tot personalul implicat in activitate de productie;

In cursul anului 2019, in **TMB** nu s-a inregistrat nici un accident de munca. In cursul lunii decembrie, a fost finalizata si investigatia privind accidentul de munca inregistrat in anul 2017 in Societate, concluzia finala fiind ca acesta a fost provocat de o neatenție a salariatului implicat.

K. Protecția Nucleară

În anul **2019**, din punct de vedere al protecției nucleare, au fost desfășurate următoarele acțiuni:

- a fost autorizată deținerea pieselor Viper din material MSRR 8014, cu valabilitate până în 27.02.2020;
- a fost autorizat și s-a efectuat pe data de 17.07.2019 transferul intern la RATEN – ICN Pitești a unui procent de 10% din întreaga cantitate de materiale radioactive deținute (Autorizație CNCAN IP/032/2019);
- a fost re-autorizată de către CNCAN, deținerea celui de-al doilea generator RX (Autorizație VG/2019) cu o valabilitate de 5 ani până în 08.12.2024.

L. Protecția Mediului

Autorizația Integrată de Mediu și Autorizația de Gospodărire Ape

TMB a depus documentația pentru revizuirea Autorizației Integrate de Mediu Nr. 05/11.02.2016, cu cerere înregistrată la APM București cu nr. 12982/05.06.2019, în urma deciziei de încadrare nr. 143/28.11.2016 privind modernizarea bancului de încercări Viper, notificarea prin adresa către APM București privind finalizarea lucrărilor nr. 23712/11.12.2018. În urma sesiunii deschise din 21.11.2019, APM București a luat decizia de emitere a Autorizației Integrate de Mediu revizuite.

Pentru conformarea deplină cu prevederile autorizației integrate de mediu s-au stabilit o serie de obiective și acțiuni, preluate în Programul Sistemului de Management al Mediului al **TMB** și în Planul de Investiții pe 2019, majoritatea din acțiuni au fost realizate, iar cele nerezolvate fiind cuprinse în Programul Sistemului de Management al Mediului al **TMB** și în Planul de Investiții pe 2020.

Autorizația Integrată de Mediu și Autorizația de Gospodărire Ape permit funcționarea în condiții de deplină legalitate a instalațiilor, echipamentelor și proceselor existente în **TURBOMECANICA SA**.

În anul 2019, nu s-au înregistrat incidente de mediu și nici poluări accidentale ale apelor uzate peste valorile maxim admise de legislația în vigoare.

În urma controalelor **Gărzii Naționale de Mediu** încheiate în 2019 cu Proces Verbal :

- Nr. 227/23.07.2019 s-au dispus o măsură cu caracter permanent și trei măsuri cu termen de rezolvare :
  1. Societatea se obligă să funcționeze permanent cu respectarea condițiilor de funcționare, reglementare și monitorizare pe factori de mediu, impuse în actele de reglementare deținute, cu precădere, autorizația integrată de mediu nr. 05/11.02.2016 – Caracter permanent.
  2. Având în vedere recenta instalare a filtrelor cu cărbuni activ în cadrul secției de acoperiri de suprafață (28.05.2019) cât și faptul că societatea nu a verificat până la data controlului eficiența acestora, se impune societății măsura efectuării de analize a emisiilor atmosferice cât și imisiilor atmosferice rezultate din cadrul procesului de cuprare cât și la cele 12 turnuri de dispersie și evacuare emisii atmosferice provenind de la atelierul de acoperiri de suprafață – Termen 30.08.2019 (Finalizat cu notificare către GNM nr. 8500 / 24.10.2019)
  3. Totodată societatea va efectua un nou set de măsurători și la celelalte 9 surse de emisii atmosferice, cât și la emisii – pulberi în suspensie, Cr hexavalent și Nox, în patru puncte la limita proprietății, așa cum sunt ele prevăzute în Autorizația Integrată de Mediu – Termen 30.08.2019 (Finalizat cu notificare către GNM nr. 8500 / 24.10.2019)
  4. Se vor prezenta la prezenta la GNM-CMB documentele ce nu au putut fi prezentate la data controlului : monitorizare imisii atmosferice pentru primul semestru 2019 – 24.08.2019 (Finalizat cu notificare către GNM nr. 8500 / 24.10.2019)

In urma controlului efectuat de **Primăria Municipiului București – Direcția Generală de Poliție Locală si Control** încheiat cu Proces Verbal:

- Nr. 4236/30.09.2019 s-au stabilit următoarele măsuri cu caracter permanent, nu s-au dispus sancțiuni :

- Respectarea prevederilor cuprinse în Autorizația Integrată de Mediu;
- S-a dispus ca activitățile desfășurate să se facă cu ușile halelor închise.

In urma controlului efectuat de **Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București – Serviciul Control și Sănătate Publică**, încheiat cu Proces Verbal :

- Nr. 8353/22.10.2019 s-a stabilit următoarea măsură :
  - Pentru verificarea eficienței măsurilor întreprinse pentru diminuarea nivelului de zgomot generat de procesul de producție, se vor efectua noi determinări cu societate acreditată pentru această activitate și o copie a buletinului de analiza sonometrică și interpretarea acesteia se va transmite la DSPMB în termen de 3 zile. Măsură finalizată.

Certificarea sistemului de Management al Mediului

In urma auditului de supraveghere a sistemului integrat al managementului calității și mediu din 31.10.2019, **TURBOMECANICA SA** a fost auditată de **SC AEROQ SA**, în conformitate cu cerințele standardului SR EN ISO 14001:2015 – Sistemul de Management de Mediu și ISO 9001:2015 – Sistemul Managementului Calității. In urma acestui audit **TURBOMECANICA SA** nu a primit nici o neconformitate, doar 5 recomandări.

M. ACTIVITATEA DE MARKETING

Activitatea comercială a companiei TURBOMECANICA dedicată pentru **piata externa** a fost reprezentată în anul 2019 în principal de **Programele de fabricație componente și subsansamble de înaltă complexitate pentru motoare de aviație**, în paralel cu continuarea **Programelor de fabricație componente pentru turbine de gaz**.

Ca urmare a politicii comerciale și a strategiei de marketing a companiei, putem afirma faptul că aceste programe au continuat trendul ascendent de evoluție / dezvoltare față de anii anteriori dar, în mod excepțional, în anul 2019 au vizat preponderent reluarea și dezvoltarea unor relații de business cu parteneri de renume din industria aeronautică de profil, cum ar fi Rolls-Royce și MTU și alte companii din lanțul de aprovizionare existent în Germania pentru acești clienți (WITZENMANN, ASTROFEIN, AEROTECH PEISSENBERG, alte companii).

Strategia de marketing a companiei în anul 2019 a focusat obiectivele strategice care au vizat:

- **O continuare a reafirmării imaginii companiei pe plan intern și internațional și menținerea stabilității poziției sale pe piață,**
- **Contactarea unor corporații internaționale recunoscute pe plan internațional din domeniul aeronautic și industrial dar nu în ultimul rând și a furnizorilor acestora ("Tier 1") cunoscuți în piața internațională – în vederea intrării în programe de subcontractare către marile corporații aviatice ca subfurnizor de componente prelucrări mecanice ("Tier 2");**
- **Identificarea și atragerea de clienți noi pentru procesele de prelucrări mecanice și reluarea afacerilor cu clienții tradiționali inactivi în prezent care să permită asigurarea a cca 40% din cifra de afaceri pentru anul 2020;**
- **Pe plan intern, oferta educațională / învățământ dual oferită de TURBOMECANICA, în scopul asigurării resurselor umane și crearea noii generații de specialiști ai companiei.**

În sensul celor afirmate mai sus, menționăm că în anul 2019 s-a impus în continuare aplicarea unor măsuri prin care să se facă cunoscute **capabilitățile TURBOMECANICA** și acest lucru s-a materializat în principal prin continuarea participării companiei la evenimentele de profil (targuri și expoziții) interne și internaționale dar și prin acțiuni de marketing on-line/publicarea de articole pe site-ul companiei, astfel încât să permită o mai mare accesibilitate a clienților asupra informațiilor despre companie.

Participarea la evenimente desfasurata in 2019 a vizat de asemenea si **oferta educationala / invatamant dual oferita de TURBOMECANICA**, in scopul atragerii de tineri care sa participe la programele oferite de companie, incluzand si oportunitatea de angajare in TMB in zonele cu personal deficitar (prelucrari mecanice si mecanici de aviatie), actiune care este in curs de derulare si in prezent.

Dintre evenimentele la care a participat TURBOMECANICA in 2019, detaliem urmatoarele:

1. In data de **21 Martie 2019**, TURBOMECANICA a participat la evenimentul **SIM JOBS**, organizat de **Facultatea de Stiinta si Ingineria Materialelor din cadrul Universitatii POLITEHNICA din Bucuresti**.

Evenimntul SIM JOBS a reusit de-a lungul timpului sa integreze studenti pe piata muncii si sa-i ajute sa cunoasca domeniile de activitate ale companiilor invitate.

In cadrul evenimentului, TURBOMECANICA a avut oportunitatea de a-si prezenta capabilitatile si oportunitatile de cariera, de a cunoaste si urmari evolutia fiecarei generatii de studenti.

2. In aceeasi directie, TURBOMECANICA a participat in perioada **25-26 Martie 2019** la evenimentul **AEROCONSULT**, organizat anual de Asociatia de Studenti **EUROAVIA Bucuresti** in colaborare cu **Facultatea de Inginerie Aerospatala**, la care participa un numar mare de companii din domeniul aviatiei din Romania.

AEROCONSULT, promoveaza si dezvolta comunicarea intre reprezentantii companiilor participante si studentii facultatii, promovarea companiilor ce isi desfasoara activitatea in sfera ingineriei aerospatale si facilitarea semnarii de precontracte pentru stagii de practica si locuri de munca.

Am oferit inca o data tinerilor studenti oportunitatea de a face primii pasi catre performanta, exprimandu-ne deschiderea si dorinta de indrumare a acestora pentru dezvoltarea unei cariere de succes in domeniul aeronautic. Am informat in mod direct si am prezentat detaliat programele TURBOMECANICA special destinate studentilor (Internship Turbo si Turbo School Practice), profilul si capabilitatile companiei si o bogata paleta de informatii privind oportunitatile de dezvoltarea profesionala pe care compania noastra are disponibilitatea de a le oferi.

3. In perioada **27-30 Mai 2019**, TURBOMECANICA a participat la **TANDEM Aerodays**, eveniment ce abordeaza evolutiile tehnologice si industriale cu privire la sectorul aviatiei.
4. Am participat in cadrul acestui eveniment sub egida **A.R.I.E** (Asociația Română a Industriei Elicopterelor constituită în scopul promovării și dezvoltării industriei elicopterelor în România), alături de partenerii noștri – companii românești din industria de aviație: Airbus Helicopters Romania S.A., Airbus Helicopters Industries S.R.L., partenerul nostru tradițional IAR Brașov, Aeroteh S.A., I.N.C.D.T. Comoti, Aerofina S.A.
5. In perioada **17-23 Iunie** TURBOMECANICA a participat la targul „**International Paris Air Show**” - **Le Bourget** organizat de **Salonul International Aerospatal** parte a Grupului Francez al Industriei Aerospatale (GIFAS – Groupement des Industries Francaises Aeronautiques et Spatiales). TURBOMECANICA a participat in cadrul expozitiei cu stand propriu (Hall 1 – H 317) si a avut oportunitatea de a se intalni cu principalii jucatori din industrie si de a identifica noi oportunitati de afaceri.

Specialistii TURBOMECANICA au avut o serie de intalniri B2B cu partenerii de afaceri si potentiali clienti/furnizori, printre care enumeram: SAFRAN, Honeywell, GM & T International, Aubert Duval, United Performance Metals, Fresal Utensili, Aerometal, Yanos Aerospace, Dynamic Metals, Bibus Metals, Progressive Alloy, Leistritz, Sonaca Aerospace si multi altii.

TURBOMECANICA a avut de asemenea onoarea de a primi in standul propriu vizita Ambasadorului Romaniei din Franta, d-l Luca Niculescu, care a apreciat in mod deosebit modul de reprezentare al companiei noastre la un astfel de eveniment international, ca si informatiile de specialitate pe care echipa TURBOMECANICA le-a prezentat vizitatorilor, punand accent pe oportunitatile de afaceri pe care compania noastra le poate oferi partenerilor internationali.

Apreciem ca prezenta TURBOMECANICA la aceste evenimente internationale in anul 2019 a reprezentat o importanta oportunitate care a fost valorificata cu succes, pentru dezvoltarea unor relatii de parteneriat cu companii de renume international, oportunitate concretizata prin intrarea TMB pana la finalul anului 2019 in procese de ofertare competitiva catre Witzenmann Germania si Rolls-Royce si obtinerea primelor comenzi ferme ce au pus bazele reluarii unor relatii de afaceri cu potential semnificativ pentru TURBOMECANICA.

Biroul Marketing Vanzari s-a implicat activ si in diversificarea materialelor promotionale TMB, prin executarea unor filme de prezentare promotionale, rezultat al colaborarii TMB cu Trustul de Presa al Armatei / Centrul de Televiziune si Film. Scopul acestor materiale a vizat in principal prezentarea capacitatilor si capabilitatilor companiei dar in mod special si oferta educationala TMB.

Ne-am concentrat eforturile de asemenea si pe activitatea de marketing dedicata recrutarii de resurse umane, activitate reprezentata prin campanii publicitare STB si Metrorex unde au fost publicate afise cu oferta educationala si organizarea invatamantului DUAL oferit absolventilor clasei a 8-a, din toata tara si Republica Moldova, in colaborare cu colegiile Henri Coanda, Dinicu Golescu, Carol I si Ion I.C. Bratianu, campanii ce se derueaza in continuare si in prezent.

6. In data de **25 Noiembrie 2019**, **TURBOMECANICA** a participat la evenimentul **EBEC**, organizat de **BEST (BOARD OF EUROPEAN STUDENTS OF TECHNOLOGY) in cadrul Universitatii POLITEHNICA din Bucuresti**.

EBEC este cea mai mare competitie inginereasca din Europa si de-a lungul timpului a reusit sa puna la incercare deprinderile practice, creativitatea si abilitatile de lucru in echipa ale studentilor.

In cadrul evenimentului, **TURBOMECANICA** a avut oportunitatea de a-si prezenta oferta educationala si oportunitatile de cariera si a participat activ prin probe de lucru la care studentii au participat; astfel, EBEC a facilitat dezvoltarea comunicarii intre TURBOMECANICA si studentii facultatilor din cadrul Politehnicii, creandu-ne cadrul necesar de a oferi inca o data tinerilor studenti oportunitatea de a face primii pasi catre performanta, exprimandu-ne deschiderea si dorinta de indrumare a acestora pentru dezvoltarea unei cariere de succes in domeniul aeronautic. Am informat atat in mod direct asupra programelor **TURBOMECANICA** special destinate studentilor (Internship Turbo si Turbo School Practice), profilul si capabilitatile companiei si am oferit o bogata paleta de informatii privind oportunitatile de dezvoltarea profesionala pe care compania noastra are disponibilitatea de a le oferi, cat si indirect, prin intermediul news-letter-elor si articolelor postate pe toate retelele de socializare ale asociatiei.

De asemenea, Turbomecanica a participat la proiectul editorial "**Number One**" organizat de **Grupul de Presa MediaUno**, publicatie cu aparitie anuala, de inalta tinuta, dedicate liderilor de afaceri din Romania si companiilor pe care acestia le-au adus in topul economiei romanesti. In cadrul proiectului au fost prezentate istoricul, momentele cheie, evolutia si capabilitatile companiei.

Alaturi de aceasta prezentare a companiei, Turbomecanica a difuzat un spot publicitar la televiziunea nationala Bucuresti TV in care a fost evidentiata dorinta companiei de a angaja si sustine tinerii in vederea dezvoltarii profesionale.

Pe linie de afaceri, rezultatele nu au intarziat sa apara:

- **TMB** a continuat sa mentina, cu responsabilitate si dedicare, capabilitatile nationale de zbor pentru elicopterele PUMA IAR-330 si avioanele de scoala IAR 99/ SOIM din dotarea **MAPN (SMFA, SMFN) si SRI** (cifra totala de afaceri - aviatie in tara: 21.797.446,61 EURO).
- **TMB** a reusit sa mentina in anul 2019 un loc important in lantul de aprovizionare al unor companii de renume din piata internationala, atat fabricanti de motoare si ansamble mecanice de aviatie (**LEONARDO HELICOPTERS Italia**- cifra de afaceri in 2019: 1.075.693,72 EURO) dar si in domeniul ENERGY: **GE Power & Water-Ungaria si GE Greenville SUA** (cifra de afaceri in 2019: 646.681,87 EURO) alaturi de alti parteneri traditionali (**PZL SWIDNIK Polonia, HONDA AERO SUA, AVIALL SUA, AVIO ITALIA, UNISON POLONIA** si altii).

Desi numarul CLT noi nu este mare, Rolls Royce Witzmann-Germania, Aerotech Peissenbeg Germania, ASTROFEIN Germania pot reprezenta un potential semnificativ pentru TMB, prin segmentul de piata care poate fi astfel recastigat de companie si care, numai prin el insusi, poate asigura indeplinirea obiectivului strategic TMB privind acoperirea cu comenzi de prelucrari mecanice a cca 40% din cifra de afaceri a anului 2020.

Strategia TMB se axeaza in prezent pe dezvoltarea cooperarii cu CLT importanti (care au potential mare de colaborare/ detin segmente de piata semnificative / programe care corespund cel mai bine capabilitatilor TMB), incluzand un numar relativ restrans de repere de complexitate (si implicit, valoare) mare.

Este important de remarcat in continuare mentinerea cu succes a autorizarii acordate de catre **Autoritatea Aeronautica Civila Romana** pentru fabricatia de produse/ componente/echipamente pentru echiparea elicopterelor tip **AW109** si respectiv **AW119 – LEONARDO Helicopters (AGUSTA WESTLAND) ITALIA** (conform Certificatului nr **RO.21G.0008/02.12.2014**); In baza acestei autorizari, TMB a continuat si in 2019 livrarea de subansamble complete de cutii de transmisie spate pentru elicopter (fabricatie, montaj, incercare) si va continua sa dezvolte atat programele actuale de cooperare cat si sa initieze programe noi cu **LEONARDO Helicopters ITALIA** (program de executie componente MGB pentru elicoptere civile).

Pe piata interna, pentru produsele din profilul aeronautic, TMB este in continuare unicul producator si reparator de motoare cu turbina de gaz pentru aeronave si ansamble mecanice de elicopter din Romania, principalii clienti fiind **M.Ap.N. (S.M.F.A., S.M.F.N.)**, ca si producatorul de elicoptere **PUMA IAR S.A. Brasov** in care am colaborat in cadrul unei diversitati de programe de aviatie (modernizare elicoptere **PUMA-SOCAT, PUMA-S.A.R. (ONU), PUMA NATO si PUMA-NAVAL, SRI**, alte colaborari). In conditiile prezente, in care in situatia politica internationala actuala se mentin conjuncturi conflictuale, piata interna continua sa constituie **pentru anul 2020** o oportunitate de consolidare a cifrei de afaceri a companiei, prin continuarea programelor de inzestrare ale M.Ap.N atat in ceea ce priveste mentinerea la parametrii optimi a tehnicii de lupta existente cat mai ales prin continuarea programelor de modernizare elicoptere cu sistem **SOCAT pe perioada 2019-2021** si Programul **NATO** ce include modernizarea unui numar de 15 elicoptere **pe perioada 2019-2022**, ca si a programelor de mentenanta aferente flotei de avioane **IAR 99 SOIM** (prin aducerea in parametrii optimi de functionare a unui numar considerabil de motoare VIPER 632-41M ce echipeaza aceste avioane).

TMB are in continuare ca obiectiv strategic major in anul 2020 dezvoltarea programelor de fabricatie cu **CLT** din portofoliul anului 2019, astfel incat sa asigure o crestere a **CA 2020 de 2%** si asigurarea premizelor de crestere a ponderii programelor de fabricatie la **20%** in anul **2021**. Focusam deci incarcarea eficienta a capacitatii de fabricatie in domeniul prelucrarilor mecanice, corelat cu flexibilitatea de a raspunde nevoilor specifice fiecarui client (de exemplu livrari "just in time", acceptarea fluctuatiei rezonabile a cerintelor clientilor, existenta unui stoc rezonabil de siguranta de piese finite etc). Corelata cu politica de globalizare a fabricatiei de piese in piata mondiala, politica aplicata de marile companii, aceasta directie strategica a companiei noastre are ca obiectiv cresterea eficacitatii activitatii de productie.

Un obiectiv de maxima importanta pentru anul 2020 il reprezinta asigurarea dezvoltarii si continuitatii business-ului prin introducerea programului de MRO pentru aviatia civila prin implementarea reparatiei pompei de ulei a motorului **CFM 56-7B, obtinerea certificarii **EASA Part 145** pentru acest component, proiectul de transformare a bancului de probe motoare turboreactoare pentru testarea motorului **CFM 56-7B**, Business Planul aferent proiectului de dezvoltare si asigurarea resurselor financiare dedicate acestui program.**

In plus fata de aspectele prezentate, **TMB** ia in considerare pentru anul 2020 o **politica de marketing orientata pe obiectivele strategice TMB privind asigurarea de resurse umane in perioada 2018-2021 (conform SRU-01, AI1)**, prin lansarea si implementarea de proiecte media (TV, WEBSITE TMB, publicatii, alte mijloace media) care sa asigure diseminarea informatiilor privind parteneriatele TMB in cadrul invatamantului dual si inscrierea numarului necesar de elevi la specializarile de interes pentru TMB, lansarea de proiecte în parteneriat cu UPB în care să se angreneze studenți dintre care să fie selecționați viitorii angajați TMB, funcție de necesitățile contractelor în derulare.

Astfel, s-a asigurat prin bugetul de marketing alocat pentru acest an participarea companiei la o serie larga de evenimente educationale si promotionale, finantarea unor activitati specifice de marketing in sfera resurselor-umane, care sa permita indeplinirea cu succes a acestor obiective, asigurand astfel noua generatie de muncitori si specialisti pentru TURBOMECANICA.

N. GUVERNANTA CORPORATIVA

Societatea TURBOMECANICA SA (denumita in continuare "Societatea") aplica prevederile Codului de Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti, piata reglementata pe care actiunile acestei societati sunt tranzactionate la categoria standard.

1. Declarația privind conformitatea cu Codul

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/Detalii
Secțiunea A - Responsabilități ale Consiliului de Administratie			
A.1 Societatea detine un regulament intern al CA care sa includa termenii de referință cu privire la CA și la funcțiile de conducere ale societății?	X		Societatea a adoptat un regulament de functionare pentru CA. Responsabilitatile CA, functiile cheie si modul de functionare sunt cele prevazute de actul constitutiv si prevederile legale.
A.2 Prevederi pentru gestionarea conflictelor de interese sunt incluse în regulamentul CA.	X		Societatea a adoptat un regulament de functionare pentru CA, care sa contina prevederi privind gestionarea conflictelor de interese. Consiliul de administratie va supraveghea implementarea si respectarea prevederilor legale aplicabile ca si a politicilor aprobate la nivelul CA privind neconcurenta si conflictele de interese.
A.3 Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere trebuie să fie format din cel puțin cinci membri.	X		Consiliul de Administratie este format din 5 membri.
A.4 Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să nu aibă funcție executivă. Cel puțin un membru al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independent în cazul societăților din Categoria Standard. Fiecare membru independent al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere, după caz, trebuie să depună o declarație la momentul nominalizării sale în vederea alegerii sau realegerii, precum și atunci când survine orice schimbare a statutului său, indicând elementele în baza cărora se consideră că este independent din punct de vedere al caracterului și judecății sale.	X		Componenta Consiliul de Administratie este urmatoarea: Radu Viehmann - Președinte, Director General Dana Maria Ciorapciu - Administrator neexecutiv Radu Ovidiu Sarbu - Administrator neexecutiv independent Grigore Florescu - Administrator neexecutiv Henriette Spinka - Administrator neexecutiv Dintre cei 5 membri ai Consiliului de Administratie unul este si administrator executiv – presedintele Director General – iar restul sunt neexecutivi. Dl Radu Ovidiu Sarbu s-a declarat administrator independent indeplinind criteriile precizate de CGC al BVB la punctele A41-A49.
A.5 Alte angajamente și obligații profesionale relativ permanente ale unui membru al Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în Consiliul unor societăți și instituții non-profit, trebuie dezvăluite acționarilor și investitorilor potențiali înainte de nominalizare și în cursul mandatului său.	X		Membrii CA au depus declaratiile aferente angajamentelor si obligatiilor profesionale relativ permanente ale acestora.
A.6 Orice membru al CA trebuie să prezinte CA informații privind orice raport cu un acționar care deține direct sau indirect acțiuni reprezentând peste 5% din toate drepturile de vot. Această obligație se referă la orice fel de raport care poate afecta poziția membrului cu privire la chestiuni decise de CA.	X		Membrii CA au depus declaratiile aferente raporturilor cu actionarii care detin direct sau indirect peste 5% din toate drepturile de vot in plus fata de prevederile din actele constitutive si prevederile legale aplicabile obligatia membrilor CA de a isi exercita mandatul cu loialitate, care ii obliga pe acestia sa se abtina de la orice atitudine care poate afecta pozitia membrului cu privire la chestiuni decise de Consiliu.
A.7 Societatea trebuie să desemneze un secretar al Consiliului responsabil de sprijinirea activității Consiliului.	X		Consiliul de administratie a confirmat in functia de secretar al CA pe d-na Claudia Anghel.

A.8 Raportul anual informeaza dacă a avut loc o evaluare a Consiliului sub conducerea ?		X	Anual, Consiliul de Administratie prezinta raportul de activitate in prima Adunare Generala Ordinara a Actionarilor. Societatea este in curs de implementare a politicilor de evaluare a Consiliului de Administratie, activitatea Consiliului de Administratie analizandu-se in principal de catre AGA.
A.9 Declarația privind guvernanta corporativă trebuie să conțină informații privind numărul de întâlniri ale Consiliului și comitetelor în cursul ultimului an, participarea administratorilor (în persoană și în absență) și un raport al Consiliului și comitetelor cu privire la activitățile acestora.	X		In cursul anului 2019 Consiliul s-a intrunit de 7 ori, toti mebrii sai fiind prezenti in persoana. Comitetul de Audit isi desfasoara activitatea conform regulamentului de functionare adoptat.
A.10 Raportul anual trebuie să cuprindă informații referitoare la numărul exact de membri independenți din CA .	X		Dintre membrii numiti ai CA, DI Radu Ovidiu Sarbu .a declarat ca indeplineste conditiile prevazute de reglementarile aplicabile pentru a fi membru independent al Consiliului.
A.11 Societatea detine un comitet de nominalizare format din persoane fără funcții executive, care va conduce procedura nominalizărilor de noi membri în Consiliu și va face recomandări Consiliului.	X		Conform prevederilor regulamentului de functionare al CA, in cazul numirii unui nou membru al CA/reinnoirea mandatelelor, CA va constitui un comitet de nominalizare.
Secțiunea B Sistemul de gestiune a riscului și control intern			
B.1 CA trebuie să înființeze un comitet de audit în care cel puțin un membru trebuie să fie administrator neexecutiv independent. Majoritatea membrilor, incluzând președintele, trebuie să fi dovedit ca au calificare adecvată relevantă pentru funcțiile și responsabilitățile comitetului. Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să aibă experiența de audit sau contabilitate dovedită și corespunzătoare.	X		Comitetul de Audit este compus din administratori cu experienta de audit sau contabilitate corespunzatoare.
B.2 Președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru neexecutiv independent.	X		DI. Radu Ovidiu Sarbu este administrator independent si a fost numit ca presedinte al Comitetului de Audit din cadrul CA.
B.3 În cadrul responsabilităților sale, comitetul de audit trebuie să efectueze o evaluare anuală a sistemului de control intern.	X		Comitetul de Audit isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea sistemului de control intern.
B.4 Evaluarea trebuie să aibă în vedere eficacitatea și cuprinderea funcției de audit intern, gradul de adecvare al rapoartelor de gestiune a riscului și de control intern prezentate către comitetul de audit al Consiliului, promptitudinea și eficacitatea cu care conducerea executivă soluționează deficiențele sau slăbiciunile identificate în urma controlului intern și prezentarea de rapoarte relevante în atenția CA.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea sistemului de control intern si mecanismele de control intern.
B.5 Comitetul de audit trebuie să evalueze conflictele de interese în legătură cu tranzacțiile societății și ale filialelor acesteia cu părțile afiliate.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea conflictelor de interese in legatura cu tranzactiile societatii si ale filialelor cu partile afiliate.

B.6 Comitetul de audit trebuie să evalueze eficiența sistemului de control intern și a sistemului de gestiune a riscului.	X		Comitetul de Audit a fost constituit și își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv în ceea ce privește analiza eficienței sistemului de control intern și a sistemului de gestiune a riscului.
B.7 Comitetul de audit trebuie să monitorizeze aplicarea standardelor legale și a standardelor de audit intern general acceptate. Comitetul de audit trebuie să primească și să evalueze rapoartele echipei de audit intern.	X		Comitetul de Audit a fost constituit și își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv în ceea ce privește evaluarea aplicării și respectării standardelor general acceptate funcție caracteristică comitetului de audit.
B.8 Ori de câte ori Codul menționează rapoarte sau analize inițiate de Comitetul de Audit, acestea trebuie urmate de raportări periodice (cel puțin anual) sau ad-hoc care trebuie înaintate ulterior Consiliului.	X		Comitetul de Audit a fost constituit și își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv în ceea ce privește raportarea către CA în conformitate cu prevederile Codului de Governanță Corporativă al BVB.
B.9 Niciunui acționar nu i se poate acorda tratament preferențial față de alți acționari în legătură cu tranzacții și acorduri încheiate de societate cu acționari și afiliații acestora.	X		Societatea aplică reglementările în vigoare stabilite atât prin Actele constitutive cât și prin alte reglementări corporative derivate.
B.10 Consiliul trebuie să adopte o politică prin care să se asigure că orice tranzacție a societății cu oricare dintre societățile cu care are relații strânse a cărei valoare este egală cu sau mai mare de 5% din activele nete ale societății (conform ultimului raport financiar) este aprobată de CA în urma unei opinii obligatorii a comitetului de audit al Consiliului și dezvăluită în mod corect acționarilor și potențialilor investitori, în măsura în care aceste tranzacții se încadrează în categoria evenimentelor care fac obiectul cerințelor de raportare	X		Comitetul de Audit a fost constituit și își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv în ceea ce privește emiterea de opinii privind tranzacțiile societății cu societățile aflate în relații strânse, tranzacții cu valoare mai mare de 5% din activele nete ale societății. Prevederile legale de raportare a tranzacțiilor de peste 50.000 Euro încheiate cu persoanele aflate în relații strânse cu societatea sunt considerate suficiente, fiind acoperitoare criteriului de 5% din activele nete ale societății.
B.11. Auditul intern trebuie efectuat de către o divizie separată structural (departamentul de audit intern) din cadrul societății sau prin angajarea unei entități terțe independente	X		Societatea are o structură internă de audit intern.
B.12 În scopul asigurării îndeplinirii funcțiilor principale ale departamentului de audit intern, acesta trebuie să raporteze din punct de vedere funcțional către CA prin intermediul comitetului de audit. În scopuri administrative și în cadrul obligațiilor conducerii de a monitoriza și reduce riscurile, acesta trebuie să raporteze direct directorului general	X		Divizia de audit intern are obligația de raportare către comitetul de audit și CA.
Secțiunea C Justă recompensă și motivare			
C.1 Societatea trebuie să publice pe pagina sa de internet politica de remunerare și să includă în raportul anual o declarație privind implementarea politicii de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.	X		Remunerarea membrilor CA se stabilește la numirea membrilor de către AGA iar hotărârile aferente sunt publicate atât pe siteul web al Societății, pe BVB cât și în Monitorul Oficial.

Secțiunea D Adăugând valoare prin relațiile cu investitorii			
D.1 Societatea trebuie să organizeze un serviciu de Relații cu Investitorii – făcut cunoscut publicului larg prin persoana responsabilă sau ca unitate organizatorică. În afară de informațiile impuse de prevederile legale, societatea trebuie să includă pe pagina sa de internet o secțiune dedicată Relațiilor cu Investitorii, în limbile română și engleză, cu toate informațiile relevante de interes pentru investitori, inclusiv:	X		Societatea are organizat serviciul de relații cu investitorii coordonat de Consilier specializat care gestionează relația cu investitorii. Exista pe site-ul societății www.turbomecanica.ro o secțiune dedicată în care sunt incluse diferite informații referitoare la investitori, structurate în funcție de natura informațiilor respective.
D.1.1 Principalele reglementări corporative: actul constitutiv, procedurile privind adunările generale ale acționarilor;	X		
D.1.2 CV-urile profesionale ale membrilor organelor de conducere ale societății, alte angajamente profesionale ale membrilor Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în consilii de administrație din societăți sau din instituții non-profit;	X		In prezent exista pe site-ul societății CV-ul actualizat pentru fiecare membru al CA și al conducerii executive
D.1.3 Rapoartele curente și rapoartele periodice (trimestriale, semestriale și anuale) – cel puțin cele prevăzute la punctul D.8 – inclusiv rapoartele curente cu informații detaliate referitoare la neconformitatea cu prezentul Cod;	X		
D.1.4 Informații referitoare la adunările generale ale acționarilor: ordinea de zi și materialele informative; procedura de alegere a membrilor Consiliului inclusiv hotărârile adoptate;	X		Informațiile prevăzute de lege sunt publicate pe pagina de internet a Societății. Urmează să fie implementați pașii necesari conform Regulamentului CA cu privire la aspectele referitoare la: procedura de alegere a membrilor Consiliului; argumentele care susțin propunerile de candidați pentru alegerea în Consiliu, împreună cu CV-urile profesionale ale acestora.
D.1.5 Informații privind evenimentele corporative, cum ar fi plata dividendelor și a altor distribuiri către acționari, sau alte evenimente care conduc la dobândirea sau limitarea drepturilor unui acționar, inclusiv termenele limită și principiile aplicate acestor operațiuni. Informațiile respective vor fi publicate într-un termen care să le permită investitorilor să adopte decizii de investiții;	X		Toate informațiile legate de plata dividendelor sunt publicate pe pagina de internet a societății ca și în cadrul raportărilor curente.
D.1.6 Numele și datele de contact ale unei persoane care va putea să furnizeze, la cerere, informații relevante;	X		
D.1.7 Prezentările societății (de ex., prezentările pentru investitori, prezentările privind rezultatele trimestriale, etc.), situațiile financiare (trimestriale, semestriale, anuale), rapoartele de audit și rapoartele anuale.	X		Societatea publică toate informațiile prevăzute de lege inclusiv raportările în secțiunea dedicată de pe Siteul BVB și pe site-ul propriu.

<p>D.2 Societatea va avea o politică privind distribuția anuală de dividende sau alte beneficii către acționari, propusă de Directorul General sau de Directorat și adoptată de Consiliu, sub forma unui set de linii directoare pe care societatea intenționează să le urmeze cu privire la distribuirea profitului net. Principiile politicii anuale de distribuție către acționari vor fi publicate pe pagina de internet a societății.</p>	X		<p>Societatea a adoptat pentru fiecare distribuire de dividend politică și procedurile de distribuire a dividendelor dar datorită situației economice fluctuante și mai ales a incertitudinilor legate de domeniul de apărare și/sau aeronautic este dificil de stabilit o politică pe termen lung cu privire la distribuirea anuală a dividendelor. În măsura în care s-a înregistrat profit net distribuibil sub forma de dividend și în măsura în care s-au acoperit pierderile din exercitiile financiare precedente, societatea a dat dovada de consecvență și predictibilitate în alocarea de dividende atunci când profitul societății a permis acest lucru.</p>
<p>D.3 Societatea va adopta o politică în legătură cu previziunile, fie că acestea sunt făcute publice sau nu. Politică privind previziunile va stabili frecvența, perioada avută în vedere și conținutul previziunilor. Dacă sunt publicate, previziunile pot fi incluse numai în rapoartele anuale, semestriale sau trimestriale.</p>		X	<p>Societatea nu a putut în mod obiectiv să adopte o politică privind previziunile care să stabilească frecvența, perioada și conținutul acestora, dacă să fie făcute publice sau nu, datorită situației economice fluctuante și mai ales a incertitudinilor legate de domeniul de apărare și/sau aeronautic.</p> <p>Rapoartele anuale ale administratorilor și publicate anual în cadrul bugetului de venituri și cheltuieli conțin previziunile și estimările organelor de conducere ale societății în acest sens.</p>
<p>D.4 Regulile adunărilor generale ale acționarilor nu trebuie să limiteze participarea acționarilor la adunările generale și exercitarea drepturilor acestora. Modificările regulilor vor intra în vigoare, cel mai devreme, începând cu următoarea adunare a acționarilor.</p>	X		
<p>D.5 Auditorii externi vor fi prezenți la adunarea generală a acționarilor atunci când rapoartele lor sunt prezentate în cadrul acestor adunări.</p>	X		
<p>D.6 Consiliul va prezenta adunării generale anuale a acționarilor o scurtă apreciere asupra sistemelor de control intern și de gestiune a riscurilor semnificative, precum și opinii asupra unor chestiuni supuse deciziei adunării generale.</p>	X		<p>Conform regulamentului CA raportul anual conține o scurtă apreciere a sistemelor de control intern și de gestiune a riscurilor semnificative</p>
<p>D.7 Orice specialist, consultant, expert sau analist financiar poate participa la adunarea acționarilor în baza unei invitații prealabile din partea Consiliului. Jurnaliștii acreditați pot, de asemenea, să participe la adunarea generală a acționarilor, cu excepția cazului în care Președintele Consiliului hotărăște în alt sens.</p>	X		
<p>D.8 Rapoartele financiare trimestriale și semestriale vor include informații atât în limba română cât și în limba engleză referitoare la factorii cheie care influențează modificări în nivelul vânzărilor, al profitului operațional, profitului net și al altor indicatori financiar relevanți, atât de la un trimestru la altul cât și de la un an la altul.</p>	X		<p>Toate raportările financiare sunt publicate atât în limba română cât și în limba engleză</p>

D.9 O societate va organiza cel puțin două ședințe/teleconferințe cu analiștii și investitorii în fiecare an. Informațiile prezentate cu aceste ocazii vor fi publicate în secțiunea relații cu investitorii a paginii de internet a societății la data ședințelor/teleconferințelor.	x		Calendarul financiar prevede organizarea de întâlniri cu analiștii și investitorii în mod special cu ocazia publicării situațiilor financiare anuale (ca material pentru AGOA) și a situațiilor financiare semestriale.
D.10 În cazul în care o societate susține diferite forme de expresie artistică și culturală, activități sportive, activități educative sau științifice și consideră că impactul acestora asupra caracterului inovator și competitivității societății fac parte din misiunea și strategia sa de dezvoltare, va publica politica cu privire la activitatea sa în acest domeniu.		X	Societatea nu a putut adopta și publica o politica de sprijinire a formelor de expresie artistică și culturală, a activităților sportive, educationale și științifice, datorită situației economice fluctuante și mai ales a incertitudinilor legate de domeniul de apărare și/sau aeronautic. Totuși, numeroase acțiuni de sprijinire a domeniilor de mai sus au fost realizate așa cum rezulta și din situațiile financiare ale societății.

2. Informații de raportat aferente prevederilor individuale ale Codului de Governanță Corporativă

A. Responsabilitățile Consiliului de administrație (CA)

Turbomecanica este o societate care funcționează în conformitate cu Legea societăților comerciale nr. 31/1990, modificată și completată. Societatea a făcut parte din oferta publică inițiată de Guvernul României în anul 1995, sub denumirea de "Program de Privatizare în Masă". În urma acestui program Societatea a îndeplinit condițiile de listare pe piața reglementată **Bursa de Valori București (BVB)**, unde a fost listată în data 07.10.1998

În calitate de emitent Societatea se conformează prevederilor Legii 24/2017, privind piața de capital, și a regulamentelor specifice emise de Comisia Națională de Valori Mobiliare (CNVM) în baza numitei legi.

Societatea este administrată de un Consiliu de Administrație, alcătuit din 5 (cinci) administratori, numiți de Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor din data de 25.04.2016 pe o perioadă de 4 ani, cu posibilitatea de a fi realeși. Dintre acești membrii numiți de Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor, membrii consiliului vor alege un Președinte și un Vicepreședinte. Președintele este și Directorul General al Societății.

Consiliul de Administrație este condus de Președinte, sau, în lipsa acestuia, de către Vicepreședinte, având aceleași drepturi ca Președintele în funcție.

Dintre cei 5 membri ai Consiliului de Administrație unul este și administrator executiv – președintele Director General – iar restul sunt neexecutivi. Dl Radu Ovidiu Sarbu s-a declarat administrator independent îndeplinind criteriile precizate de CGC al BVB la punctele A41-A49.

. Administratorii în funcție la data de 31.12.2019

Nume	Funcția	Anul primei alegeri	Anul expirării prezentului mandat
Radu Viehmann	Președinte, Director General	2000	2020
Dana Maria Ciorapciu	Administrator neexecutiv	2006	2020
Radu Ovidiu Sarbu	Administrator neexecutiv independent	2016	2020
Grigore Florescu	Administrator neexecutiv	2006	2020
Henriette Spinka	Administrator neexecutiv	2008	2020

Obligatiile si raspunderile administratorilor sunt reglementate de dispozitiile referitoare la mandat si de cele special prevazute in materie de societati comerciale. In plus fata de aceasta, Societatea adopta Regulamentul de functionare al CA in care se detaliaza principalele atributii, modul de organizare, comitetele ca si politicile ce trebuie implementate si supravegheate in aplicare de catre CA.

Regulamentul CA prevede regulile aplicabile de catre CA in vederea gestionarii conflictelor de interese in Capitolul F al Regulamentului CA.

Membrii Consiliului de Administratie, inclusiv Presedintele, pot delega puterile de reprezentare/si sau decizie catre Directori ai societatii, numiti dintre administratori sau din afara Consiliului.

Membrii CA au adoptat voluntar și autoimpus CGC al BVB, au aprobat regulamentul de Guvernanta Corporativa, care se găsește pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro si raporteaza catre BVB stadiul conformarii cu Codul de Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti. TMB a depus si va depune eforturile profesionale, legale si administrative necesare pentru a asigura alinierea la prevederile noului Cod de Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti si prezentarea transparenta a acestor rezultate.

Competențele și responsabilitățile CA sunt cele prevăzute în RGC si in Regulamentul de functionare al Consiliului de administratie. Președintele CA deține și funcția de director general al Societății.

Au fost formate trei comitete de lucru de către CA, după cum urmează: comitet de audit, comitet de nominalizare și comitet de remunerare. Majoritatea acestor comitete sunt formate din membrii neexecutivi ai CA.

Calificarea si experienta profesională a administratorilor este prezentată în CV-urile care pot fi accesate pe pagina web a Societății www.turbomecanica.ro.

Participarea administratorilor la capitalul social al TMB la 31.12.2019

Nume	Funcția	Nr. acțiuni	% din capitalul social
Radu Viehmann	Președinte, Director General	95.758.800	25.9198
Dana Maria Ciorapciu	Administrator neexecutiv	56.003.876	15.1590
Radu Ovidiu Sarbu	Administrator neexecutiv independent	0	0
Grigore Florescu	Administrator neexecutiv	0	0
Henriette Spinka	Administrator neexecutiv	610.000	0.1626

In cursul anului 2019, CA s-a intrunit in 7 sedinte, cel putin 2 sedinte pe fiecare trimestru, in prezența a 4-5 dintre membrii săi – si a adoptat decizii care îi permit să își îndeplineasca atribuțiile de o maniera efectivă si eficientă. Astfel, la întrunirile sale, CA a analizat rezultatele financiare obținute in perioada de raportare si cumulat de la începutul anului, ca si performanța economică în raport cu bugetul si cu perioada similară a anului trecut. Politica de remunerare a administratorilor aplicată până in prezent este bazată pe legislația națională în vigoare. Administratorii au încheiat contracte de mandat, în care este stabilită o indemnizație fixă. Modelul de contract se poate accesa pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro. Nu există o componentă variabilă de remunerare sau alte forme de recompensare pentru administratori. În vederea remunerării pe principii de eficiență și performanță a membrilor conducerii executive a fost creat un Comitet de Remunerare in cadrul CA.

B. Sistemul de gestiune al riscului si controlul intern

În conformitate cu prevederile legale, situatiile financiar-contabile si cele privind operatiunile **TMB** sunt auditate de **Deloitte Audit S.R.L.**, auditor financiar independent, numit de adunarea generală a actionarilor din 14.11.2017 pentru o perioada de 4 ani.

Gestiunea riscului si controlul intern s-au realizat pana in acest moment direct de catre departamentul specializat din cadrul Societatii si de catre CA.

Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat.

Societatea a realizat toate aspectele legate de gestiunea conflictelor de interese, publicitatea tranzactiilor, auditul, tratamentul egal al actionarilor in cadrul activitatii curente a Societatii, aprobarea tranzactiilor cu actionarii de catre CA sub supravegherea CA si in stricta conformitate cu prevederile legale aplicabile societatilor ale caror actiuni sunt tranzactionate pe o piata reglementata.

De asemenea, in ceea ce priveste auditul intern, Societatea a implementat politicile si conditiile prevazute de lege.

C. Justa motivare si recompense si motivare

Avand in vedere dimensiunea corporativa a societatii pana la aceasta data, politica de remunerare nu a fost adoptata avand in vedere faptul ca remuneratia membrilor CA a fost stabilita de catre Adunarea Generala la un nivel similar celor existente pe piata.

D. Adaugand valoare pentru relatiile cu investitorii

Societatea detine o pagina de internet cu sectiune dedicate relatiei cu investitorii al carei continut urmeaza a fi actualizat conform prevederilor Regulamentului CA si al Codului de Guvernanta Corporativa.

Societatea publica pe pagina sa de internet toate informatiile cu privire la adunarile generale, conditiile de participare, documente, etc, rapoartele curente, evenimentele corporative, inclusiv plata dividendelor.

Societatea nu a adoptat pana in acest moment o politica de plata a dividendelor, dar a demonstrat constanta si previzibilitate in ceea ce priveste plata acestora.

Sectiunea dedicata, contine informatii cu privire la conducerea societatii, membrii Consiliului de Administratie, datele de contact ale persoanei responsabile de relatiile cu investitorii.

Societatea invita la cerere, specialisti, consultanti sau experti ca si jurnalisti acreditati la sedintele AGA, in masura in care Presedintele Consiliului va considera adecvat, si organizeaza doua intalniri cu analistii si investitorii in fiecare an.

O. Informare cu privire la Planul Continuității Afacerii în contextul COVID-19

În contextul răspândirii COVID-19 la nivel Mondial și odată cu creșterea la nivel național a frecvenței de apariție și instituirea de către Președintele României a stării de urgență, TMB și-a revizuit în trimestrul I al anului 2020 Planul de Continuitate a Afacerii în sensul introducerii în analiza de risc a impactului pe care COVID-19 îl poate avea asupra societății.

În acest sens pe parcursul trimestrului I, TMB a păstrat un nivel de informare adecvat situațiilor de urgență monitorizând constant canalele de informare oficiale ale Ministerului Sănătății, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Economiei – Directia Industria de Aparare, ale Autorității de Supraveghere Financiara și a clienților/furnizorilor TMB.

Măsurile de prevenire a răspândirii COVID-19 s-au aplicat gradual în cadrul activității TMB, fiind introduse încă din luna februarie 2020 pe baza informării primite de la Leonardo Helicopters Italia cu privire la implementarea în cadrul relațiilor internaționale a unor masuri de prevenire proprii.

Analiza de risc cu privire la continuitatea afacerii s-a efectuat pe modelul FMEA (Failure mode and Effects Analysis) - Analiza modurilor de defectare și a efectelor lor care reprezintă o procedură sistematică pentru analiza unui sistem în scopul identificării modurilor de defectare potențiale, a cauzelor și efectelor fiecărei defectări asupra funcționării sistemului.

În urma analizei s-au identificat 5 potențiale cauze de defect, din care 4 au fost evaluate cu un Număr Potențial de Risc (RPN) peste maximumul admis conform standardului intern SF SO-01 "Managementul riscurilor". În urma analizei de risc disponibilitatea fluxului de numerar nu a fost evaluată cu un Număr Potențial de Risc (RPN) peste maximumul admis. Analiza de risc se va reevalua ori de câte ori Conducerea va sesiza un nou risc potențial.

Efectele potențiale ale celor 4 cauze de defect vizează dificultăți temporare în aprovizionarea societății, în livrări intra-comunitare, în asigurarea optimă a personalului societății și în imprecizabilitatea reglementărilor legale cu impact temporar asupra activității economice la nivel național.

Pentru a diminua efectele negative asupra activității Societății a potențialelor cauze de defect, s-au stabilit în responsabilitatea Consiliului Director următoarele :

- Asigurarea de mijloace de protecție și prevenire pentru menținerea stării de sănătate a personalului.
- Achiziționarea de termometre pentru verificarea zilnică a personalului în vederea depistării persoanelor cu febră mai mare de 38°C.
- Flexibilizarea programului de lucru pentru evitarea aglomerației în transportul în comun către/de la serviciu.
- Derularea unei campanii intensive de informare în scopul conștientizării de către întreg personalul cu privire la regulile de igienă ce trebuie implementate și respectate în vederea prevenirii contractării virusului.
- Implementarea acțiunilor de conștientizare a necesității informării de către tot personalul în legătură cu eventualele călătorii în zonele de risc așa cum sunt acestea actualizate de autorități și cu privire la eventualele contacte cu astfel de persoane din familie sau cercul de cunoscuți.
- Implementarea măsurilor de informare de către întreg personalul a oricărui simptom de boală.
- Implementarea strictă a izolării la domiciliu a personalului simptomatic.
- Implementarea măsurilor prevăzute de autoritățile competente privind carantina sau izolarea, după caz, a personalului care se întoarce din zonele de risc sau care a intrat în contact cu persoane bolnave (în cazul virusurilor cu capacitate de transmitere rapidă și cu efecte potențiale grave asupra sănătății).
- Constituirea unui stoc de materii prime și materiale furnizate de clienți sau alți furnizori.
- Identificarea și utilizarea unor surse alternative de materii prime și materiale.
- Constituirea unui stoc de siguranță piese livrabile către clienți.
- Re-eșalonarea termenelor de livrare, dacă este cazul.
- Asigurarea unei comunicări eficiente cu furnizorii din lanțul de aprovizionare în vederea asigurării măsurilor de prevenire a disfuncționalităților în lanțul de furnizare legat de activitatea de furnizare propriu-zisă cât și de eventuale probleme legate de personalul dedicat al acestor furnizori.
- Informarea clienților cu privire la eventualele întârzieri în livrările produselor, dacă ar fi cazul.

Toate măsurile care vizează personalul Societății au fost analizate și aprobate cu membrii Sindicatului din cadrul Societății și au fost detaliate în Decizia Directorului General nr. 51/16.03.2020.

Nerespectarea măsurilor dispuse și comunicate de către conducerea executivă a Societății în aceste situații de urgență precum și nerespectarea măsurilor dispuse de către Autoritățile competente în legătura cu prevenirea și limitarea răspândirii infecțiilor cu COVID-19 atrage răspunderea disciplinară a salariaților, în conformitate cu prevederile Contractului colectiv de muncă sau ale Regulamentului Intern, după caz.

Măsurile detaliate mai sus, obiect al Deciziei Directorului general nr. 51-16.03.2020, trebuie aduse la îndeplinire de întreg personalul Societății, precum și de către orice altă persoană care are acces în incinta societății (colaboratori, vizitatori, etc)

Cu toate că certitudinea impactul nu se poate estima corect, întrucât evenimentele evoluează de la o zi la alta, iar reglementările legale cu impact temporar asupra activității economice la nivel național sunt în continuare impredictibile, societatea nu estimează un impact major asupra activității comerciale în contextul desfășurării acesteia cu preponderență în cadrul Industriei Naționale de Apărare.

Se primesc constant comunicate oficiale de la clienții externi Leonardo Helicopters Italia și Rolls Royce Germania care ne informează cu privire situația actuală și ne solicită, în calitate de furnizor, să informăm la rândul nostru, cu privire la planul de continuitate a afacerii și să asigurăm cerința client conform planului de livrări care nu a fost afectat de răspândirea COVID-19.

Restul clienților externi de la care nu s-au primit informații își desfășoară activitatea în condiții normale.

Măsurile specifice s-au luat și pentru materialele și materiile prime aprovizionate din zone cu risc, în sensul în care acestea sunt depozitate în carantină pentru 24h înainte de recepție iar personalul care le gestionează are echipament corespunzător.

Până la data emiterii prezentei informații, activitatea comercială a Societății nu a fost afectată de răspândirea COVID-19 iar conducerea Societății este angajată în implementarea deplină și fără excepții a celor mai bune practici și politici de management astfel încât să se asigure continuitatea activității economice în anul 2020 atât în interesul investitorilor dar și în strictă conformitate cu orice măsuri dispuse de autoritățile competente.

Până în prezent Societatea nu a înregistrat niciun caz de persoană testată pozitiv cu COVID-19 și nici nu a aplicat măsuri de izolare a personalului.

DIRECTOR GENERAL
Ing. RADU VIEHMANN

Data 27.04.2020

TURBOMECHANICA

Bd. Iuliu Maniu Nr. 244 Sector 6 Cod Poștal 061126 București – Romania

Tel.: (+4) 021 434 32 06; (+4) 021 434 07 41 Fax: (+4) 021 434 07 94

Identificator Unic la Nivel european (EUID): ROONRC.J40/533/1991

Cod Registrul Comerțului J40/533/1991

Cod Fiscal RO3156315 Cod Unic de Înregistrare 3156315

Capital Social subscris integral vărsat 36.944.247,50 RON

www.turbomecanica.ro; e-mail: office@turbomecanica.ro

DECLARATIE

Ing. Radu Viehmann Presedintele Consiliului de Administratie si Director General imi asum raspunderea pentru intocmirea raportarilor contabile la 31.12.2019.

Declarăm ca toate politicile contabile utilizate de TURBOMECHANICA S.A. pentru intocmirea raportarilor contabile la 31.12.2019 sunt in conformitate cu Legea contabilitatii nr. 82/1991 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, cu O.M.F.P. nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară si Ordinul nr. 3781/2019 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice și pentru reglementarea unor aspecte contabile.

Confirmam ca in cursul anului 2019 nu au fost cazuri de incalcare sau posibile cazuri de neconformitate cu legi sau reglementari care ar putea influenta semnificativ raportarile contabile.

Declarăm ca raportarile contabile la 31 decembrie 2019 ale TURBOMECHANICA S.A. ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, performantei financiare si a celorlate informatii referitoare la activitatea desfasurata in perioada 01.01.2019 – 31.12.2019.

Declarăm ca TURBOMECHANICA SA isi desfasoara activitatea in conditii de continuitate, nu intentioneaza si nici nu are nevoie sa lichideze sau sa reduca in mod semnificativ volumul activitatii sale ca urmare a:

- pierderii unor clienti importanti,
- aplicarii unui plan de restructurare,
- platilor restante,
- problemelor de lichiditate, litigiilor in calitate de parat si reclamant cu actionarii, debitorii, creditorii semnificativi, organele statului, de revendicare,
- riscului de sector, de piata,
- altor factori.

Declarăm ca membrii conducerii nu au cunostinta de incertitudini semnificative legate de evenimente sau conditii care pot cauza indoielei semnificative asupra capacitatii intreprinderii de a-si continua activitatea.

**DIRECTOR GENERAL, Ing.
VIEHMANN RADU**

**DIRECTOR ECONOMIC-COMERCIAL, Ec.
ANGHEL CLAUDIA**